

REPUBLIKA HRVATSKA
VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA
OPĆINA PRIVLAKA

KNJIGA 1

PUR
PROJEKT UKUPNOG RAZVOJA
OPĆINE PRIVLAKA

2012.

IZRADA PROJEKTA UKUPNOG RAZVOJA:

ZA NARUČITELJA:

Općina Privlaka
Načelnik Darko Galić

ZA IZVRŠITELJA:

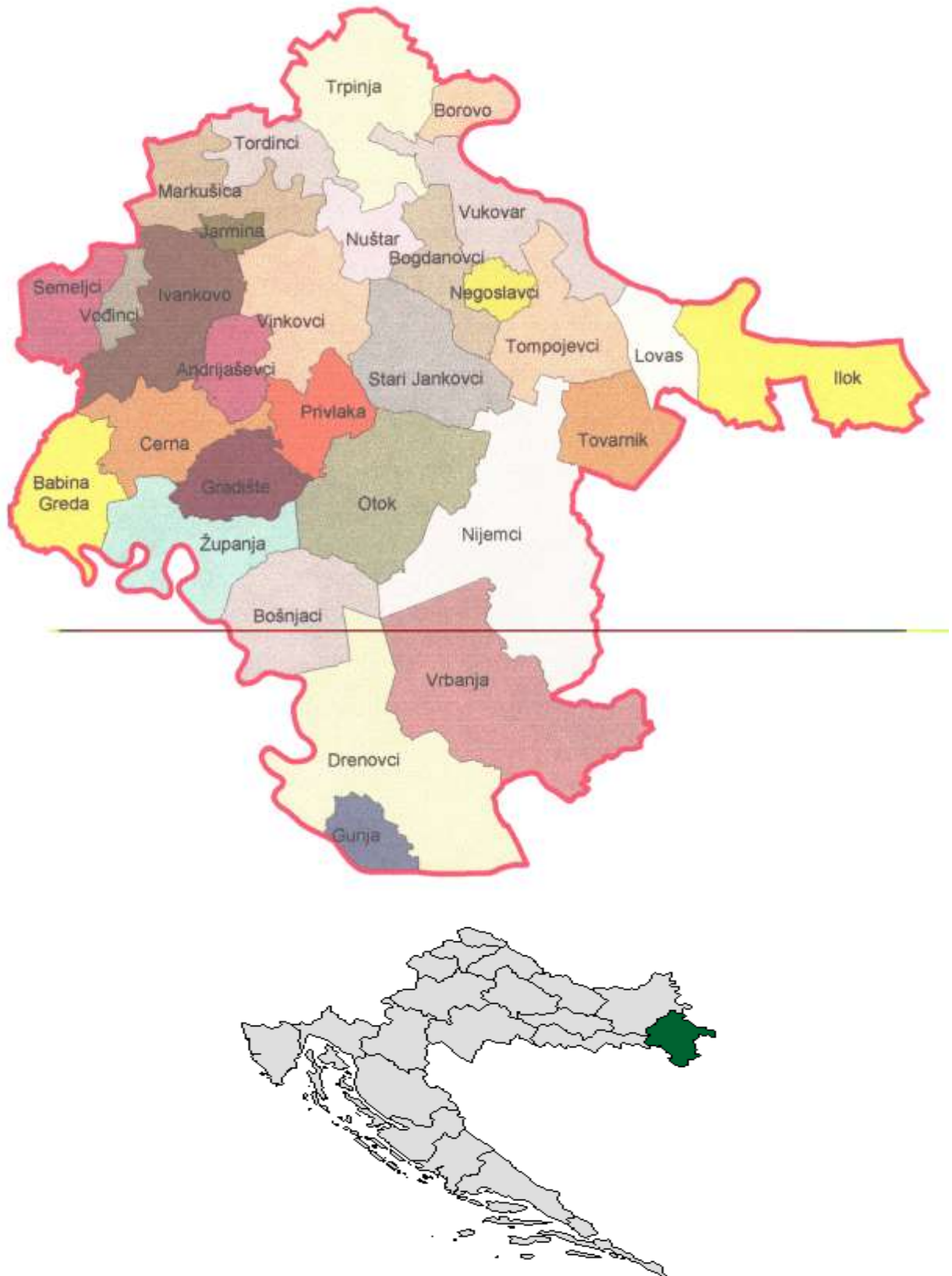
Hrvatski poljoprivredni zadružni savez:

Predsjednik Adam Rendulić

Upravitelj Božo Volić

Neovlašteno reproduciranje ovog projekta ili dijelova projekta nije dozvoljeno bez suglasnosti jednog od gore navedenih potpisnika.

PREGLED OPĆINA U VUKOVARSKO SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI

ISKAZNICA RAZVOJNOG PROJEKTA

Projekt ukupnog razvoja općine Privlaka (PUR) izrađen je na zahtjev i po narudžbi općine Privlaka. Nositelj izrade je Hrvatski poljoprivredni zadružni savez. Projekt je započet tijekom zadnjeg kvartala 2005. i prvog kvartala 2006. godine a dovršen u prvom kvartalu 2012. Korištene cijene su vezane za razdoblje izrade a primijenjen tečaj je 7,4 kn za 1 EUR.

Izvori podataka o stanju resursa su službeni: državni, županijski i općinski. Kod komparacija su korišteni i neki izvori iz svijeta i EU (izvor je naglašen uz primjer). Kod pojedinih cijena korišten je TISUP kao službeni izvor informacija o cijenama Ministarstva poljoprivrede ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR) i Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu (HZPSS) danas dijela Hrvatske poljoprivredne komore (HPK). Vrijednosti investicija u pojedinim modelima rezultat su projektantske prakse i mogu se koristiti kao orijentacija. Modeli koji su prezentirani u ovom programu predmet su konkretnih investicijskih programa ili analiza, prilagođenih jednostavnom pregledu s optimumom informacija za potencijalnog ulagatelja.

Za realizaciju bilo kojeg modela potrebno je pristupiti izradi projekata kojima će se definirati tehnički, tehnološki, organizacijski i ekonomski parametri bitni za realizaciju. Modeli se dakle moraju prilagoditi investitoru a ovdje su prikazani zbog orijentacije i promidžbe pojedinih aktivnosti koje su na području općine slabije razvijene ili ne postoje.

Ovim projektom se je pokušalo naglasiti da je individualni projekt dio sustava i da jedinica lokalne uprave i samouprave može usmjeriti poduzetnike s regije prema zajedničkom cilju. Radi se dakle o usklađivanju top-down i bottom-up, pristupa razumijevanja razvoja lokalne zajednice.

Tijekom izrade ovog projekta događale su se mnoge promjene propisa, prilagodbi uvjetima Zajednice, financijskih okvira za provedbu projekata. Neki podaci o stanju u proizvodnji mogu biti zbog vremenske disproporcije neznatno izmjenjeni. Ono što je bitno za ovaj PUR je da se njime usklađuju postojeći resursi s tržišnim šansama za razvoj gospodarstva općine. Predočene su izgledne šanse za razvoj malog i srednjeg gospodarstva u skladu s općim razvojem lokalne zajednice, dobrovoljnih i nevladinih organizacija, školstva u funkciji razvoja gospodarstva, skrbi prema najmlađima i najstarijima i bolesnima a promišljajući o probitku lokalnog proizvoda i razvoju gospodarstva.

U izradi su sudjelovali:

a) djelatnici općine:

Darko Galić, načelnik općine Privlaka

Miljenko Domac, tajnik općine Privlaka

b) autori projekta:

Anton Matijašević

Mirko Macokatić

Zoran Starešina

Branko Žalac

Davorin Papeš

b) stručni suradnici:

Jasna Matulić

mr.sc. Slavko Kostić

prof.dr. Josip Borošić

prof.dr. Bruno Novak

mr.sc. Branko Pavlović

Želimir Bušić

Drago Čorić

dr.sc. Božidar Benko

Vlado Brgan

Darko Mataković

Ernest Goldschmidt

Mirko Devčić

mr.sc. Mijo Gašparović

prof.dr. Krsto Benčević

Jakov Poljarić

SADRŽAJ
KNJIGA 1

POPIS KRATICA	10
PORUKA AUTORA	11
PORUKA NAČELNIKA OPĆINE	12
UVOD	
I DIO	
OPĆI PODACI	
1. ČIME RASPOLAŽE OPĆINA?	13
1.1. PRIRODNI RESURSI	13
1.1.1. Zemljište	
1.1.2. Reljef	
1.1.3. Obilježja podneblja	
1.1.4. Hidrološke značajke prostora	
1.2. STANOVNIŠTVO	15
1.3. PROMETNA, KOMUNALNA INFRASTRUKTURA I OKOLIŠ	17
2. RAZVOJNI PROBLEMI I RAZVOJNA OGRANIČENJA	18
2.1. GOSPODARSTVO	18
2.2. PODRUČNI KAPITAL	23
II DIO	
1. REGIONALNI RAZVOJ I REGIONALNA POLITIKA	28
1.1. HRVATSKA ISKUSTVA I PROPISI	29
1.2. ŠTO JE REGIJA?	29
1.3. ZAKONSKI OKVIRI	30
1.4. REGIONALNA POLITIKA VSŽ I OPĆINE	32
1.5. ROP ŽUPANIJE I PUR OPĆINE PRIVLAKA	34
2. PARTNERSTVO PRIVATNOG I JAVNOG SEKTORA	36
3. REGIONALNI RAZVOJU RH I SVJETSKOM OKRUŽENJU	37
3.1. REGIONALNI RAZVOJ S PRIMJERIMA IZ EU	37
3.2. STRATEŠKO PLANIRANJE R.R.	41
3.3. INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE	42
3.4. OCJENJIVANJE I RAZVRSTAVANJE	43
3.5. PROGRAM LEADER	44
3.5. KRITIČNI PARAMETRI I PREPORUKE	41
3.6. ODRŽIVI RAZVOJ	49
4. RURALNI RAZVOJ	52
4.1. FINANCIRANJE VLASTITOG MODELA	52
4.2. IPARD	53
4.3. PREGLED UVJETA HBOR I JAMSTVA HAMAG	55
4.4. PODUZETNIČKI IMPULS MPIO	58

Prilog: popis svih zakona od rujna 2009 do svibnja 2012.

KNJIGA 2

III DIO

5. RAZVOJ POLJOPRIVREDE I PROIZVODNJE HRANE U RAZVOJNOM PROJEKTU JLS	63
7.1. Agroekološka ocjena proizvodnoga područja	63
7.2. Društveno gospodarski uvjeti poljoprivredne proizvodnje	64
7.2.1. Edukacija za poduzetništvo kao pretpostavka razvoja	64
7.2.2. Potpore	66
7.2.2.1. Predpristupni fondovi - IPARD	67
7.2.2.2. Strukturni fondovi	
7.2.2.3. Potpora dohotku	67
7.2.2.4. Potpora ruralnom razvitku	68
7.2.2.5. Poticaji proizvodnje	68
7.3. PRETPOSTAVKE RAZVOJA POLJOPRIVREDE	69
7.3.1. Gospodarski organizacijski oblici	69
7.4. ZAJEDNIČKO KORIŠTENJE RESURSA	74
6. SEOSKI PROSTOR I EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA	77
8.1. DRUŠTVENE AKTIVNOSTI NA SEOSKOM PROSTORU	77
8.2. EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA	78
8.2.1. Koraci do ekomarkice	79
7. ORGANIZACIJSKI MODELI PROIZVODNJE	82
9.1. MODEL PROIZVODNJE I PRERADE MESA	82
9.2. MODEL ZADRUŽNE PRERADE MLIJEKA	85
9.3. MODEL ZADRUŽNE PRERADE VOĆA I POVRĆA	86
9.4. MJERE, POSTUPCI I NAČINI OSTVARENJA RAZVOJA PROFITNE POLJOPRIVREDE	87
PROIZVOĐAČKE ORGANIZACIJE I GRUPE	
UPISNIK TRGOVACA	

III DIO

10. GOSPODARSKI ODRŽIVI MODELI POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE (IPARD grupe 100, 200, 300)	91
11. POTREBA RAZVOJA	92
11.1. PRIORITETNI CILJEVI RAZVOJA OPĆINE	92
11.2. PROVEDBA I OSTVARENJE CILJEVA	92
12. DORADA I FINALIZACIJA PRIMARNIH PROIZVODA	97
12.1. DORADA ŽITA	100
12.1.1. Sušenje i skladištenje žita	100
12.1.2. Mješaonica stočne hrane	101
12.2. DORADA POVRĆA	102
12.2.1. Sortiranje i pakiranje voća i povrća	102
12.2.2. Sušara za povrće	106
12.2.3. Sušenje uzgojenog i ubranog bilja	107
12.2.4. Proizvodnja kiselog kupusa	109

12.3. PROIZVODNJA SIRA, MINI SIRANA	112
12.4. KONFEKCIONIRANJE MESA	116
13. PROIZVODNJA BILJA NA OTVORENOM	119
13.1. TRAVE	119
13.2. LUCERNA I CRVENA DJETELINA	124
13.3. PROIZVODNJA BATATA – SLATKOG KRUMPIRA	128
13.3.1. Proizvodnja prijesadnica	128
13.3.2. Komercijalna proizvodnja batata na obiteljskom gospodarstvu	129
13.4. POVRĆE ZA SUŠENJE	131
13.5. GRAH ZRNAŠ I MAHUNAR	133
13.6. PROIZVODNJA SJEMENSKE LUČICE	134
13.7. PROIZVODNJA BUNDEVA ZA ULJE	137
13.8. PROIZVODNJA JAGODA (dvogodišnje kulture)	139
14. STOČARSTVO	140
14.1. GOVEDARSKA PROIZVODNJA – model 40 KRAVA	140
14.2. SVINJOGOJSVO	144
14.2.1. Model proizvodnje odojaka	144
14.2.2. Model tova svinja	144
14.3. UZGOJ RIBA U TOPLOVODNIM RIBNJACIMA	150
15. PROIZVODNJA BILJA U ZATVORENOM PROSTORU	151
15.1. GLJIVARSTVO	151
15.1.1. Proizvodnja supstrata za bukovače	151
15.1.2. Proizvodnja mirisne aniske shii-take (Lentinula edoder)	153
15.1.3. Proizvodnja šampinjona	154
15.2. PROIZVODNJA POVRĆA U PLASTENIKU	156
15.3. HIDROPONSKA PROIZVODNJA RAJČICE	158
16. ISKORIŠTAVANJE SEKUNDARNIH SIROVINA	160
16.1. PROIZVODNJA BIO KOMPOSTA	160
16.2. PROIZVODNJA BIO PLINA	161
16.3. PROIZVODNJA PELETA OD BILJNIH OSTATAKA	
16.4. Model proizvodnje biodizelskog goriva (rme) kapaciteta 4.000 do 5.000 tona godišnje	163
- izrada građevnog materijala od biljnih ostataka	
17. PRERADA DRVA	167
- izrada elemenata od drva	
- proizvodnja drvne sječke	
- peletiranje ostataka drvne mase	
18. MOGUĆNOSTI RAZVOJA TURISTIČKE DJELATNOSTI	169
18.1. MODEL TURISTIČKE DJELATNOSTI	170
18.2. RAZVOJ GRNČARSKOG OBRTA	171

POPIS KRATICA

ROP	- Regionalni operativni program
PUR	- Projekt ukupnog razvoja
NRP	- Nacionalni razvojni plan (Središnji državni ured za razvojnu strategiju izradio je početkom 2005. prvi nacrt)
SRR	- Strategija regionalnog razvoja RH je dio NRP a izrađuje ga MMTPR
MMTPR	- Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka
MPŠVG	- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva
MVPEI	- Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
MINGORP	- Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
MPIO	- Ministarstvo poduzetništva i obrta
MPRRR	- Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i regionalnog razvoja
APPRRR	- Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
PRŽŠR	- Program razvoja županija i širih regija je dio SRR (cilj je uspostava jedinstvenog sustava razvoja i planiranja u RH)
POP	- Poljoprivredno okolišni program
NUTS III	- regionalna platforma političkog upravljanja (statistička regija)
ŽRJ/A	- županijska razvojna jedinica/agencija
ŽRS	- Županijska razvojna strategija
CARDS	- (Community Assistance for Reconstruction, Development and Stabilization) – Pomoć Europske zajednice u obnovi, razvoju i stabilizaciji
PHARE	- (Pologne, Hongrie Assistancea le Reconstruction Economique) program prilagodbe administrativnog i pravnog sustava država podnositeljica zahtjeva za članstvo u EU
SAPARD	- (Special Accesion programme for Agriculture and Rural Development) podržava strukturne mjere na području poljoprivrede
ISPA	- (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession) financira razvoj infrastrukture mjere na području poljoprivrede
TISUP	- Tržišno Informacijski Sustav U Poljoprivredi
JLS	- Jedinica Lokalne Samouprave
SAFU	- Središnja agencija za financiranje i ulaganje
HAMAG	- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo
CABBS	- Projekt podizanja kapaciteta konzultanata
SMEPASS	- Projekt poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva
HPK	- Hrvatska poljoprivredna komora
HPA	- Hrvatska poljoprivredna agencija

PORUKA AUTORA

Uloga lokalne zajednice u planiranju društvenog i gospodarskog razvoja u posljednje vrijeme postaje sve značajnija. Naime, u Hrvatskoj se ruralni prostor, poglavito ratom stradala područja kao što je i područje općine Privlaka, deseteljećima suočava s procesima deagrarizacije i depopulacije. Demografsko, agrarno i uopće gospodarsko stanje, nije moguće izmijeniti pokretanjem samo pojedinačnih projekata.

Gospodarski rast i razvoj svakog područja zahtijeva odgovarajući razvoj komunalne infrastrukture, cesta, vodovoda, kanalizacije, trgovine, zdravstvenih ustanova, škola. Bez obzira što je poljoprivreda, uz šumarstvo, temeljna gospodarska djelatnost, brži razvoj općine može se osigurati diverzifikacijom gospodarskih djelatnosti, prije svega razvojem obrta, malog i srednjeg poduzetništva, seoskog turizma i drugih uslužnih i društvenih djelatnosti.

Optimalizacija razvoja općine može se postići iskorištavanjem svih prednosti i posebnosti, kao što su specifični proizvodi, gastronomski specijaliteti, arhitektonsko nasljeđe, kulturna baština, tradicionalni obrti a u slučaju općine Privlaka specifikum je mogućnost energetske neovisnosti i „izvoz“ energije o čemu će se u ovom projektu posebno posvetiti pažnja.

Izrada Programa ukupnog razvoja općine složena je zadaća i zahtijeva timski rad, ali je i nužna i bitna pretpostavka za pokretanje razvojnih projekata koji će biti tehnološki, tehnički, ekonomski, organizacijski i ekološki održivi te prije svega profitabilni i konkurentni u širem tržišnom okruženju.

Koncipiranje tako slojevitog programa zahtijevalo je zbog toga usku suradnju i sinergiju znanja i iskustva, koja je i ostvarena između predstavnika općine, kao naručitelja, te koordinatora i nositelja izrade.

Ovaj projekt je namijenjen lokalnoj upravi i samoupravi, stanovnicima područja, lokalnim poduzetnicima, financijskim institucijama i poslovnim partnerima: lokalne, državne i međunarodne razine. U ovom se dokumentu sintetiziraju snage i mogućnosti područja kroz analizu stanja i preporuku djelatnosti temeljenih na postojećim resursima, tradiciji i modernijem marketinškom pristupu.

Projekt je sastavljen od tri dijela. U prvom se predstavljaju mogućnosti i prezentira stanje, snage ali i ograničenja područja. U drugom institucionalne mogućnosti i iskustva iz zemlje i svijeta. U trećem se predstavljaju ideje i projekti koji mogu unaprijediti, pobuditi ili pokrenuti razvoj.

Ovaj program nije samo prospektni materijal u kojem se preporuča neka vrsta proizvodnje koja je profitabilna za poduzetnike. On pobuđuje drukčiji način razmišljanja o potrebama i mogućnostima efikasnijeg organiziranja, nalaženja kvalitetnijih izvora financiranja, stvaranja novih proizvoda na razini općine, županije i države.

PORUKA NAČELNIKA OPĆINE PRIVLAKA

Poštovani čitatelju,

Projekt ukupnog razvoja (PUR) Općine je sinteza stanja i mogućnosti gospodarskog razvitka Općine Privlaka.

Na području Općine postoje mogućnosti kvalitetnijeg korištenja postojećih resursa čime bi se omogućilo povećanje standarda a s time i zadržavanje mlađeg stanovništva i povećanje nataliteta. Ovim projektom su predviđene neke djelatnosti za provedbu kojih postoje izrazite mogućnosti ali i neke koje se nadovezuju i dopunjuju sadašnje mogućnosti proizvodnje i pružanja usluga.

Ovaj je dokument nužan za kandidiranje projekata izvorima financiranja Europske zajednice jer usklađuje postojeće resurse i stanje s Regionalnim razvojnim programima, tržišnim šansama a sve u skladu s održivim razvojem.

U projektu su naglašeni osnovni izvori informiranja potencijalnih korisnika fondova EZ ili hrvatskih fondova a obrađeni su i modeli proizvodnje koji služe kao vodič za formiranje ideje o stvaranju vlastitog poduzetničkog pothvata.

Projekt je rađen s nastojanjem da se usklade: „zemlja, voda, vatra i zrak“ s kulturom i povješću Općine. Nastojalo se je uskladiti postojeće resurse na način da se zadrži imidž Općine, mogućnosti radno sposobnog stanovništva i socijalne potrebe.

Načelnik općine

Darko Galić

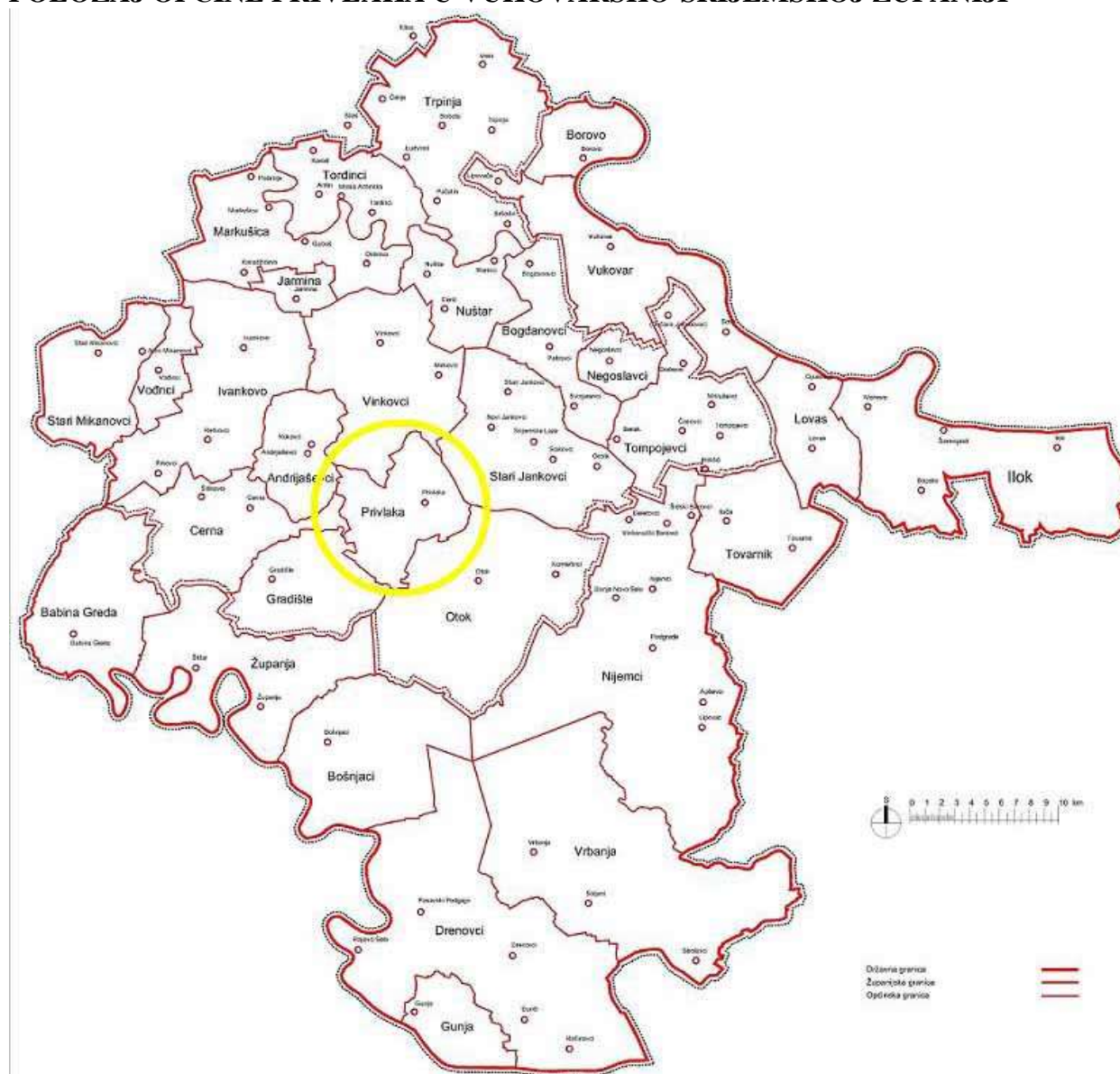
I DIO

OPĆINA PRIVLAKA VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

OPĆI PODACI

Dvadesetak kilometara od auto-cesta D-4 Zagreb – Lipovac, a na cesti Vinkovci – Županja nalazi se naselje i općina Privlaka. Površina općine je 52,41 km², graniči sa gradovima Vinkovci i Otok, te općinama Stari Jankovci, Andrijaševci, Cerna i Gradište. Kroz općinu protječe rijeka Bosut, a dobra prometna povezanost upotpunjuje željeznička pruga Vinkovci – Gunja.

POLOŽAJ OPĆINE PRIVLAKA U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI

Privlaka je od 1872. do 1957. godine samostalna općina, od 1957. godine u sastavu je komune Otok a u razdoblju od 1961. do 1992. godine ulazi u sastav bivše općine Vinkovci. Donošenjem Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 90/92) područje Privlaka se nalazi u sklopu Općine Otok i u sastavu je Vukovarsko - srijemske županije.

Općina Privlaka je kao jedna od 26 jedinica lokalne samouprave u sastavu Vukovarsko - srijemske županije uspostavljena 07. veljače 1997. godine, te u svom sastavu ima samo naselje Privlaka, koje je ujedno i općinsko središte.

Tijekom Domovinskog rata prva linija bojišnice bila je na sjeveroistočnoj granici Općine Privlaka uz Bosut. Sve do sredine 1996. godine Privlaka doživljava stalno topovsko granatiranje uz znatne materijalne štete.

1. ČIME RASPOLAŽE OPĆINA PRIVLAKA?

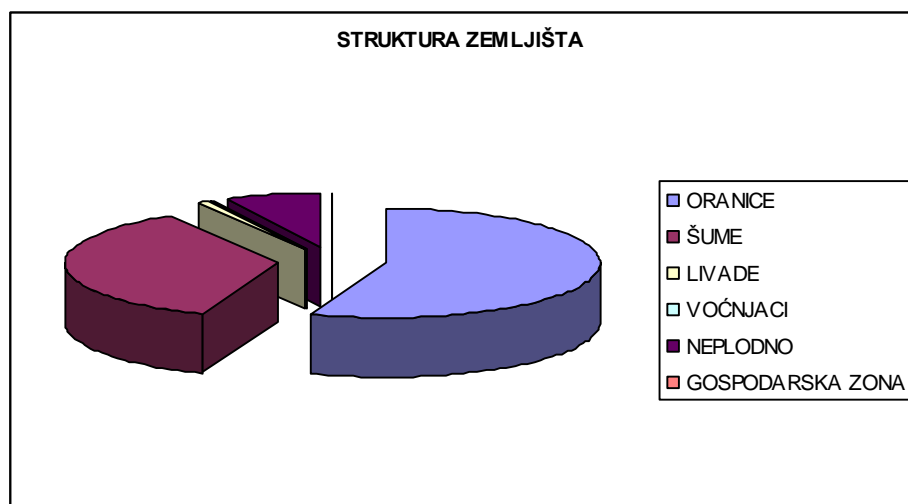
1.1. PRIRODNI RESURSI

1.1.1. Zemljište

Općina Privlaka je tradicionalno i tehnološki usmjerena korištenju zemlje kao osnovnog resursa. Zemljište se koristi uglavnom za potrebe ratarstva.

TABLICA 1: STRUKTURA ZEMLJIŠTA OPĆINE PRIVLAKA

STRUKTURA	POVRŠINA ha
Oranice	2.931
Šume	1.874
Lvade	50
Voćnjaci	10
Neplodno	376
Gospodarska zona	5
U K U P N O	5.246

1.1.2. Reljef

Općina Privlaka zauzima središnji dio Bosutske nizine koja obuhvaća južni, posavski dio istočnohrvatske ravnice i pejzažnom strukturom odražava pretežno panonska obilježja i izraziti nizinski karakter prostora. Bosutska nizina predstavlja jasno omeđenu izdvojenu prostornu cjelinu, koju na sjeveru zatvaraju rubovi Đakovačkog i Vukovarskog prapornog ravnjaka, na jugu rijeka Sava, dok su zapadna i istočna međa određene pejzažnim razlikama rubova nizina prema susjednim krajevima.

Područje Općine Privlaka karakterizira ravničarski reljef vrlo malih visinskih razlika (od cca 82,0 do cca 84,0 m n.v.), a na **najvišem dijelu je locirano samo naselje Privlaka** (na cca 86,0 m n.v.). Lokalna topografija i geografski položaj općenito su odredili smještaj i važnost naselja u vinkovačkom kraju i na prostoru Bosutske nizine uopće jer su se u naseljavanju prostora prvenstveno tražili pogodni prostori za obradu zemlje, tako da su se naselja razvila na najvišim dijelovima ocjeditog terena u tipičnom podvodnom prostoru Bosutske nizine. U strukturi zemljišnih površina prevladavaju **oranice** (središnji dio Općine) i **šume** (zapadni dio Općine).

1.1.3. Obilježja podneblja

Šire područje Općine Privlaka u klimatskom se smislu odlikuje značajnim crtama kontinentalnosti što je uvjetovano geografskim položajem u užem dijelu panonskog prostora, te otvorenošću i nizinskim karakterom prostora.

Ljeta su sunčana i vruća, a zime hladne i sa snijegom. Najhladniji mjeseci su siječanj i veljača, a najtopliji srpanj i kolovoz. **Srednja godišnja temperatura** je 10,7° C, a amplituda srednjih mjesečnih temperatura 22,5° C.

Kontinentalne klimatske prilike prema višegodišnjem prosjeku naročito dolaze do izražaja u prosječnoj godišnjoj količini **padalina** koja je relativno niska, ali su padaline relativno ravnomjerno raspoređene po mjesecima. Maksimum padalina je u svibnju i lipnju, sekundarni maksimum je u listopadu, a minimum u veljači. Godišnji raspored padalina pogoduje usjevima jer u vegetacijskom razdoblju godine (od početka travnja do kraja rujna) padne ukupno cca 60% ukupne godišnje količine. Odstupanja od srednjih količina padalina od godine do godine mogu biti velika, što ukazuje na mogućnost pojave sušnih sezona. Posljednjih godina su naročito izražena razdoblja dugotrajnih suša.

1.1.4. Hidrološke značajke prostora

Sjevernu granicu Općine Privlaka čini vodotok Bosut čije je korito paralelno s tokom rijeke Save, a glavne karakteristike su: velike dimenzije korita i mali uzdužni pad nivelete dna. središnjim dijelom Općine Privlaka protječe vodotok Mala Bistra, pritok kanala Bistra (koji formira jugozapadnu granicu Općine Privlaka).

Glavni recipijenti i njihove pritoke - melioracioni kanali na području Općine Privlaka su izrazito ovisni o atmosferskim prilikama i padavinama, tako da u sušnom periodu imaju minimalnu protok ili su njihovi profili bez vode.

Pogodnosti tala za obradu

Za biljno proizvodni bonitet tla, pored mehaničkog sastava, značajni su još i sadržaj karbonata u tlu i stupanj dreniranosti. Razmjerno težak mehanički sastav tla, slaba dreniranost i vrlo visok sadržaj karbonata **smanjuju bonitet tla** i u velikoj mjeri određuju njegovu namjenu.

Prema pogodnosti za obradu, na području Vukovarsko - srijemske županije izdvojene su četiri skupine tala, od kojih su na području Općine Privlaka zastupljene:

- **Umjereno ograničeno obradiva tla** (rigolana tla na praporu te lesirana tla na praporu, semiglejna i pseudoglejna) ulaze u drugu skupinu tala. Slabe su dreniranosti, te slabe do umjerene osjetljivosti prema kemijskim onečišćivačima. Uglavnom se nalaze na jugozapadnom dijelu Županije, te su zastupljene na sjevernom i istočnom dijelu područja Općine Privlaka.
- **Tla privremeno nepogodna za obradu** uključena su u četvrtu skupinu. Ovdje se nalaze halomorfna tla, aluvijalna tla (fluvisol), ritska crvenica i močvarno glejna tla. Zajedničke su im značajke jaka osjetljivost prema kemijskim tvarima i vrlo slaba dreniranost što je u korelaciji s visokom razinom podzemne vode terena na kojima se odnosna tla nalaze. Ova se skupina tala rasprostire na velikim površinama od Starih Mikanovaca na sjeverozapadu do Strošinaca na jugoistoku, u širini prosječno 20-tak km te obuhvaća južni i zapadni dio Općine Privlaka.

Na području Općine Privlaka nisu zastupljene:

- **Dobra obradiva tla** prve najpogodnije skupina koja obuhvaća tipični i semiglejni černoziem na praporu, eutrično smeđe tlo, aluvijalno (fluvisol) tlo obranjeno od poplava te eutrično smeđe tlo na praporu. Rasprostiru se u zoni uz tok Dunava i Save, te oko Komletinaca i Nijemaca.
- **Ograničeno obradiva tla**, koja ulaze u treću skupinu, odnose se na: sirozem na praporu i pseudoglej na zaravni. Podložan je eroziji, slabe je dreniranosti, jako osjetljiv prema kemijskim polutantima, a mjestimice je pod ustajalim površinskim vodama.

1.2. STANOVNIŠTVO

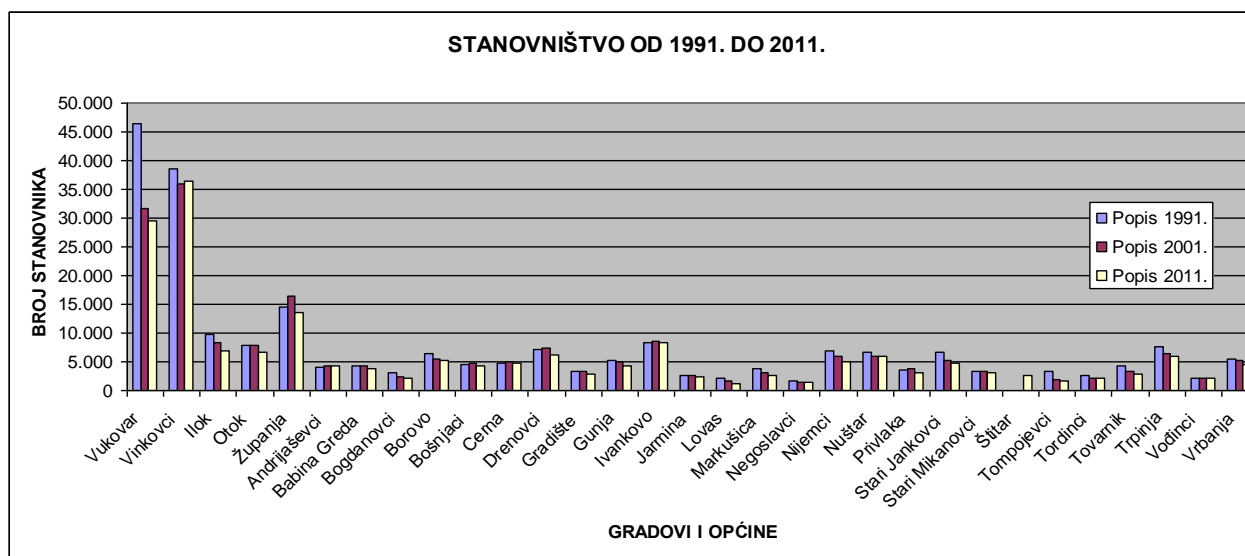
Prema podacima iz popisa stanovništva 2011. broj stanovnika u Vukovarsko-srijemskoj županiji je 190.404 s prosječnom gustoćom naseljenosti 77,78 st./km². Općina Privlaka ima 58,86 stanovnika po km² i od 1991. do 2011. broj stanovnika se smanjio 12 % dok se je u Vukovarsko srijemskoj županiji smanjio 18 %.

TABLICA 2: STANOVNIŠTVO U GRADOVIMA I OPĆINAMA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE

Red. br.	Grad - općina	<i>Popis 1991.</i>	<i>Popis 2001.</i>	<i>Popis 2011.</i>	<i>Indeks 11/91</i>
1	Vukovar	46.543	31.670	29.425	0,63
2	Vinkovci	38.580	35.912	36.487	0,95
3	Ilok	9.748	8.351	6.875	0,71
4	Otok	7.924	7.755	6.694	0,84
5	Županja	14.435	16.383	13.508	0,94
6	Andrijaševci	4.031	4.249	4.219	1,05
7	Babina Greda	4.205	4.262	3.873	0,92
8	Bogdanovci	3.167	2.366	2.026	0,64
9	Borovo	6.442	5.360	5.263	0,82
10	Bošnjaci	4.426	4.653	4.242	0,96
11	Cerna	4.742	4.990	4.808	1,01
12	Drenovci	7.202	7.424	6.203	0,86
13	Gradište	3.297	3.382	2.848	0,86
14	Gunja	5.176	5.033	4.245	0,82
15	Ivankovo	8.268	8.676	8.237	1,00
16	Jarmina	2.629	2.627	2.466	0,94
17	Lovas	2.231	1.579	1.288	0,58
18	Markušica	3.712	3.053	2.734	0,74

19	Negoslavci	1.682	1.466	1.487	0,88
20	Nijemci	6.965	5.998	4.918	0,71
21	Nuštar	6.612	5.862	5.977	0,90
22	Privlaka	3.501	3.776	3.085	0,88
23	Stari Jankovci	6.617	5.216	4.726	0,71
24	Stari Mikanovci	3.400	3.387	3.037	0,89
25	Štitar			2.617	
26	Tompojevci	3.284	1.999	1.623	0,49
27	Tordinci	2.686	2.251	2.196	0,82
28	Tovarnik	4.240	3.335	2.860	0,67
29	Trpinja	7.672	6.466	5.962	0,78
30	Vođinci	2.099	2.113	2.038	0,97
31	Vrbanja	5.543	5.174	4.437	0,80
	UKUPNO:	231.059	204.768	190.404	0,82

Izvor: Popisi stanovništva 1991. 2001. i 2011.

	2011.
Stanovnika po kućanstvu RH	2,90
Stanovnika po kućanstvu VSŽ	3,04
Stanovnika po kućanstvu Privlaka	3,11
Stanovnika po km ² u RH	78,74
Stanovnika po km ² u VSŽ	77,78
Stanovnika po km ² u općini Privlaka	58,86

Prosjek stanovnika po km² u EU (27) je 116. Najviše od susjednih država ima Italija, 154 a prosjek Hrvatske je 78. Naj nenaseljenija smo država koja ulazi u EU. Zapravo jedina država koja ima manje od 100 stanovnika po četvornom kilometru. Privlaka je imala 72 stanovnika po km² 2001. a 59 -2011.

Ovim činjenicama se je vodilo i kod planiranja proizvodnje, naročito u poljoprivredi gdje je potrebno planirati radnu snagu kod pojedinih proizvodnji koje su sezonske i trebaju velike količine radne snage.

Radni kontingent (15-64 godine starosti) iznosi 66%. U strukturi stanovništva županije 78% su Hrvati, 15% Srbi i 6% ostali. Kao i u većini regija Hrvatske, broj stanovnika konstantno opada.

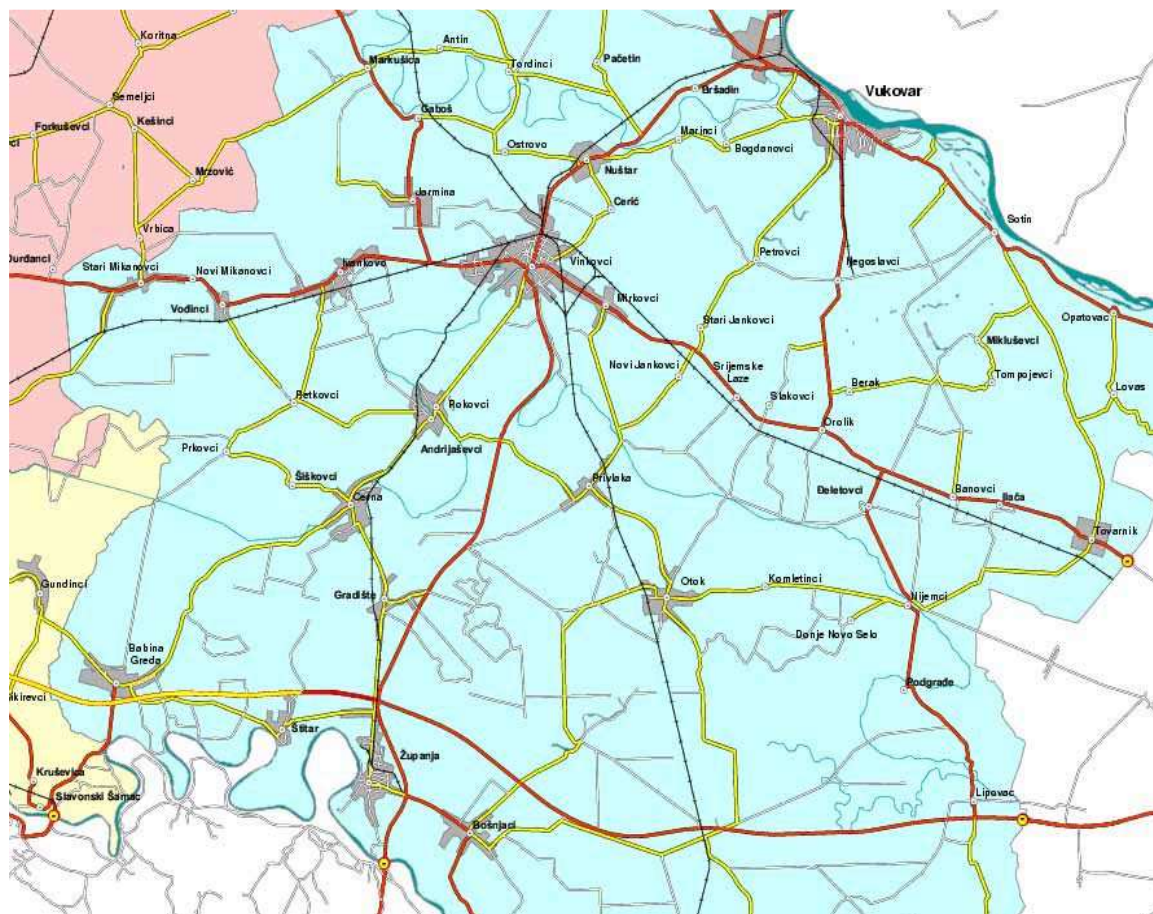
U općini Privlaka broj stanovnika je u promatranom razdoblju narastao za 7,85 % od 1991 do 2001. da bi nakon tog pao za 12 % do popisa 2011. Može se zaključiti da se ne radi o prirodnoj devalvaciji nataliteta nego o iseljavanju mlađeg stanovništva zbog traženja ekonomski uređenije, stabilnije sredine. Ovi podaci su zabrinjavajući jer i uz intenzivan razvojni koncept, potrebno je vrijeme da se iseljeni i sada situirani ljudi vrate. Najbolji primjer je rat nakon kojeg se mlađe stanovništvo koje se školovalo u progonstvu ne vraća u svoja mjesta jer se situiralo u drugim sredinama a u najvišoj je reproduktivnoj sposobnosti.

Starenje stanovništva i nedostatak prirodnog prirasta je problem u cijeloj EU ali u Hrvatskoj je posebno izražen. Taj se problem neće riješiti bez ekonomske stabilnosti o kojoj će biti najviše govora u ovom projektu.

1.3. PROMETNI POLOŽAJ

Privlaka se nalazi u središtu VSŽ. Povezana je sa svim većim županijskim gradovima (Vinkovci, Vukovar, Otok, Županja) cestom i željezničkom prugom Vinkovci-Privlaka-Otok- BiH. Kroz Privlaku prolazi plinovod.

PREGLED PUTNE MREŽE VSŽ

Izvor: prostorni plan

Položaj koji je dobro prometno povezan a nalazi se u središtu županije nameće korištenje sirovina niske vrijednosti za stvaranje nove vrijednosti. Vukovarsko srijemska županija je područje velike količine nusproizvoda ratarstva, stočarstva i drvnog gopodarstva, dakle proizvoda niske vrijednosti po jedinici mjere pa se planira uz manje transportne troškove i takvu sirovinu koristiti.

2. RAZVOJNI PROBLEMI I RAZVOJNA OGRANIČENJA

Razvojni problemi i ograničenja u ovom dijelu projekta odnose se na vlastite slabosti iako bi se moglo mnogo govoriti o slabosti sustava. Potrebno je unaprijediti i lokalnu razinu i krovni sustav, no naša razina razmišljanja se mora prilagođavati županijskoj i državnoj.

TABLICA 3: OSNOVNI EKONOMSKI POKAZATELJI

Vrijednosti osnovnih pokazatelja					
Grad / Općina	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina
	2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.	2001.-1991.	2001.
Privlaka (Vinkovci)	12.132	713	23,10%	108,4	44,30%

Vrijednosti standardiziranih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek					Indeks razvijenosti skupine
Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva 16-65 godina	
2006.-2008.	2006.-2008.	2006.-2008.	2001.-1991.	2001.	
25,60%	17,70%	83,20%	117,20%	55,70%	59,97%

Generalno gledano dohodak po stanovniku je nizak i iznosi 25,6 % nacionalnog prosjeka a izvorni prihodi tek 17,7 %. To govori da je gospodarstvo nerazvijeno i da se resursi ne koriste dovoljno, ostvaruje se malo dodane vrijednosti. Općina Privlaka je gospodarski uspavana.

Na prostoru Općine Privlaka, koja je po strukturi površina i stanovništva poljoprivredna, nema prerađivačkih kapaciteta. Nema prepoznatljivog proizvoda područja. Proizvod područja je sirovina koja se dorađuje negdje drugdje i tamo stvara dodanu vrijednost.

Nedostatak prerade sirovine iz poljoprivredne (ratarske, stočarske) i šumarske proizvodnje rezultira nezaposlenošću stanovništva pa i iseljavanjem.

2.1. GOSPODARSTVO

Poljoprivreda i šumarstvo okosnica su gospodarskog razvoja općine u kojoj se nalazi 2.931 ha oranica (56%), 1.874 ha šuma (36%), 50 ha livada i pašnjaka, 10 ha voćnjaka, a neplodnog zemljišta ima 376 ha. U općini je predviđeno 5 ha za gospodarsku zonu odnosno prerađivačke kapacitete. Prostornim planom je predviđena izgradnja bioplinskog postrojenja i plastenika za proizvodnju povrća koji bi koristio višak toplinske energije od bioplinskog postrojenja. Predviđeno je i izgraditi pogon za preradu slame i drugih jednogodišnjih biljnih ostataka u pelete kojima će se

grijati javni objekti na području općine a višak će se izvoziti. U ovom projektu kad se spominje riječ izvoz ne misli se nužno na izvoz iz Države. Nama je za sada bitno da to bude stvaranje dodanog prihoda izvan granica Općine.

U općini Privlaka, za sada, u poljoprivrednoj proizvodnji prevladava ratarstvo, sa malim udjelom stočarstva i drugih višeprofitnih proizvodnji koje mogu dodati vrijednost osnovnoj sirovini.

TABLICA 4: BROJNO STANJE GOVEDA U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI I OPĆINI PRIVLAKA

OPIS	Općina Privlaka	Vukovarsko-srijemska županija	Učešće općine Privlaka u Županiji (%)
Goveda – ukupno	181	21.829	0,83
Goveda do 1 godine:			
ženska	46	2.685	1,71
muška	29	4.724	0,61
Ženska grla za rasplod	0	845	0,00
Ženska grla za tov	0	560	0,00
Muška grla	4	1.431	0,28
Junice i steone junice	25	2.798	0,89
Krave:			
muzne	69	8.006	0,86
ostale	1	208	0,48
Muška grla (bikovi, volovi)	7	572	1,22

Izvor: Popis poljoprivrede 2003.

TABLICA 5: BROJNO STANJE SVINJA U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI I OPĆINI PRIVLAKA

OPIS	OPĆINA PRIVLAKA	VUKOVARSKO SRIJEMSKA ŽUPANIJA	UČEŠĆE OPĆINE PRIVLAKA U ŽUPANIJI
Svinje - ukupno	4.239	187.497	2,26
Odojci do 20 kg	1.137	64.096	1,77
Svinje			
20-50 kg	747	38.572	1,94
50-80 kg	759	29.954	2,53
80-110 kg	719	19.128	3,76
više od 110 kg	273	8.308	3,29
Nazimice	64	3.609	1,77
Suprasne nazimice	68	2.266	3,00
Krmače	351	20.386	1,72
Nerasti	21	1.178	1,78

Izvor: Popis poljoprivrede 2003.

TABLICA 6: KORIŠTENE ORANICE I VRTOVI U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANIJI I OPĆINI PRIVLAKA

OPIS	OPĆINA PRIVLAKA (ha)	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA (ha)	UČEŠĆE OPĆINE PRIVLAKA U ŽUPANIJI (%)
Ukupno korištene površine	1.643,62	82.193,34	2,00
Žitarice	1.024,72	55.439,91	1,85
Krumpir	5,96	187,38	3,18
Mahunasto povrće za suho zrno	0,75	175,70	0,43
Uljano sjemenje i plodovi	373,30	16.053,60	2,33
Duhan	6,19	113,49	5,45
Šećerna repa	169,56	3.879,03	4,37
Krmno bilje	48,60	5.258,99	0,92
Predivo bilje	0,00	1,85	0,00
Ostalo povrće:			
na oranicama	7,03	292,77	2,40
u vrtovima	1,17	94,90	1,23
u zaštićenom prostoru	0,12	2,11	5,69
Bilje za upotrebu u parfumeriji i farmaciji	0,00	33,07	0,00
Cvijeće i ukrasni bilje, sjemenje i sadni materijal	0,15	48,24	0,31
Ugari	6,03	612,13	0,99
Ostalo povrće u povrtnjacima	17,61	529,06	3,33

Izvor: Popis poljoprivrede 2003.

TABLICA 7: BROJ STABALA U VOĆNJACIMA I VINOGRADIMA

OPIS	OPĆINA PRIVLAKA		VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA		UČEŠĆE OPĆINE PRIVLAKA PO BROJU STABALA (%)	UČEŠĆE OPĆINE PRIVLAKA PO POVRŠINI (%)
	Broj stabala	Ukupna površina (ha)	Broj stabala	Ukupna površina (ha)		
Šljive	5.918	0,29	320.419	64,26	1,85	0,45
Jabuke	1.060	0,23	120.381	83,54	0,88	0,28
Kruške	609	0	40.749	13,74	1,49	0,00
Trešnje	431	0	14.074	0,93	3,06	0,00
Višnje	243	0	25.411	4,46	0,96	0,00
Breskve i nektarine	316	0	30.808	25,02	1,03	0,00
Marelice	244	0	9.984	2,97	2,44	0,00
Citrusi	3	0	162	0	1,85	0,00
Orasi	790	0	35.296	15,23	2,24	0,00
Bademi	0	0	137	0,03	0,00	0,00

Lješnjaci	56	0	11.517	2,89	0,49	0,00
Vinova loza	0	0,02	1.070	276,14	0	0,0072427

Izvor: Popis poljoprivrede 2003.

Razvoj povrćarske proizvodnje moguć je posebno stoga što postoji uređena kanalska mreža duljine 130 kilometara, sa tri glavna kanala za odvodnju vode u Bosut, a voda Bosuta također može poslužiti i za navodnjavanje.

Stoga će u narednom razdoblju biti nužno poduzeti:

- a) Poticati razvoj malog i srednjeg poduzetništva: na prostoru veličine 5 hektara osposobiti poduzetničku zonu i iznajmiti ju poduzetnicima u cilju ostvarenja poduzetničkih pothvata pod povoljnim uvjetima.
- b) Na planu poljoprivrede:
 - prostor određen prostornim planom osposobiti za stočne farme kako bi se stimuliralo stočarstvo u općini,
 - poticati dohodovne ratarske kulture, povrće i cvijeće,
 - poticajima potaknuti obiteljska gospodarstva na intenzivniji uzgoj mliječnih krava i svinja uz povoljno korištenje gospodarske zone,
 - poticati stvaranje zadruga i klastera na nivou županije za srodne proizvodne djelatnosti,
 - poticati korištenje bio mase za proizvodnju energije.
- c) Razvoj prerađivačkih kapaciteta: obzirom da se 35,8% površina nalazi pod hrastovom šumom, treba poticati razvoj prerađivačkih kapaciteta za razvoj drvne industrije a ostatke drvne mase koristiti za proizvodnju sječke i peleta.
- d) Ulaganje u kapitalne investicije:
 - izgradnja kanalizacijske mreže općine korištenjem bespovratnih sredstava Fonda za regionalni razvoj,
 - izgradnja infrastrukture u gospodarskoj zoni,
 - obnavljanje cesta izvan naselja koje su uništene tijekom Domovinskog rata (cca 30 km).

TVRTKE NA PODRUČJU OPĆINE PRIVLAKA

TVRTKA ADRESA I DJELATNOST	zaposlenih
A - POLJOPRIVREDA, LOV I ŠUMARSTVO	
1. POLJOPRIVREDNA ZADRUGA PRIVLAKA Privlaka, Faličevci 10 Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n.	11
2. DVORANCI POLJOPRIVREDA d.o.o. Privlaka, Faličevci bb Uzgoj žitarica i drugih usjeva i nasada, d. n. 2	2
3. EKO-TRADE, BRANITELJSKA ZADRUGA Privlaka, Faličevci 7	
F - GRADITELJSTVO	

4. GRUS d.o.o. za graditeljstvo, trgovinu i usluge Privlaka, Faličevci 168 a	
5. SALAMON d.o.o. za graditeljstvo i usluge Privlaka, Čolićeva 214 Visokogradnja	24
6. ŠMUC-ORŠOLIĆ d.o.o. za građevinarstvo, prijevoz i trgovinu Privlaka, Bana Josipa Šokčevića 86 visokogradnja	0
7. KURJAKOVIĆ-SISTEM d.o.o. za građevinarstvo i trgovinu - u likvidaciji Privlaka, V. Nazora 10 Elektroinstalacijski radovi	1
G - TRGOVINA NA MALO I VELIKO	
8. SILOSFARMA d.o.o. za trgovinu i poljoprivrednu proizvodnju Privlaka, Josipa Kozarca 5 Trgovina na veliko žitaricama, sjemenjem i stočnom hranom	0
9. AGRO CENTAR d.o.o. za proizvodnju, trgovinu i usluge Privlaka, Faličevci 10	0
10. BLAUMET d.o.o. za trgovinu i usluge Privlaka, Faličevci 108	0
11. REGULATOR d.o.o. za trgovinu i usluge Privlaka, Školska 65	3
12. STRUNJE-TRADE d.o.o. za prijevoz, unutarnju i vanjsku trgovinu Privlaka, Bana Josipa Jelačića 11	4
H - HOTELI I RESTORANI	
13. KENGUR d.o.o. za trgovinu i usluge Privlaka, Bana Josipa Šokčevića 54	0
M - OBRAZOVANJE	
14. Osnovna škola Stjepana Antolovića Privlaka, Školska 40	45

napomena : Navedeni podaci se odnose samo na zaposlene u gospodarstvu u poslovnim jedinicama na području obuhvata UPU-a koje bilježi Hrvatska gospodarska komora. korišteni podaci Hrvatske gospodarske komore, Županijske komore Vukovar za 2005. godinu (www.hgk.hr - Baza podataka o hrvatskom poduzećima)

2.2. PODRUČNI KAPITAL

Osnovni resursi Vukovarsko srijemske županije i općine Privlaka su poljoprivredne površine, postojeća infrastruktura i ljudi.

Poljoprivredna proizvodnja temelji se na sezonskim radovima, proizvodnji žitarica u suženom plodoredu. Osnovne kulture su pšenica i kukuruz, od uljarica repica i suncokret. Ratarska proizvodnja je očito stihijska, neorganizirana (tržišno nedefinirana) i neprilagođena potražnji. Područje je odlično za uzgoj i drugih kultura (na pr. soja) ali nedostaje organizacija proizvodnje i specifična mehanizacija ili doradbeni kapacitet. Soja kao glavni nadomjestak mesnom i koštanom brašnu u prehrani visokoproduktivnih goveda (i drugih intenzivnih stočarskih programa) malo se uzgaja, jer je stočarstvo područja vrlo slabo. Ne vidi se uzrok tako neprimjerenom odnosu prema stočarstvu, koje bi s ratarstvom trebalo biti povezano i u inputima i u outputima i međusobno se nadopunjavati.

Stočarstvo općine je usitnjeno, individualno s nekoliko pokušaja u svinjogojstvu, iako su i ti kapaciteti premali za konkurentnu proizvodnju. U slijedećoj tabeli je, na temelju broja rasplodnih grla i predvidive potrošnje na gospodarstvu, grubo aproksimiran financijski rezultat godišnje stočarske proizvodnje na razini općine i vrijednost osnovnog stada.

TABLICA 8: PROIZVODNJA U STOČARSTVU (IZVOR: POPIS POLJOPRIVREDE 2003.)

PROIZVODNJA	j.mj.	količina	vrijednost kn	ukupno	POTROŠNJA NA GOSP. %	OSTATAK ZA PROD.
1	2	3	4	5	6	7
REPRODUKTIVNA GRILA						
- GOVEDARSTVO				2.054.200,00		836.040,00
Krave	grla	69	8.000,00	552.000,00		
- mlijeko 4.000/grlu	l	276.000	2,20	607.200,00	30%	425.040,00
steone junice	grla	25	10.000,00	250.000,00		
tovna grla	grla	75	7.000,00	525.000,00	40%	315.000,00
grla za izlučenje	grla	20	6.000,00	120.000,00	20%	96.000,00
- SVINJOGOJSTVO				1.487.500,00		347.770,00
krmače i nazimice	grla	419	1.200,00	502.800,00		
nerasti	grla	21	1.000,00	21.000,00		
tovljenici	grla	8380	100,00	838.000,00	60%	335.200,00
grla za izlučenje (25%)	grla	104,75	1.200,00	125.700,00	90%	12.570,00
- OVČARSTVO				487.750,00		184.245,00
ovce i šilježice	grla	346	700,00	242.200,00		
ovnovi	grla	10	1.200,00	12.000,00		
janjad (indeks 1,5)	grla	519	400,00	207.600,00	20%	166.080,00
grla za izlučenje (25%)	grla	86,5	300,00	25.950,00	30%	18.165,00
- KOZARSTVO				168.525,00		94.027,50
koze	grla	63	800,00	50.400,00		
jarad (indeks 1,5)	grla	94,5	400,00	37.800,00	20%	30.240,00
mlijeko 400 /grlu	l	25200	3,00	75.600,00	20%	60.480,00
grla za izlučenje (25%)	grla	15,75	300,00	4.725,00	30%	3.307,50

VRIJEDNOST STADA	1.630.400,00	
VRIJEDNOST GODIŠNJE PROIZVODNJE	2.567.575,00	1.462.082,50
VRIJEDNOST STOČARSTVA	4.197.975,00	

UDIO NOVOSTVORENE VRIJEDNOSTI NA TRŽIŠTU		56,94%
UDIO NOVOSTVORENE VRIJEDNOSTI PREMA VRIJEDNOSTI STOČARSTVA		34,83%
EVIDENTIRAN PROMET STOČARSKIH PROIZVODA (kn)	60%	877.249,50

Količine stoke su evidentirane Popisom poljoprivrede 2003. pa se vjerojatno nisu bitno mijenjale. Ovdje nam i tako nije namjera govoriti o količinama koliko o omjerima i paritetima vrijednosti. Od količine stoke, reproduktivne sposobnosti, ukupne proizvodnje i cijene po jedinici važnije nam je sada koliko tih proizvoda završi na tržištu i koliko novaca dođe na područje općine ili se manje utroši za „uvoz“. Ako smo, određujući postotak roba koje ostaju na gospodarstvu, dobro procijenili, ispada da se prodaje 56,45% stočarskih proizvoda a da je to u strukturi ukupno angažiranih sredstava 32,74 %. To znači da bi, ako se u ukupno angažirana sredstva uračunaju objekti, mehanizacija i ruke, udio novostvorene vrijednosti iz stočarstva iznosio ispod 20 %. Nije potrebno govoriti da veliki dio tog prometa i tako nije evidentiran i obavlja se u sivim zonama. Ako se 60 % prometa obavlja legalnim kanalima ukupan evidentirani godišnji promet stočarstva je manji od milijun kuna.

TABLICA 9: RELATIVNI POKAZATELJI STOČARSTVA PO STANOVNIKU

STRUKTURA	j.mj.	količina	stanovnika	per capita	po stanovniku dnevno	Stanovnika po grlu
GOVEDARSTVO						
broj krava	grla	69	3.776	0,02		54,72
l mlijeka	l	276.000	3.776	73,09	0,20	
vrijednost govedarstva	kn	2.054.200,00	3.776	544,01	1,49	
vrijednost prodaje	kn	836.040,00	3.776	221,41	0,61	
SVINJOGOJSTVO						
krmača	grla	419	3.776	0,11		9,01
tovljenika	grla	8380	3.776	2,22	0,01	
vrijednost svinjogojstva	kn	1.487.500,00	3.776	393,94	1,08	
vrijednost prodaje	kn	347.770,00	3.776	92,10	0,25	
UKUPNO STOČARSTVO	kn	4.197.975,00	3.776	1.111,75	3,05	

Na području općine Privlaka prema popisu poljoprivrede iz 2003. godine na jednu kravu ima 55 stanovnika a ona daje 73 l po stanovniku godišnje ili 0,2 l mlijeka po stanovniku dnevno. Ukupna vrijednost stada u govedarstvu (bez zemlje, objekata i mehanizacije) iznosi samo 544 kn po stanovniku ili 1,49 kuna po stanovniku dnevno.

Na jednu krmaču ide 9 stanovnika a po glavi stanovnika dolazi 2,2 tovljenika ili 0,6 kg žive vage dnevno. Vrijednost ukupnog stada u svinjogojstvu je 390 kn po stanovniku godišnje ili 1,1 kn dnevno. U EU toliku proizvodnju mogu zadovoljiti dvije farme sa po 2-3 zaposlena.

U općini Privlaka, dakle, ne proizvodi se stoka za tržište već za vlastite potrebe. Broj stanovnika se je smanjio a podaci o broju stoke nisu usporedivi jer se nije proveo relevantni popis. To ne znači da se povećala proizvodnja po stanovniku.

Na sličan način ćemo pokušati izračunati vrijednosti ratarske proizvodnje. Koriste se prosječni prinosi i cijene.

Tablica 10: KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA PREMA KULTURAMA

STRUKTURA	ha	prinos/ha	cijena	količine kg	vrijednost kn
RATARSTVO	1616,18			17.159.740,00	10.780.432,00
- ŽITARICE	1024,72			7.173.040,00	6.250.792,00
Kukuruz	512,36	9000	0,8	4.611.240,00	3.688.992,00
Cerealije	512,36	5000	1	2.561.800,00	2.561.800,00
- KRMNA BILJA	48,6	8000	0,5	388.800,00	194.400,00
- ULJARICE	373,3			1.119.900,00	1.791.840,00
Suncokret	124,43	3000	1,55	373.300,00	578.615,00
Repica	124,43	3000	1,65	373.300,00	615.945,00
Soja	124,43	3000	1,6	373.300,00	597.280,00
- ŠEĆERNA REPA	169,56	50000	0,3	8.478.000,00	2.543.400,00
POVRČARSTVO					216.000,00
- krumpir	6	30000	1,2	180.000,00	216.000,00
VOĆARSTVO	stabala	prinos/st.	cijena		471.111,00
- šljive	5918	25	1,5	147.950,00	221.925,00
- jabuke	1060	25	2,2	26.500,00	58.300,00
- kruške	609	18	3	10.962,00	32.886,00
- orasi	790	20	10	15.800,00	158.000,00
UKUPNO					11.467.543,00

UKUPNO RATARSTVO (kg)= 17.159.740,00 / 4 kg po kg prirasta = 4.289.935,00
kg mesa *10 kn= 42.899.350,00

Jednostavnom računicom se dolazi do zaključka da se ne posluje racionalno i da postoje „rupe“ u prometu roba. Zašto ne uložiti još malo rada i zaraditi puno više? Utroškom žita proizvedenog na području Općine kroz stočarstvo može se proizvesti 17 mil. kg stočne hrane koja ovisno o kategoriji stoke može ostvariti prirast na pr.:

- 6.000.000 kg svinjskog mesa uz konverziju 2,8;
- što je 67.400 tovljenika (prirast 90 kg);
- za što je potrebno 2.700 krmača koje oprase prosječno 25 odojaka godišnje.

Za korištenje vlastitih ratarskih proizvoda u stočarstvu, trebalo bi naravno investirati u pogon za doradu i mješanje stočne hrane kapaciteta 47 t dnevno ili 6 t/sat u smjeni ili 2 t na sat u tri smjene što je vrlo veliki kapacitet. Neki kapaciteti već i postoje pa je potrebno koordinirati rad ovih tvrtki na horizontalnoj ali i na vertikalnoj razini. Potrebno je također izgraditi i farme, osigurati genetski materijal i prerađivačke pogone za tako sofisticiranu i kompletiranu proizvodnju.

Reforma poljoprivrede koju provodi RH i nezadovoljavajuća situacija u stočarstvu Općine Privlaka pretvaraju ove nedostatke u prednosti. Vrlo efikasno se može organizirati intenzivna svinjogojska proizvodnja ciljana za proizvodnju tradicionalnog trajnog, autohtonog proizvoda, proizvedenog na moderan način. Moderan način podrazumijeva primjenu visokih standarda (ISO, HACCP, GLOBAL G.A.P.) u svim fazama proizvodnje, od sjetve do gotovog, isporučenog proizvoda. Ovi Standardi se odnose i na postupke s animalnim fekalijama koje su problem ako se pravilno ne koriste a sadašnja struktura proizvodnje upravo to i dokazuje.

SWOT MATRICA OPĆINE

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - Bogati i raznoliki prirodni resursi - Bogatstvo obnovljivih izvora energije - Čist okoliš - Dobra prometna mreža (ceste, željeznica) - Dobra razina općeg obrazovanja - Blizina županijskog središta - Rudna (nafta) renta - Proizvođačka iskustva - Postojeća zadružna infrastruktura - Geografska i etnička raznolikost - Državni operativni programi - Izrađen ROP - Izgrađeno i funkcionalno školstvo - Izgrađeno i funkcionalno zdravstvo - Pogodnosti za investitore - Subvencije kredita od VSŽ - Porezne i carinske olakšice od VSŽ 	<ul style="list-style-type: none"> - Visoka nezaposlenost - Nedovoljna iskorištenost vrijednosti prirodnih resursa - Slabo ili nepostojeće korištenje novih tehnologija industrijske proizvodnje/prerade - Slab pristup tržišnim informacijama - Nesrazmjernost između obrazovanja/izobrazbe i tržišnih potreba za radnom snagom - Mali broj fakultetski obrazovanih osoba - Nedovoljna ponuda i kvaliteta mogućnosti za obrazovanje/profesionalnu obuku - Neizgrađenost sustava zaštite okoliša i gospodarenja otpadom - Otežan pristup financijskim sredstvima - Neizgrađena (nedovršena) poslovna infrastruktura - Nerazvijeno civilno društvo/socijalni dijalog - Nedostatak viška proizvoda <ul style="list-style-type: none"> - otežan/neorganiziran pristup tržištu - nedostatak prerađivačkih kapaciteta (zadružni model dorade i finalizacije proizvoda) - podeduciranost proizvođača - informatička nepismenost - nedostatak kapitala - loša umreženost proizvođača
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - Promet/logistika zahvaljujući geografskom smještaju i poboljšanoj infrastrukturi - Mogućnosti rasta usluga - Mogućnost promjene proizvodne strukture - Potencijal za organsku/netradicionalnu poljoprivredu zahvaljujući prirodnim resursima i čistom okolišu - Potencijal u razvoju energetske neovisnosti - Potencijal za privlačenje direktnih stranih ulaganja - Potencijal za povećanje vrijednosti izvoza u poljoprivredi - Iskoristiti blizinu susjednih država Srbije i Bosne <ul style="list-style-type: none"> - dodavanje vrijednosti tradicionalnim kulturama, stočarstvo od polja do stola - veliki proizvodni potencijali - podizanje konkurentnosti kroz promjenu strukture proizvodnje 	<ul style="list-style-type: none"> - Deruralizacija/depopulacija - Visoka razina siromaštva/socijalne isključenosti - Slaba konkurentnost gospodarstva - Pojačana međunarodna konkurencija/jeftini uvoz - Neregulirane gospodarske aktivnosti/crno tržište - Loši uvjeti života i rada demotiviraju radnu snagu - Migracija mladih obrazovanih ljudi <ul style="list-style-type: none"> - negativna selekcija kadrova - birokratiziranost društva - zemljišna politika - selektivnost državne politike prema velikima,

SWOT MATRICA VS ŽUPANIJE

<p>PREDNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Bogati i raznoliki prirodni resursi (šume, poljoprivredno zemljište, termalne vode) ☐ Izvanredan geografski smještaj ☐ Originalni domaći proizvodi (npr. kulen) ☐ Dinamični sektor malog i srednjeg poduzetništva ☐ Sektor usluga u ekspanziji ☐ Čist okoliš ☐ Dobra prometna mreža (ceste, željeznica, riječna luka) ☐ Dobra razina općeg obrazovanja ☐ Bogato kulturno i povijesno nasljeđe 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Visoka nezaposlenost ☐ Slaba iskorištenost vrijednosti prirodnih resursa ☐ Slabo ili nepostojeće korištenje novih tehnologija industrijske proizvodnje/prerade ☐ Slab pristup tržišnim informacijama ☐ Slabe strateške veze između županijske uprave i interesnih skupina ☐ Nesrazmjer između obrazovanja/izobrazbe i tržišnih potreba za radnom snagom ☐ Mali broj fakultetski obrazovanih osoba ☐ Nedovoljna ponuda i kvaliteta mogućnosti za obrazovanje/profesionalnu obuku ☐ Nespremnost na suočavanje s izazovima socijalno-ekonomskih promjena ☐ Slabi sustavi zaštite okoliša i gospodarenja otpadom ☐ Slabo poslovno okruženje/pristup financijskim sredstvima ☐ Nedostatak servisiranih poslovnih lokacija za malo i srednje poduzetništvo ☐ Nerazvijeno civilno društvo/socijalni dijalog ☐ Nasljeđe rata (imidž, minirana područja)
<p>MOGUĆNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Promet/logistika zahvaljujući geografskom smještaju i poboljšanoj infrastrukturi ☐ Mogućnosti rasta usluga ☐ Potencijal za organsku/netradicionalnu poljoprivredu zahvaljujući prirodnim resursima i čistom okolišu ☐ Potencijal za privlačenje direktnih stranih ulaganja ☐ Potencijal za povećanje vrijednosti izvoza u poljoprivredi, šumarstvu i srodnim djelatnostima ☐ Povećanje broja domaćih i stranih turista kroz iskorištavanje prirodnih resursa i kulturno/povijesno nasljeđe ☐ Iskoristiti blizinu susjednih država Srbije i Bosne ☐ Potražnja domaćeg tržišta za tradicionalnim proizvodima 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Deruralizacija/depopulacija ☐ Visoka razina siromaštva/socijalne isključenosti ☐ Slaba konkurentnost gospodarstva ☐ Pojačana međunarodna konkurencija/jeftini uvoz ☐ Neregulirane gospodarske aktivnosti/crno tržište ☐ Loši uvjeti života i rada demotiviraju radnu snagu ☐ Migracija mladih obrazovanih ljudi

*SWOT – engl. kratica za PREDNOSTI, SLABOSTI, MOGUĆNOSTI I PRIJETNJE (Strength, Weakness, Opportunities, Threats)

II DIO

Ovaj program je namijenjen lokalnoj samoupravi, stanovnicima područja, lokalnim poduzetnicima, financijskim institucijama i poslovnim partnerima lokalne, državne i internacionalne razine. U ovom se dokumentu sintetiziraju snage i mogućnosti područja kroz analizu stanja i preporuku djelatnosti temeljenih na postojećim resursima, tradiciji i modernijem marketinškom pristupu.

Program je sastavljen od tri dijela. U prvom dijelu se predstavljaju mogućnosti i prezentira stanje područja, u drugom se daje institucionalni okvir i legislativa dok se u trećem predstavljaju ideje koje mogu pobuditi ili pokrenuti razvoj. Ovaj program nije samo prospektni materijal u kojem se preporuča neka vrsta proizvodnje koja je profitabilna poduzetniku već pobuđuje način razmišljanja o potrebama i mogućnostima drugačijeg, efikasnijeg organiziranja, nalaženja kvalitetnijih izvora financiranja, stvaranja novog/ih proizvoda na razini općine, županije i/ili države.

1. REGIONALNI RAZVOJ I REGIONALNA POLITIKA

Posljednjih godina, a naročito nakon potpisivanja osnovnih dokumenata koji definiraju status Hrvatske kao zemlje pristupnice EU, sve se više govori o ulozi regionalnog razvoja i regionalne politike u ukupnom društveno-ekonomskom razvoju.

Povijest regionalne politike Europske Unije seže u 1957. godinu kada je Rimskim ugovorom poticanje gospodarskog razvoja te jačanje gospodarskog i socijalnog jedinstva određeno kao jedan od temeljnih zadataka Zajednice. Osnovni prioriteti koji proizlaze iz navedenog akta su identificiranje najnerazvijenijih područja i podupiranje regija putem raznih oblika pomoći.

Institucije zadužene za regionalnu politiku na razini Europske Unije su Uprava za regionalnu politiku (The Regional Policy Directorate-General) i Odbor regija (The Committee of the Regions). Uprava za regionalnu politiku odgovorna je za pružanje pomoći slabije razvijenim i nerazvijenim regijama u njihovom ekonomskom i društvenom razvoju. Odbor regija je savjetodavno tijelo sastavljeno od predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti zemalja članica Europske Unije, a uspostavljanjem tog tijela osigurano je da lokalna i regionalna vlast ima utjecaja na odluke donesene u okviru regionalne politike.

Potpora regijama zemalja članica Unije koje zaostaju u razvoju pruža se putem strukturnih fondova:

- Europskog poljoprivrednog i garancijskog fonda (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund - EAGGF),
- Europskog socijalnog fonda (European Social Fund - ESF),
- Europskog fonda za regionalni razvoj (European Regional Development Fund – ERDF),
- Financijskih instrumenta za podršku ribarstvu (Financial Instrument for Fisheries Guidance - FIFG).

Kako bi se ubrzala i olakšala prilagodba regionalne politike zemalja kandidata politici Unije predviđena su dva strukturna instrumenta – ISPA (The Pre-Accession Structural Instrument) i SAPARD (The Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development).

1.1. HRVATSKA ISKUSTVA I PROPISI

U Republici Hrvatskoj ne postoji jedinstveni zakonski akt koji bi sustavno rješavao problematiku regionalnog razvoja na cijelom državnom teritoriju. Umjesto toga, postoji niz zakona koji su relevantni za reguliranje i provođenje politike regionalnog razvoja. Među njima treba izdvojiti one kojima se eksplicitno reguliraju pitanja razvoja onih područja Republike Hrvatske koja zaostaju u razvoju. To su: Zakon o otocima (NN 34/99, 32/02), Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 26/03), Zakon o brdsko-planinskim područjima (NN 12/02, 32/02, 117/03), te Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara (NN 44/01) i Zakon o Fondu za regionalni razvoj (NN 107/01).

U okviru projekta CARDS 2002 "Strategija i jačanje kapaciteta za regionalni razvoj" definirat će se svi potrebni mehanizmi i instrumenti za provođenje politike regionalnog razvoja, pa tako i odgovarajući pravni okvir. Naime, jedan od ciljeva spomenutog projekta je i definiranje odgovarajuće pravne osnove za regionalnu politiku u Hrvatskoj koja će korespondirati istoj pravnoj osnovi u zemljama članicama EU.

Europska komisija je 20. travnja 2004. godine u "Mišljenju o zahtjevu Republike Hrvatske za članstvo u Europskoj uniji" (avis) preporučila da se otvore pregovori s Hrvatskom o punopravnom članstvu u Europskoj uniji. U avisu se, među ostalim, ističe da Hrvatska treba poduzeti dodatne napore na području regionalne suradnje, što podrazumijeva da će Hrvatska po pristupanju imati ustrojene administrativne kapacitete kako bi mogla sudjelovati u strukturnoj politici EU-a. Posebno će morati osmisliti i provesti regionalne razvojne planove; jasno odrediti odgovornosti pojedinih ministarstava i drugih tijela uprave koja sudjeluju u upravljanju fondovima Zajednice; osigurati blisku suradnju između Komisije, nadležnih nacionalnih i regionalnih vlasti, gospodarskih i socijalnih partnera, kao i privatnog poduzetništva uključenog u financiranje programa i projekata; osigurati sufinanciranje programa i projekata; razviti potrebne financijske mehanizme; osigurati primjeren nadzor, kontrolu i vrednovanje programa i projekata; te predstaviti program približavanja kako bi se kvalificirala za dobivanje potpore iz Kohezijskog fonda.

1.2. ŠTO JE REGIJA ?

U literaturi se regija najčešće definira kao geografsko područje koje je manje od nacionalnog teritorija u kojem se nalazi. Tako regija može biti općina, grad, županija, skupina županija ili država. Regije se nužno ne poklapaju s administrativnim granicama, jer njihovo određivanje ovisi o pitanju koje se razmatra (npr. područje tržišta rada, područje riječnih slivova i sl.).

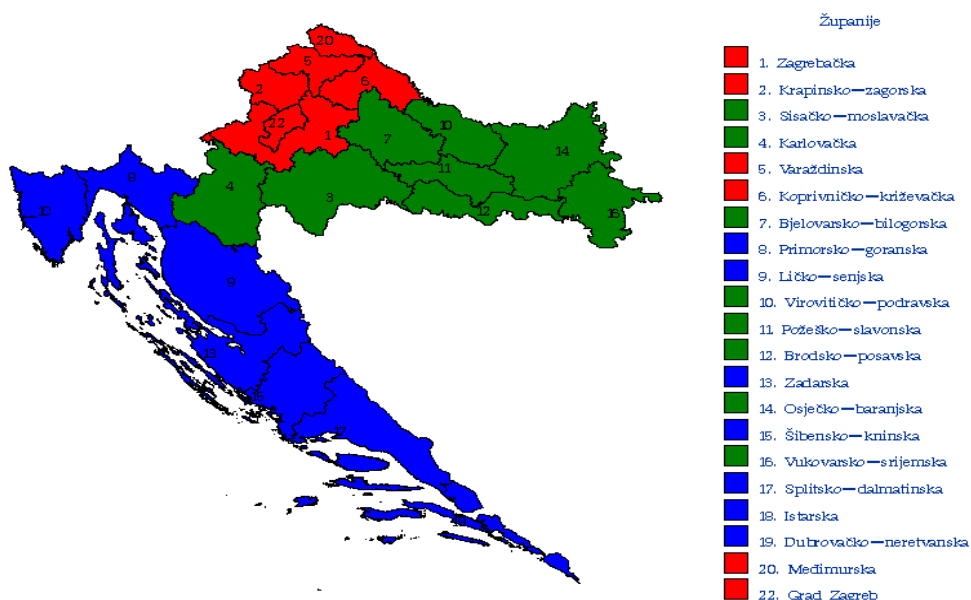
Pojam područje (regija) označava geografsko područje unutar nacionalnog teritorija neke zemlje koje se može definirati bilo u smislu administrativnih granica ili u smislu gospodarskih i socijalnih značajki, prema kojima se razlikuje od okolnih područja.

Teritorij Republike Hrvatske podijeljen je na 21 županiju, 123 grada i 425 općina.

Hrvatska je prema NUTs metodologiji određivanja statističkih regija podjeljena na: panonsku, sjeverozapadnu i primorsku hrvatsku.

Kriterij za ovakvu podjelu je broj stanovnika i GDP.

- NUTS 1 : odgovara statističkim jedinicama u kojim živi od 3 do 7 milijuna stanovnika ;
- NUTS 2 : od 800 000 do 3 000 000 stanovnika ;
- NUTS 3 : od 150 000 do 800 000 stanovnika.

Statistička nomenklatura prostornih jedinica koju je definirao Europski statistički ured (Eurostat) kako bi stvorio jedinstvenu i koherentnu strukturu za teritorijalnu raspodjelu. Koristi se od 1988. godine u zakonodavstvu Zajednice vezanom na strukturne fondove. Postoje tri razine klasifikacije definirane prema veličini i broju stanovnika na određenom području (NUTS 1, NUTS 2, NUTS 3) koje se koriste za definiranje prihvatljivosti neke regije za financiranje iz instrumenata kohezijske politike. Kohezijski fond koristi NUTS1, ERDF koristi NUTS 2, ESF koristi NUTS 2 i 3, a Europska teritorijalna suradnja koristi NUTS 3. Eurostat je odobrio NUTS klasifikaciju za Hrvatsku u ožujku 2007. godine

Županija je jedinica područne (regionalne) samouprave čije područje predstavlja prirodnu, povijesnu, gospodarsku, prometnu, društvenu i samoupravnu cjelinu ustrojenu radi obavljanja poslova od područnog (regionalnog) interesa. Županija osobito obavlja poslove koji se odnose na: školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova.

Grad je jedinica lokalne samouprave u kojoj je sjedište županije te svako mjesto s više od 10.000 stanovnika koje predstavlja urbanu, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu.

Općina je jedinica lokalne samouprave osnovana, u pravilu, za područja više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu i povezana su zajedničkim interesima stanovništva. Gradovi i općine u svom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova.

1.3. ZAKONSKI OKVIRI

Na web stranicama Narodnih novina <http://www.regio-hr.com/www.nn.hr> mogu se pronaći svi zakoni kojima se definira lokalna i regionalna samouprava, njihov teritorijalni ustroj, organizacija, djelokrug i financiranje.

Zakoni koji definiraju sustav i organizaciju:

- Ustav Republike Hrvatske (NN 41/04, 55/01)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 10/97, 124/97, 68/98, 22/99, 128/99, 44/00, 129/00, 92/01, 79/02, 83/02, 25/03, 107/03)
- Zakon o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 33/01, 45/03)
- Zakon o područjima od posebne državne skrbi (NN 26/03)
- Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara (NN 44/01)

Zakoni koji su doneseni od 2009: popis je priložen u prilogu jer je od 9.9.2009. doneseno 480 zakona.

Na nacionalnoj razini razvoj prate:

- Ministarstva i tijela državne uprave: www.vlada.hr

Na županijskoj i lokalnoj razini županijska i lokalna upravna tijela (upravni odjeli ili službe) nadležna su za razvojna pitanja te postoje različite razvojne institucije (razvojne agencije, poduzetnički centri, poduzetnički inkubatori, tehnološki parkovi te druge javne ustanove, trgovačka društva, nevladine organizacije i udruge i druge pravne osobe) koje obavljaju poslove koji utječu na razvoj tih područja.

Izvješće o stanju u prostoru

Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN br. 76/07 i 38/09, 50/012,) člankom 47. definira obvezu predstavničkim tijelima jedinica lokalne uprave i samouprave da razmatraju i prihvaćaju Dokumente praćenja stanja u prostoru, odnosno četverogodišnja izvješća o stanju u prostoru.

Izvješćem se osigurava kontinuitet praćenja stanja u prostoru, definiraju nedostaci i primjenjivost postojećih prostornih planova i drugih dokumenata, te se na osnovi ocjene stanja daju prijedlozi za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Izvješće se izrađuje sukladno Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima Izvješća o stanju u prostoru (NN 141/10).

Obavezni prostorni pokazatelji o stanju u prostoru (propisani navedenim pravilnikom) iskazuju se u tekstualnom obliku i u obliku u obliku tabela, grafova i kartograma.

Izradom Izvješća o stanju u prostoru dobivaju se razvojne smjernice koje su sukladne sa tendencijama razmatranog prostora te se planiraju provedbene mjere i akcije.

Svrha izrade izvješća je dobivanje sveobuhvatnog pregleda prostornog razvoja i prostornog planiranja sa sustavom prostornog uređenja. Cilj izrade izvješća je predvidjeti prostorno razvojne trendove temeljene na postojećim uvjetima, prikazati instrumente prostornog planiranja te učinkovite mjere što su ih nadležna tijela poduzela u određenom razdoblju na svim razinama planiranja.

Prema članku 47. Zakona, izvješće sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Na snagu je stupio Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 114/2010., 141/2010.). Potrebno je izraditi potpuno novo Izvješće u skladu s odredbama bitno izmijenjenog Pravilnika. Zakonski rok za donošenje novog Izvješća je dvije godine od stupanja Pravilnika na snagu, a to je listopad 2012.

To je osnovna podloga za prostorne, ekonomske i razvojne projekte.

1.4. REGIONALNA POLITIKA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE I OPĆINE PRIVLAKA

Vukovarsko-srijemska županija je jedna od prvih županija u Republici Hrvatskoj koja je prihvatila ROP – Regionalni operativni program, što joj znatno olakšava realizaciju programa koji proizlaze iz procesa približavanja EU:

U ROP-u su dane smjernice za integralni gospodarski i općedruštveni razvojni okvir za razdoblje 2004.-2010. godine, a ROP se temelji na regionalnom pristupu razvoja gospodarstva, što uključuje:

- sudjelovanje lokalnih vlasti, poslovnih udruženja, predstavnika radnika i gospodarskog sektora te civilnog društva u programima razvoja financiranih od strane EU,
- dinamične odnose između središnje i lokalne vlasti,
- stručno i kvalitetno upravljanje sredstvima EU u smislu planiranja, financijskog kontroliranja, nadziranja i procjenjivanja,
- integriranje projekata razvoja infrastrukture, poduzetničkog investiranja i razvoja ljudskog potencijala da bi predstavljali dugoročne „pokretače promjena“ u lokalnom gospodarstvu,
- razvoj kapaciteta za pripremu projekata, upravljanje i implementaciju na lokalnoj razini.

Socio-ekonomska analiza i SWOT analiza istaknule su slijedeće činjenice:

- Proces ekonomske tranzicije stvorio je strukturalnu nezaposlenost koja je najveći izazov s kojim se suočava županija;
- Nove prijetnje deruralizacije i depopulacije izravno su povezane s procesom tranzicije gospodarstva;
- Županijske tradicionalne ekonomske prednosti moraju se iskoristiti na nove i produktivnije načine kako bi se zadovoljili sadašnji i budući konkurentski izazovi;
- Bolje obrazovanje i nastavni resursi mogu odgovoriti na ključne slabosti i prijetnje koje su identificirane u SWOT-u;
- Rast uslužnog sektora mora biti bolje povezan s primarnom proizvodnjom i prerađivačkim sektorima kako bi se maksimalno povećale mogućnosti za stvaranje zapošljavanja;
- Nesrazmjer u prihodima između gradskih i ruralnih zajednica nastaviti će se produbljivati bez cjelovitih razvojnih inicijativa temeljenih na potražnji;
- Pitanja zaštite okoliša i održivosti imaju rastući utjecaj na ekonomske odluke i smještaj industrije;
- Suradnja između lokalnih interesnih skupina ključna je za odgovaranje na izazove i kapitaliziranje županijskih mogućnosti (županijsko vodstvo ima glavnu ulogu u promicanju ove suradnje);

- Problemi identificirani u svezi sa slabim poslovnim okruženjem mogu se uspješnije riješiti kroz bolje odnose između poslovne zajednice i lokalnih i državnih vlasti.

ROP strategija ističe viziju VSŽ koja će realizirati i 3 dugoročna strateška cilja s 11 prioriteta kako bi se omogućilo ostvarenje vizije.

VIZIJA ROP-a ZA VSŽ

VSŽ će biti dobro organizirana, prosperitetna županija otvorenih mogućnosti, na putu ka društvu znanja, s razvijenim, održivim gospodarstvom temeljenim na dodanoj vrijednosti, prirodnim resursima i visokostručnim kadrovima, aktivnim civilnim društvom, očuvanom kulturnom baštinom, brigom o okolišu te socijalno i egzistencijalno sigurna županija zadovoljnih ljudi.

CILJ 1: Stvaranje pretpostavki za razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva za zaštitu okoliša

Prioritet 1. Ulaganje i stvaranje kvalitetnih preduvjeta za razvoj obrta i SME.

Prioritet 2. Povećanje razine finalizacije proizvoda i restrukturiranje poljoprivrede.

Prioritet 3. Poštivanje postulata održivog razvoja, bolja iskorištenost prirodnih resursa uz razvijanje svijesti o ekologiji i zaštiti okoliša.

Prioritet 4. Jačanje lokalnih partnerstava.

CILJ 2. Stvaranje obrazovnog sustava koji će odgovarati tržišnim potrebama županije

Prioritet 5. Dopunska edukacija i specijalizacija (trening, obuka) kao i nabavka opreme za istu.

Prioritet 6. Povećanje uključenosti djece predškolske dobi u radionice.

CILJ 3. Unapređenje kvalitete života, razvoj turizma i starih zanata te očuvanje kulturne baštine VSŽ

Prioritet 7. Kreiranje turističkog proizvoda valorizacijom potencijala (vinski, lovni, seoski i dr. turizam) i komparativnih prednosti.

Prioritet 8. Poticaj i obnova starih zanata.

Prioritet 9. Obnova i zaštita kulturne baštine.

Prioritet 10. Unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite i organizacija edukacije za CBR.

Prioritet 11. Poboljšanje kvalitete života mladih, žena, osoba s invaliditetom te skrbi za stare i nemoćne, kao i socijalne uključenosti.

Navedene prioritete definira 27 mjera koje čine okvir za izradu odabranih projektnih prijedloga kao i njihovu provedbu i financiranje.

Lokalni gospodarski razvoj je dinamičan i kompleksan proces. Kompleksnost je prouzročena izazovima istovremenog integriranja gospodarskih i socijalnih ciljeva, te ciljeva okoliša. Bez takve integracije teško je ROP-u postići ravnomjerni i održivi razvojni model kroz planirano razdoblje.

Kako bi se odgovorilo na ovaj izazov, ROP je izrađen na jednostavnom, cjelovitom strateškom okviru. Na lokalnim je interesnim skupinama da kroz partnerstvo ostvare dugoročne ciljeve ove strateške integracije.

1.5. ROP ŽUPANIJE I PUR OPĆINE PRIVLAKA

U kreiranju PUR-a općine Privlaka temeljna polazišta bili su prioriteti i mjere iz ROP-a, pri čemu se, naravno, polazilo od specifičnosti i razvojnih mogućnosti općine.

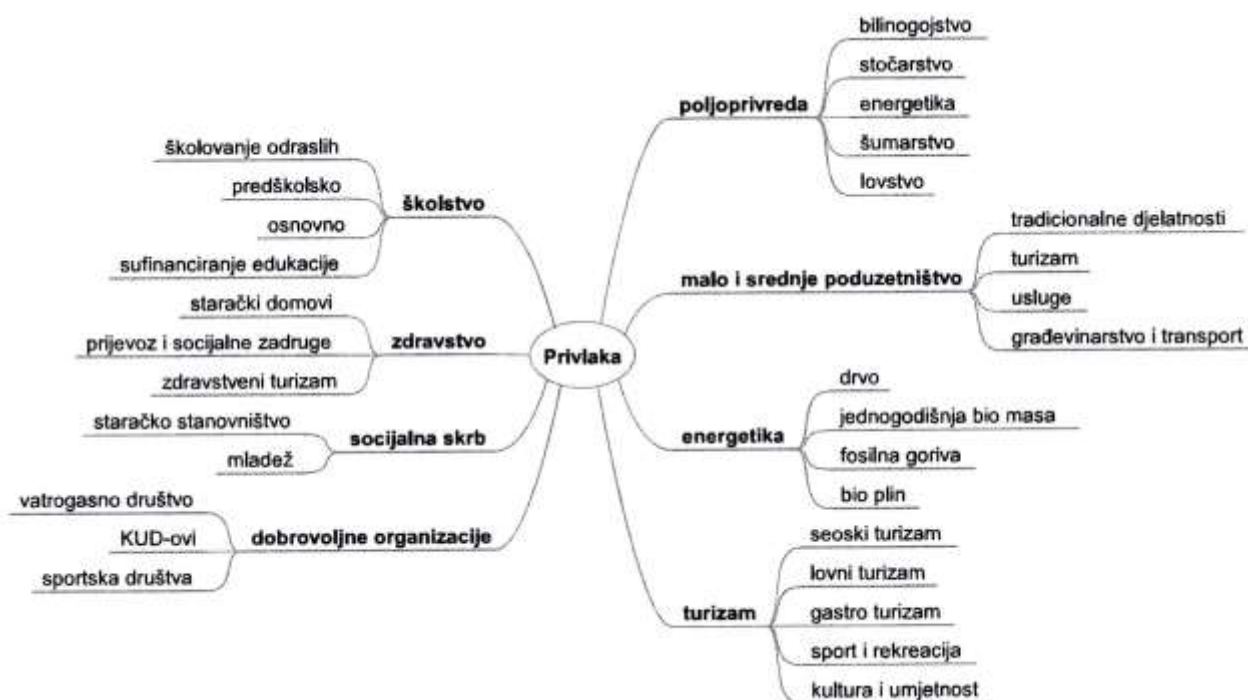
S obzirom na činjenicu da je poljoprivreda okosnica društvenog i ekonomskog razvoja općine, poljoprivredna proizvodnja i njeno vrednovanje bili su u fokusu planiranja ukupnog razvoja općine.

U PUR-u su ažurirani podaci, određena je specifična dinamika provedbe pojedinih prioriteta i mjera, a također je izvršena komparativna analiza SWOT matrice županije i općine. Na taj način stvorene su pretpostavke za planiranje mikro razine i prijedloga konkretnih razvojnih programa gospodarskih subjekata općine.

VIZIJA OPĆINE CILJEVI RAZVOJA OPĆINE

U prethodnim poglavljima je obrađivana postojeća struktura resursa i mogućnosti koji se ovdje rezimiraju kao transparentan sustav potreba, razvojnih mogućnosti i potrebnih aktivnosti. Svaka od ovih djelatnosti ili grupa djelatnosti predmet je daljnjih poglavlja. Naravno u ovom Projektu više se govori o gospodarskim djelatnostima, prikazanim u slijedećoj shemi s desne strane. Subjekti i aktivnosti na lijevoj strani su korisnici ukupnog razvoja.

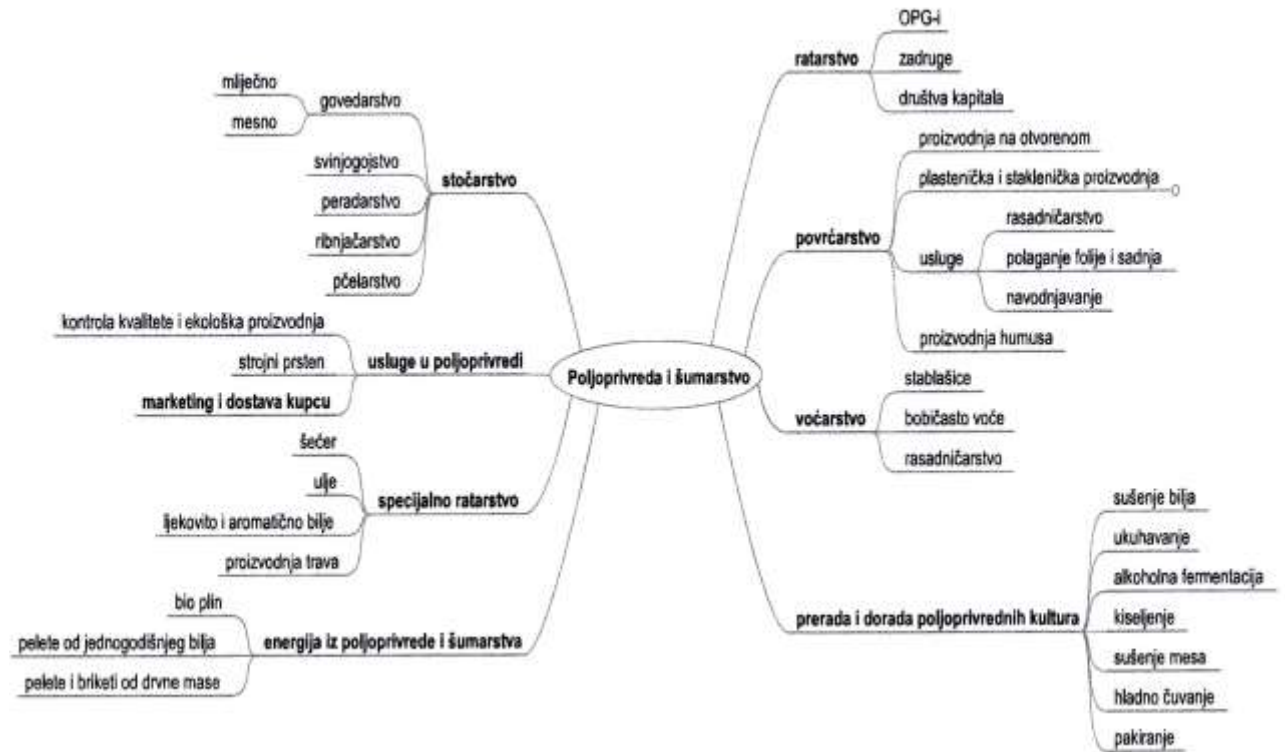
STRUKTURA RAZVOJA GOSPODARSTVA OPĆINE

Analiza stanja upućuje na poljoprivredu i šumarstvo kao najjači resurs područja općine Privlaka. Stavljajući te resurse u korelaciju s aktivnim stanovništvom dolazimo do zaključka da je potrebno te resurse razviti u smislu dodavanja vrijednosti i finalizaciji proizvoda.

Prioritet razvoja je u poljoprivredi (sa šumarstvom), energetici i turizmu.

PRIORITETI RAZVOJA GOSPODARSTVA

Mogućnosti razvoja poljoprivrednih djelatnosti nemaju ograničenja u mogućnostima razvoja finalnog proizvoda osim tržišta. Ako gledamo općinu kao jedno gospodarstvo koje je samodostatno i funkcionira na način da stvara višak proizvoda, sigurno ćemo primjetiti da se ratarska proizvodnja može bolje prodati kroz „mlijeko i meso“ (sir i kobasica) a ukupna poljoprivreda i šumarstvo kroz proizvodnju energije. Naravno, sve proizvode je najbolje prodati na pragu, zbog čega je nužno razvijati turizam.

2. PARTNERSTVO PRIVATNOG I JAVNOG SEKTORA

Javno-privatno partnerstvo novi je pristup rješavanju elementarnih problema lokalne sredine. Javne funkcije poput reorganizacije administracije, prilagođavanje i primjena zakona, aktivnosti civilnog društva fokusiraju se na aktivnost tipičnu za privatni sektor.

Ovaj model počeo se primjenjivati spoznajom činjenice da javni sektor nije u stanju zadovoljiti rastuće potrebe za uslugama, te mu je nužna potpora drugih sektora u društvu.

Model javno-privatnog partnerstva posebno je aktualan u posljednje vrijeme i prihvaćen je na državnoj razini od svih političkih opcija, a kroz njega se sagledava moguće rješenje, posebno kod izgradnje javnih ustanova (škole, bolnice, sportske dvorane, domovi umirovljenika).

Prema stručnim prognozama s dosadašnjim klasičnim načinom gradnje tih objekata, Hrvatskoj bi za njene potrebe trebalo 25 godina, a kroz sustav javno-privatnog partnerstva to bi se moglo obaviti četiri puta brže.

U konceptu javno-privatnog partnerstva predviđa se osnivanje posebne organizacije kojoj bi javni partneri dostavljali prijedloge ugovora o javno-privatnom partnerstvu, a nakon što agencija izda suglasnost, išlo bi se na izbor privatnog partnera, i to javnim natječajem.

Zanimanje privatnog sektora za javno-privatno partnerstvo je veliko, posebice investicijskih fondova. Takvu pozitivnu klimu treba iskoristiti za rješavanje aktualnih razvojnih problema općine Privlaka i elemente javno-privatnog partnerstva uklopiti u strateške planove pojedinih razvojnih projekata.

U slučaju javno-privatnog partnerstva treba se prisjetiti poglavlja u kojem je pisano o slučajevima razvoja Talijanskih slabo razvijenih ruralnih područja gdje se temeljem konsenzusa stanovnika i uprave krenulo u ciljane djelatnosti (grad keramike, grad šafrana...).

U primjeru općine Privlaka mišljenje je autora ovog projekta da se Privlaka može fokusirati na proizvodnju energije i „prozvati se“ energetski nezavisnom općinom koja proizvodi i izvozi energiju u različitim oblicima. Uz postojeće korištene izvore postoji mogućnost korištenja geo energije i naročito viška ostataka jednogodišnjih ratarskih kultura i viška šumske biljne mase. Takvi izvori se mogu koristiti za javne objekte, „izvoziti“ se u susjedne općine a mogu se koristiti za poticanje vlastite plasteničke projekte ili za proizvodnju električne energije koja je najtransportabilnija a trenutačno i vrlo rentabilna zbog visoke cijene.

3. REGIONALNI RAZVOJ U RH I U SVJETSKOM OKRUŽENJU

Povijest regionalne politike Europske politike seže u 1957. godinu, kada je Rimskim ugovorom poticanje gospodarskog razvoja, te jačanje gospodarskog i socijalnog jedinstva određeno kao jedan od temeljnih zadataka Zajednice. Osnovni prioriteti koji proizlaze iz navedenog akta su identificiranje najnerazvijenijih područja i njihovo podupiranje putem raznih oblika pomoći.

Institucije zadužene za regionalnu politiku na razini Europske unije su Uprava za regionalnu politiku (The Regional Policy Directorate – General) i Odbor regija (Committee of the Regions). Uprava za regionalnu politiku odgovorna je za pružanje pomoći u slabije razvijenim i nerazvijenim regijama u njihovom ekonomskom i društvenom razvoju. Odbor regija je savjetodavno tijelo, sastavljeno od predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti zemalja članica Europske unije, a uspostavljanjem tog tijela osigurano je da lokalna i regionalna vlast ima utjecaja na odluke donesene u okviru regionalne politike.

Potpora regijama zemalja članica Unije koje zaostaju u razvoju, pruža se putem strukturnih fondova:

- Europskog poljoprivrednog i garancijskog fonda (European Agricultural Guidance and Guarantee Fund – AEGGF),
- Europskog socijalnog fonda (European Social Fund – ESF),
- Europskog fonda za regionalni razvoj (European Regional Development Fund – ERDF),
- Financijskih instrumenata za podršku ribarstvu (Financial Instrument for Fisheries Guidance – FIFG).

Za zemlje poput Španjolske, Grčke, Irske i Portugala (čiji je BDP niži od 90 posto prosjeka EU) osnovan je poseban, tzv. Kohezijski fond. Takav fond je predviđen i za Hrvatsku kad se pridruži Europskoj zajednici.

Kako bi se ubrzala i olakšala prilagodba regionalne politike zemalja kandidata politici Unije, predviđena su dva strukturna instrumenta – ISPA (The Pre-Accession Structural Instrument) i Sapard (The Special Accession Programme for Agricultural and Rural Development). ISPA ima i dvije izvedenice: IPARD (IPA rural development) i IPA I, II i III .

3.1. REGIONALNI RAZVOJ S PRIMJERIMA IZ EU

Do temeljne preobrazbe u politici regionalnog razvoja dolazi početkom 2010. godine. Naime, nakon višegodišnjih priprema i dogovora na državnoj razini i aktivnosti u partnerskim tijelima te suradnje s ekspertima EU, Hrvatski sabor je donio Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske koji je objavljen u Narodnim novinama 153/09, a stupio je na snagu 29.12. 2009.godine. Zakon je vrlo značajan za sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske je krovni zakon koji uređuje ciljeve i načela upravljanja regionalnim razvojem zemlje, planske dokumente, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvještavanje o provedbi regionalne razvojne politike.

Načela politike regionalnog razvoja jesu:

1. Solidarnost i usmjerenost - Posebno poticanje razvoja potpomognutih područja temelji se na uzajamnoj solidarnosti svih građana Republike Hrvatske, a osobito se usmjerava na dodatno poticanje razvoja područja koja znatno zaostaju za nacionalnim prosjekom.

2. Jednake mogućnosti-Politika regionalnog razvoja temelji se na potrebi stvaranja životnih uvjeta u kojima će svatko imati jednake mogućnosti za razvoj vlastitih potencijala, bez obzira na mjesto stanovanja i druge s tim povezane karakteristike.

3. Partnerstvo i suradnja- Politika regionalnog razvoja temelji se na partnerstvu i suradnji između javnog, privatnog i civilnog sektora, pod čim se razumijeva suradnja između tijela državne uprave, županija, općina i gradova, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnoga društva s područja statističke regije. Planski dokumenti politike regionalnog razvoja donose se u postupku savjetovanja s odgovarajućim partnerskim vijećem.

4. Strateško planiranje-strateško planiranje regionalnog razvoja ostvaruje se donošenjem i provedbom višegodišnjih planskih dokumenata.

5. Udruživanje financijskih sredstava -Financiranje regionalnog razvoja osigurava se udruživanjem sredstava iz različitih izvora namijenjenih pripremi, izradi i provedbi planskih dokumenata i razvojnih projekata kojima se postiže trajan i mjerljiv učinak na razvoj.

6. Praćenje i vrednovanje-Provedba politike regionalnog razvoja sustavno se prati i vrednuje radi povećavanja djelotvornosti, učinkovitosti i utjecaja na regionalni razvoj.

7. Održivost-Politika regionalnog razvoja pridonosi skladnom i uravnoteženom razvoju Republike Hrvatske koji osigurava zaštitu i očuvanje prirodnog okoliša i raznolikosti kulturnog bogatstva.

8. Lokalna autonomija-Politika regionalnog razvoja provodi se u skladu s autonomijom JLPRS zajamčenom pravnim poretom Republike Hrvatske.

Temeljne postavke regionalnog razvoja i potrebe uvođenja rajonizacije proizvodnje koja osigurava komparativne prednosti i konkurentnost proizvodnje ali i osiguravanje samodostatnosti strateških proizvoda nužnost je u planiranju razvoja određene regije.

Regionalni razvoj podrazumjeva koordinaciju svih subjekata u formiranju određenog proizvoda koji ima komparativnu prednost a naravno i tržišnu šansu. Regionalni razvoj je proces poticanja lokalnih poduzetnika usmjerenih zajedničkom cilju.

Brojni primjeri iz svijeta govore o uspješnom razvoju regija primjenom ovih načela: Talijanski Tirol, Talijanski Abruzzo, Španjolski Mondragon,

Ovi primjeri vođeni su udruživanjem poduzetnika prema jednom proizvodu za koji je postojala komparativna prednost. Država je uložila u edukaciju proizvođača i osigurala temeljnu i poduzetničku infrastrukturu, a rezultat je bogata sredina zadovoljnih ljudi koji se potpuno posvećuju poslu na svojem gospodarstvu ili se uključuju povremeno. Kroz poticanje pogodnih organizacijskih oblika društvo odterećuje malog proizvođača od poslova nabave, prodaje, marketinga pa se on može posvetiti poboljšanju svojeg segmenta posla uz jamstvo sigurne prodaje.

Šira se zajednica, dakle, brine o organizaciji i edukaciji poduzetnika i proizvođača usmjeravajući ih prema ciljnom proizvodu, brendu. Brend će dokazati i potvrditi tehnološke postupke, kvalitetu proizvoda ali i pronijeti ime regije. Time se omogućuje proširenje aktivnosti i uključivanje novih subjekata.

U Hrvatskoj postoje neki brendovi koji nisu dovoljno iskorišteni. Hrvatska zapravo ima neke brendove koji su stari stotinama godina ali nisu kao takvi zaštićeni i komercijalizirani. Na tržištu EU prednost nad fizičkim proizvodom ima ideja i certifikat. Na taj način pravne službe i marketinške agencije preuzimaju primat u formiranju proizvoda što dugoročno ne vodi razvoju kvalitete pa postoji bojazan da se neki proizvodi degeneriraju. Upravo zbog toga potiče se regionalna prepoznatljivost određenih proizvoda koji bi na temelju dugoročnog plana zadržali kvalitetu i organizaciju proizvođača. Tome teži i stroga certifikacija proizvoda.

PRIMJER ABRUZZO

U svijetu, a posebice u Europi postoji niz primjera uspješne politike regionalnog razvoja. Italija je jedna od velikih zemalja (301.230 km², 58 milijuna stanovnika, GDP 1.351 milijardi €, per capita 26.000 €), koja kao četvrta industrijska sila u Europi i udjelom poljoprivrede u GDP-u od svega 2,6% posebnu pažnju posvećuje regionalnom i ruralnom razvoju.

Podijeljena je u 20 regija, a niže ustrojne jedinice vlasti su provincije i komune.

Za naše uvjete posebno je interesantna regionalna politika u regiji Abruzzo (središnji dio Italije između Pescara i Rima, obuhvaća Apeninsko gorje i najviši vrh Italije –ran Sasso. To je područje oduvijek bilo znatno nerazvijenije u odnosu na sjever Italije i visokoindustrijali-zirano područje doline Po. Regionalnom politikom talijanske vlade u drugoj polovici 20. stoljeća, tu je zbog ograničenih prirodnih resursa iniciran razvoj niza industrijskih programa, posebno radno intenzivnog karaktera. Tako se željelo (i uspjelo) zadržati stanovništvo i riješiti problem depopulacije prostora. Međutim, krajem 20. i prvih godina ovog stoljeća, situacija se iz korijena mijenja. Radna snaga postaje preskupa, industrijska proizvodnja nekonkurentna, a kao logičan slijed globalizacije problem seljenja kapitala (i proizvodnje) u druga područja svijeta. U takvim nepovoljnim uvjetima i gospodarskom okruženju trebalo je hitno naći rješenja za gospodarski razvoj.

Ona su pronađena u aktivnom vođenju ciljane politike regionalnog razvoja. Učinjen je radikaln- zaokret. Čitava regija Abruzzo stavljena je u prioritet tzv. „zelenih regija“ i razvoj se usmjerio prema znanju i „zelenoj industriji“. Formirani su parkovi i to nacionalni parkovi i parkovi prirode. Zatim i znanstveni i tehnološki parkovi.

Grad Aquilla, koji je do tada bio sjedište elektronske „šarafciğer“ industrije, postaje sjedište provincije i znanstveni centar (25.000 studenata – 50% od ukupnog stanovništva).

Ti znanstveni potencijali postaju sinergijska osnova za razvoj tehnoloških i znanstvenih parkova. Na rubnim područjima provincije (okolica Pescara) formiran je veleban znanstveni biotehnološki institut (800 zaposlenih). Uz institut formirana je zona malog i srednjeg poduzetništva, te agencija za ekonomski razvoj.

RAZVOJNA AGENCIJA

Agencija je formirana dogovorom općina iz plana lokalnog razvoja: 46 općina udruženo u teritorijalni savez.

Zona doline rijeke Sangro i Aventino bila je do 70.-tih godina 100% poljoprivredna. Naselja su bila locirana na obroncima. Danas se urbanizira i dolina. Na 22 hektara površine dobivenih od općina (eksproprijacija) oformljena je velika poduzetnička zona (12.000 zaposlenih). Dio su mali i srednji poduzetnici, ostalo su velika poduzeća (npr. Sevel), s tim da se poljoprivreda ipak u velikoj mjeri zadržala.

U Agenciji za lokalni razvoj ističu da su uložili u industrijsku zonu, koja danas posjeduje 27% kapitala u zoni. Snaga je u tome da su svi sudionici na lokalnoj razini postigli zajednički dogovor, naučili su iskorištavati fondove za zajednički plan razvoja, zajednički osmišljavaju i izvode zajedničke projekte, uz poticanje i financiranje poduzetnika.

Formiran je „one stop shop“ ured u kojem se sakupljaju sve informacije iz različitih općina. Poduzetnik dobiva sve papire na jednom mjestu, jedna osoba sve potpisuje, „hodaju papiri“, a ne ljudi. Za to je ključan dogovor među općinama. Uloga ureda je također i organizacija edukacije za poduzetnike, na što ih se potiče raznim mjerama. Traga se i za efikasnim metodama proizvodnje i poslovanja, čiji je cilj smanjenje troškova.

Posebna pažnja se posvećuje malim mjestima, koja uz to što postaju centri življenja „po mjeri čovjeka“, istodobno oživljavaju i kroz niz dodatnih sadržaja koje su uglavnom projektirali stručnjaci iz Regionalne razvojne agencije, a realizaciju su omogućili fondovi EU (posebno fondovi CARDS, PHARE, LIFE, INERREG).

Za obavljanje zajedničkih stručnih i administrativno-tehničkih poslova formirana je Zajednica brdskih općina – Comunnita Montana i to temeljem posebnog zakona. Evo primjera razvojnih projekata pojedinih općina:

PRIMJERI OPĆINA

Treglio – gradić freski

(Provincija Chieti, Abruzzo)

Gradić ima 1.100 stanovnika koji su se do sada primarno bavili poljoprivredom. Sad uglavnom rade u dolini Sangro (Savel ili poduzeća koja rade za Savel) – Fiatova tvornica furgona.

Kroz program EU - INTERREG 3B pokrenuli su projekt slikanja freski; slikar-specijalist podučava staru tehniku slikanja freski. Sada je to jedino mjesto gdje se to može naučiti (to se ne može ni na sveučilištima). Kako kažu jedinstveni su ne samo u Europi, nego i u svijetu. Održavaju se tečajevi, radionice i kongresi na tu temu. Sedam dana traje glavna manifestacija: dolaze slikari, održavaju se radionice, slika se po fasadama u selu. Domaćini nude svoju fasadu, pružaju smještaj i domaću hranu. Tako je gradić postao turistička atrakcija nacionalnih i internacionalnih dimenzija.

Rapino - gradić keramike

(Provincija Chieti, Parco Nazionale della Majella, Abruzzo)

Gradić ima 1.744 stanovnika. Proizvodnja keramike seže još od paleolita. Nekoliko obitelji razvilo je tehniku u posljednjih 100 godina. Uključili su se u program EU INTERREG 3B, oživili aktivnost sela, poduzetništvo kroz tečajeve keramike, radionice, muzej i prodaju proizvoda. Pomoću INTERREG-a integrirali su sve u turističku ponudu regije. Imaju tematske radionice: posude za čaj, posude za vino; na manifestacijama se nude domaći proizvodi u tim posudama.

Commune di Navelli – gradić šafrana

(provincija L'Aquila, Parco Nazionale del Gran Sasso e Monti della Laga, Abruzzo)

Gradić ima 600 stanovnika. Poznat je u Italiji i šire po uzgoju vrhunskog šafrana (1kg – 0,1 ha – 15.000 €). Markicu kvalitete imaju ljekovito bilje, tartufi i maslinovo ulje. Poglavarstvo ima tri osobe, raspoloživ proračun od 4,5 mil. € koji se puni od poreza i prihoda regije i provincije.

3 smjera djelovanja: 1. marketing (prezentacija proizvoda lokalno i u svijetu, 2. tečajevi (edukacija mladih uzgajivača – lokalno stanovništvo), 3. kongresi (skupovi stručnjaka za ulje, vino, šafran). Aktiviraju lokalne ljude za uzgoj izradu i dizajn pakiranja. Konzorcij proizvođača je vlasnik opreme i organizator aktivnosti.

Carapelle Calvisio – Comunita Montana – najmanja općina u Italiji – grad tartufa

(Provincija L'Aquila, Parco Nazionale del Gran Sasso e Monti della Laga, Abruzzo)

Gradić ima 90-tak stanovnika. Ušli u INTERREG program radi obnove stare školske zgrade, kao info point za potrebe turizma. Brdska zajednica Abruzzo Aquillano: 1 stalno zaposleni + 1 externo. Lokalno stanovništvo se uglavnom bavi proizvodnjom maslinovog ulja, vina, mortadele, meda, žita, te traženjem tartufa. Vuna se tradicionalno bojala šafranom i izvozila se. Danas ciljano razvijaju marketing, promociju bijelog i crnog tartufa i valorizaciju kroz agroturizam. Naseljavaju Rumunje i Slavene kao pastire i smatraju to vrlo korisnim i pozitivnim. Brdska zajednica organizira sve socijalne servise, skupno za cijelu zajednicu.

3.2. STRATEŠKO PLANIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA

Planski dokumenti politike regionalnog razvoja jesu :

1. Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Strategija),
2. Županijske razvojne strategije, odnosno strategija razvoja Grada Zagreba (u daljnjem tekstu: županijske razvojne strategije).

Planski dokumenti politike regionalnog razvoja donose se sukladno razdoblju trajanja Strategije Vladinih programa.

1.Strategija regionalnog razvoja RH detaljnije utvrđuje ciljeve i prioritete regionalnog razvoja zemlje i način njihova postizanja, te institucionalni i planski okvir politike regionalnog razvoja; ciljevi i prioritete su smjernice pri izradi Strategije Vladinih programa; Strategiju regionalnog razvoja RH donosi Vlada RH, a nositelj izrade je ministarstvo nadležno za regionalni razvoj.

Strategija Vladinih programa dokument kojim se utvrđuju glavna strateška područja djelovanja Vlade s postavljenim ciljevima, načinima ispunjavanja ciljeva te mjerama procjene rezultata, sukladno Zakonu o proračunu donosi se za trogodišnje razdoblje. Uz navedeno definira se i rang strateških prioriteta, ukupna zajednička vizija, strateški cilj i makroekonomski okvir.

2.Županijska razvojna strategija koju donosi županija određuje ciljeve i prioritete županije, s tim da sadržaj županijskih razvojnih strategija, metodologiju izrade i vrednovanje te druga pitanja s tim u svezi uređuje ministar nadležan za regionalni razvoj pravilnikom.

Plan razvojnih programa je prikaz planiranih rashoda vezanih uz provođenje investicija i davanje kapitalnih pomoći i donacija, sukladno Zakonu o proračunu donosi se za trogodišnje razdoblje. Treba naglasiti da plan razvojnih programa koji općine i gradovi te županije imaju obvezu donijeti sukladno Zakonu o proračunu mora biti u suglasju sa županijskom razvojnom strategijom.

Središnja elektronička baza razvojnih projekata ustrojava se i vodi u ministarstvu radi učinkovitijeg planiranja i praćenja provedbe politike regionalnog razvoja. Obveznici upisa podataka su nositelji su razvojnih projekata koje će propisati ministar pravilnikom.

3. Razvojni projekt je projekt izgradnje i/ili obnove komunalne, gospodarske, energetske i druge potporne infrastrukture za razvoj, izgradnju i/ili jačanja obrazovnih, kulturnih, znanstvenih i drugih institucija, jačanja i izgradnje društvenog kapitala te gospodarski i drugi projekti kojima se pridonosi regionalnom razvoju.

3.3. INSTITUCIONALNI OKVIR I UPRAVLJANJE

1. Središnja razina – ministarstvo i Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske

1.1. Ministarstvo je nositelj politike regionalnog razvoja ali u pripremi i provedbi politike sudjeluju i druga tijela državne uprave, odgovarajuća partnerska vijeća te druga javna tijela koja svojim djelovanjem znatnije pridonose ostvarivanju ciljeva politike regionalnog razvoja.

1.2. Agencija za regionalni razvoj koju je Uredbom osnovala Vlada RH je javna ustanova koja između ostalog provodi program Ministarstva, ustrojava i vodi Upisnik upravnih tijela općina, gradova i županija, agencija i drugih pravnih osoba osnovanih s ciljem učinkovite koordinacije i poticanja regionalnog razvoja te obavlja administrativne i stručne poslove za potrebe rada Partnerskih vijeća statističkih regija,

2. Statistička regija – Partnersko vijeće statističke regije i upravna tijela odnosno agencije

Statistička regija je prostorna jedinica za statistiku 2. razine sukladno Nacionalnoj klasifikaciji prostornih jedinica za statistiku.

2.1. Partnersko vijeće statističke regije –osniva se na razini statističke regije kao savjetodavno radi definiranja zajedničkih prioriteta općina, gradova i županija na području statističke regije i predlaganja razvojnih projekata na razini statističkih regija. Sastav, djelokrug i način rada Partnerskog vijeća statističke regije Vlada će urediti svojom uredbom. U radu Partnerskog vijeća sudjelovat će ne samo predstavnici tijela državne uprave, već i županija, gradova i općina, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva s područja statističke regije.

Citiranim Zakonom propisano da je županija nositelj je razvoja na regionalnoj razini i da u planiranju razvoja surađuje s općinama i gradovima sa svojeg područja

2.1. Županijska upravna tijela odnosno agencije - županije osnivaju upravna tijela odnosno agencije kao javne ustanove i trgovačka društva u svom stopostotnom vlasništvu, s tim da osnivači i vlasnici navedenih pravnih osoba mogu biti i više županija . Upravna tijela i navedene pravne osobe (agencije) osnivaju se radi koordinacije i poticanja regionalnog razvoja županije.

3.4. OCJENJIVANJE I RAZVRSTAVANJE OPĆINA, GRADOVA I ŽUPANIJA PREMA STUPNJU RAZVIJENOSTI I POTPOMOGNUTA PODRUČJA

Zakon propisuje da se ocjenjivanje i razvrstavanje općina, gradova i županija provodi na bazi indeksa razvijenosti. Uredbu o razvrstavanju donosi Vlada RH i objavljuje se u »Narodnim novinama«.

1. Indeks razvijenosti i ocjenjivanje

Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti JLPRS. Ocjenjivanje stupnja razvijenosti općina, gradova i županija temelji se na indeksu razvijenosti. Uredbom Vlade uređuju se pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti, izračun vrijednosti indeksa razvijenosti, udio pojedinog pokazatelja u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti i druga pitanja. Ocjenjivanje stupnja razvijenosti provodi Ministarstvo na temelju indeksa razvijenosti svake tri godine.

2. Razvrstavanje županija prema stupnju razvijenosti u 4 skupine i to:

- I. čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka RH,
- II. čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 75% i 100% prosjeka RH,
- III. čija je vrijednost indeksa razvijenosti između 100% i 125% prosjeka RH,
- IV. čija je vrijednost indeksa razvijenosti veća od 125% prosjeka RH.

3. Razvrstavanje općina i gradova po stupnju razvijenosti u 4 skupine i to :

- I. čija je vrijednost indeksa manja od 50% prosjeka RH,
- II. čija je vrijednost indeksa između 50% i 75% prosjeka RH,
- III. čija je vrijednost indeksa između 75% i 100% prosjeka RH,
- IV. čija je vrijednost indeksa između 100% i 125% prosjeka RH,
- V. čija je vrijednost indeksa veća od 125% prosjeka RH.

4. Potpomognuto područje je ono područje Republike Hrvatske koje je na temelju indeksa razvijenosti kriterija ocijenjeno kao područje koje prema stupnju razvijenosti zaostaje za nacionalnim prosjekom i čiji je razvoj potrebno dodatno poticati.

Status potpomognutog područja stječe:

- županija razvrstana u skupinu I., (čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75% prosjeka RH),
- općina odnosno grad razvrstana u skupinu I. ili II. (čija je vrijednost indeksa manja od 50% prosjeka RH, čija je vrijednost indeksa između 50% i 75% prosjeka RH.

Mjere posebnog poticanja razvoja potpomognutih područja uređuju se posebnim zakonom.

5. Praćenje stupnja razvijenosti obavlja nadležno Ministarstvo na bazi podataka koja dostavljaju tijela državne uprave idruga javnopravna tijela iz očevidnika i drugih evidencija.

Prijelazno razdoblje isključivanja -Treba naglasiti da JLPRS koja ne ispunjava uvjete za zadržavanje statusa potpomognutog područja zadržava taj status najdulje do isteka godine dana od dana donošenja odluke o razvrstavanju.

Ministarstvo godišnje podnosi Vladi RH izvješće o rezultatima provedbe programa regionalne razvojne politike.

Razvrstavanje prema stupnju razvijenosti- Odluku o razvrstavanju prema stupnju razvijenosti županija, gradova i općina Vlada će donijeti za trogodišnje razdoblje u roku od šest mjeseci od dana donošenja ovoga Zakona tj do 1. srpnja 2010.

Pravilnici ministra trebaju biti doneseni u roku od 60. 90 i 120 dana, a Uredba Vlade u roku 90. dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Zakon je stupio na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, tj.29.12. 2009. godine.

Ministarsvo regionalnog razvoja izradilo je „Strategiju regionalnog razvoja RH (2001.-2013.) koja je usvojena na sjednici Vlade 4. lipnja 2010.

Strategija i Zakon temeljni su dokumenti iz kojih je proizišlo niz pratećih dokumenata.

Na 69. sjednici Vlade Republike Hrvatske, održanoj 15. srpnja 2010. godine, donijeta je odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti. Prema toj odluci, 256 gradova i općina, ili 46 posto od ukupnog broja, ispod 75 posto hrvatskog prosjeka ulazi u kategoriju potpomognutih područja. Ispod 75 posto hrvatskog prosjeka razvijenosti nalazi se i 11 županija.

Vukovarsko-srijemska županija (vidi tabele) spada u prvu skupinu jedinica područne regionalne samouprave, odnosno druga je po nerazvijenosti, jer joj je vrijednost indeksa nerazvijenosti 20,57.

Općina Privlaka spada u drugu skupinu – indeks nerazvijenosti iznosi između 50 i 75 posto prosjeka RH.

3.5. PROGRAM LEADER

LEADER je nastao na temelju priopćenja Europske komisije Europskom parlamentu i Vijeću 1988. godine. Glavna svrha ovog programa bila je podrška i usmjeravanje europskih regija prema održivom razvoju. Ovaj program tako je podržao mjere zaštite okoliša, gospodarske, socijalne i kulturne mjere u ruralnim područjima, istovremeno čuvajući njihovu raznolikost. Nosioi podržanih strategija lokalnog razvoja (lokalni akcijski planovi) bile su lokalne akcijske grupe.

Temeljna pravila bila su definirana (na primjer četiri tematske oblasti za lokalne strategije), a na lokalnim akcijskim grupama je bilo da se odluče koje inicijative žele podržati na njihovom teritoriju.

Ostala načela su: integralni pristup, fokus na određene teme, decentralizacija financiranja lokalnih projekata, poštivanje regionalnih specifičnosti, suradnja između ruralnih područja, inovacija, i prije svega, načelo partnerstva između lokalnih dionika.

Tri druge inicijative zasnovane su na sličnim načelima, prvenstveno na načelu partnerstva. Riječ je o programu URBAN (za gradska područja), INTERREG (za međuregionalnu i prekograničnu suradnju), te EQUAL (za partnerstva u okviru socijalne integracije, borbe protiv svih tipova diskriminacije, nejednakosti na tržištu rada i strukovne obuke).

Od samog početka, program LEADER je imao veliki uspjeh, vjerojatno najviše zato što je stvarao prostor (forum) za udruživanje snaga lokalnih dionika i njihovo definiranje potrebe na regionalnoj razini. Nasuprot operativnim programima, koji su u potpunosti bili u nadležnosti zemalja članica, cjelokupna implementacija programa LEADER bila je puno jednostavnija i, prije svega, skoro neovisna o nacionalnim javnim vlastima.

LOKALNE AKCIJSKE GRUPE I METODA LEADER– pregled

Pristup LEADER, koji se oslanja na suradnju lokalnih dionika i inicijative koje dolaze s terena, provodi na području lokalno međusektorsko partnerstvo (u obliku lokalne akcijske grupe), vodeći računa o svojoj lokalnoj strategiji razvoja, financiranoj na prvom mjestu u okviru programa ruralnog razvoja.

Što je lokalna akcijska grupa (LAG)?

To je tijelo osnovano u EU namijenjeno podršci ruralnih regija (u Republici Češkoj na primjer, registrirano je 160 LAG-ova na većem dijelu teritorija, od kojih 112 koristi sredstva programa za ruralni razvoj);

Objedinjuje predstavnike malih i srednjih poduzeća, lokalne samouprave, neprofitnih organizacija i drugih lokalnih dionika iz različitih područja, koji se zajedno dogovaraju o zajedničkom pristupu u cilju razvoja njihove regije;

LAG je pravna osoba, najčešće udruga, s usvojenim statutom i definiranim ciljevima, osiguravajući da novi zainteresirani dionici mogu lako pristupiti

Na osnovu usvojene strategije razvoja područja LAG-a, objavljuje natječaje za dodjelu sredstava, savjetuje; administrira, procjenjuje i bira projekte koji će se financirati;

Osim toga, bavi se i drugim aktivnostima poput informiranja, obuke, savjetovanja te provođenja konkretnih aktivnosti;

Učešće predstavnika javne uprave u upravnim organima LAG-ova ograničeno je na 50% (ili, najviše, uključujući i gradonačelnike, polovinu upravnih organa);

Većina programa i aktivnosti LAG-ova je financirana od strane programa za ruralni razvoj.

Koje su glavne karakteristike pristupa LEADER?

Lokalna partnerstva i lokalne akcijske grupe (LAG) koje potječu s tog područja; **Zajednička strategija razvoja** (temeljena na specifičnim potrebama i prednostima dotične regije, teritorijalno integrirana, međusektorska te ponekad i u jednoj sferi); **Pristup „odozdo prema gore”**, u kojemu inicijativa ide izravno iz regije, s dokazanim **uključivanjem partnera i javnosti**;

Učešće različitih sektora i **integrirani pristup** (planiranje i korištenje javnih i privatnih resursa, zajednički projekti);

Decentralizacija odlučivanja u pogledu financiranja projekata lokalnih podnositelja i **upravljanje „njih samih”**;

Inovativni karakter rješenja, tj. na teritoriju o kojemu je riječ, daje se prednost novim aktivnostima i akcijama koje pridonose razvoju (a ne svakodnevnim aktivnostima, koje ponavljaju radnje iz prošlosti);

Suradnja, unutar LAG-a, između različitih LAG-ova u istoj ili različitim europskim zemljama (ne samo članica EU);

Učešće i rad u okviru mreža, grupiranje LAG-ova u udruge i mreže u kojima u potpunosti čuvaju autonomiju, ostvarujući korist iz njihove zajedničke akcije i razmjene iskustava, informacija i kontakta.

Koji su kratkoročni utjecaji djelovanja LAG-ova?

LEADER omogućuje jedinstveni način podrške području, njegovoj strategiji razvoja i tijelu koje potiče njegov razvoj, LAG. Lokalna akcijska grupa traži i podržava – ili intervenira kao posrednik u toj podršci – lokalne subjekte, ma u kakvom pravnom obliku oni bili, koji se natječu za financiranje svojih projekata, a koji su u suglasnosti sa strategijom područja lokalne akcijske grupe.

Rezultati koje lokalni provoditelji financiranih projekata ostvare, manifestiraju se kao **pozitivne promjene u regiji**, na primjer smanjenje nezaposlenosti, zaštita kulturne i prirodne baštine ruralnih područja, poboljšanje izgleda zajednice i pejzaža, nove usluge za stanovnike i posjetitelje, jačanje turizma, porast upotrebe obnovljivih izvora energije, itd.

Koji su dugoročni utjecaji implementacije pristupa LEADER?

Poboljšanje kooperacije dionika u zajednicama i regiji, smanjenje izoliranosti;

Integrirani razvoj ruralnog područja;

Jačanje **lokalne demokracije**;

Važno **udruživanje privatnog kapitala** za potrebe razvoja zajednica i regija;

Zajednički pristup privatnog i javnog sektora;

Bolje iskorištavanje specifičnosti svojstvenih pojedinoj ruralnoj regiji;

Manje centralizirano financiranje regija i administriranje, raznovrsniji pristup regijama, a ne pristupu "isto za sva područja".

LEADER grupe koje primaju EU financijsku potporu, ali i ostale grupe su dobrodošle kako bi u mreži osnaživale svoje znanje i iskustvo.

LEADER PROGRAM U OKVIRIMA REPUBLIKE HRVATSKE

Provedba LEADER programa i osnivanje LAG-ova u Republici Hrvatskoj

Za uvođenje i provedbu LEADER programa u Hrvatskoj zaduženo je Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, unutar kojeg djeluje IPARD Agencija kao njezino provedbeno tijelo nadležno za slijedeće vrste aktivnosti u pogledu njegove provedbe:

- *Objavljivanje poziva na nadmetanje u okviru kojeg se LAG-ovi mogu prijaviti za odobrenje,*
- *Konačni odabir LAG-ova na temelju predizbora koji vrši Ocjenjivački odbor,*
- *Odobrenje njihovih lokalnih razvojnih strategija na temelju prepoznatog i objektivnog kriterija,*
- *Raspodjela proračuna za odabrane LAG-ove,*
- *Procjena prihvatljivosti i odobrenje projekata u okviru lokalnih razvojnih strategija,*
- *Funkcija kontrole (administrativna i na licu mjesta),*
- *Plaćanja krajnjim korisnicima na temelju pregledanih i odobrenih zahtjeva za plaćanje.*

Svoje odgovornosti ima i LAG, a one su:

- *uspostava LAG-a i razvoj statuta LAG-ova,*
- *razvoj lokalne strategije razvoja i lokalnog operativnog plana razvoja,*
- *promicanje i informiranje lokalnog stanovništva o postojećim mogućnostima i o prijavama za projekt u okviru lokalne strategije razvoja IPARD programa,*
- *dogovaranje usavršavanja i radionice za lokalne stanovništvo npr. O pripremi pojedinačnih poslovnih planova, prijedloga prijave, računovodstva, itd.,*
- *objavljivanje pisama preporuke IPARD agenciji o projektima koji bi se mogli financirati u okviru lokalne razvojne strategije,*
- *upravljanje aktivnostima LAG-a (vođenje projekta, programiranje aktivnosti, računovodstvo, mjesečna i kvartalna izvješća, itd.).*

Jedna od početnih zadaća LAG-a, kako je navedeno, izrada je lokalne strategije razvoja. Istu će akreditirati kao prihvatljivu IPARD agencija, te će se na temelju nje usmjeravati budući ruralni razvoj područja nekog LAG-a.

Slijedeće komponente trebaju biti uključene u lokalnu razvojnu strategiju:

- *lokalne razvojne strategije provest će se u okviru sveukupnih ciljeva hrvatskog IPARD programa 2007 – 2013,*
- *lokalna razvojna strategija bavit će se gospodarskim, društvenim i ekološkim problemima područja, a treba se temeljiti na prednostima, slabostima i mogućnostima područja u kojima se strategija primjenjuje i specifičnim ciljevima za provedbi LEADER-a u kontekstu IPARD programa;*
- *sveobuhvatnost kvantitativnih ciljeva;*
- *opis očekivanih aktivnosti/mjera;*
- *usklađenost s ostalim relevantnim strategijama i/ili nacionalnim/regionalnim politikama;*
- *uključenost financijske tablice i rasporeda za provedbu aktivnosti, ako je potrebno;*
- *posebne tehničke liste (opis projekta, detaljni akcijski plan, popis partnera, raspored provedbe i financijska tablica po godinama, raspodjela po partneru i radnji) projekata suradnje provest će se u skladu s lokalnom strategijom razvoja i njenim prioritetima.*

Postupak odabira LAG-ova i odobrenje lokalnih strategija razvoja

LAG-ovi će biti izabrani na temelju raspisanog natječaja za sva ruralna područja kojeg će vodit IPARD Agencija. Posebni kriteriji će se koristiti za:

- *pristup koji se temelji na području,*
- *kvalitetu i usklađenost ciljeva IPARD programa s predloženim lokalnim strategijama razvoja, i*
- *sposobnost LAG-a da upravlja provedbom prijedloga.*

Primijenjeni postupak odabira temeljit će se na sustavu rangiranja izbornog kriterija, a ne na načelu „tko prvi, njemu sve“. Sustav rangiranja će naknadno razviti upravno tijelo kao dio smjernica LEADER pristupa. Na temelju podnesenih prijava i ocjene postavljenih izbornih kriterija, LAG-ove će prethodno odabrati Ocjenjivački odbor koji se sastoji od predstavnika MPS-a/upravnog tijela, MPS –a/IPARD Agencije, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture i drugih relevantnih ruralnih čimbenika i neprofitnih organizacija. Ocjenjivački odbor će odnijeti opis prethodno odabranih LAG-ova IPARD Agenciji za odabir, odnosno odobrenje. Uloga IPARD agencije je ograničena na provjeru prihvatljivosti u postupcima odobrenja. Ako se donese odluka o suprotnosti s ocjenjivačkim izvješćem Ocjenjivačkog odbora ona treba biti u skladu s kriterijem prihvatljivosti. Konačna odluka će biti predstavljena IPARD odboru za praćenje.

IPARD Agencija će potpisati ugovorni sporazum koji obuhvaća tekuće troškove i provedbu specifičnih projekata suradnje s odabranim LAG-ovima, te će uspostaviti registarski sustav izabranih, odnosno odobrenih LAG-ova.

Prilike za sufinanciranje

Odobreni LAG-ovi nakon sklapanja ugovora s IPARD agencijom dobit će mogućnost sufinanciranja prihvatljivih troškova unutar tri podmjere:

- *Podmjera 1: Stjecanje vještina, animiranje stanovnika LAG teritorija;*
- *Podmjera 2: Provedba lokalnih strategija razvoja;*
- *Podmjera 3: Projekti suradnje.*

Kao nastavak procesa razvijanja lokalnih strategija razvoja na temelju LEADER pristupa, a sve u svrhu poboljšanja kvalitete života u ruralnim područjima, jedinice lokalne samouprave imaju mogućnost ostvarivanja dodatnih bodova prilikom prijave na natječaje unutar IPARD mjere 3.1. „Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture“, i to za područja ulaganja:

- *Sustav kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda;*
- *Lokalne i nerazvrstane ceste;*
- *Toplane;*
- *Protupožarne ceste.*

3.6. ODRŽIVI RAZVOJ

Pojam održivog razvoja nastao je ranih sedamedesetih godina dvadesetog stoljeća kao odgovor na izazove snažnog gospodarskog razvoja koji nije u obzir uzimao potrebu zaštite prirodnih resursa i okoliša.

Izvješće iz Brundtland-a je prvo cjelovito istraživanje u kojemu se naglasak stavlja na tri ključne sastavnice održivog razvoja: **zaštitu okoliša, gospodarski razvoj i socijalnu jednakost**. Svrha održivog razvoja jest poboljšavanje kvalitete življenja na način koji neće mijenjati ili smanjivati postojeći kapacitet okoliša. Ljudska sigurnost, napredak i blagostanje ovise o zdravom i bogatom okolišu. Održiva uporaba prirodnih resursa, sprječavanje onečišćenja i očuvanje prirodnih staništa od ključnoga su značaja za rješavanje sve većeg problema siromaštva i poboljšavanje kvalitete življenja.

Osnovno načelo održivog razvoja jest poticanje razvoja koji zadovoljava sadašnje potrebe, a pri tom ne ugrožava mogućnosti budućih naraštaja za ostvarenje svojih temeljnih potreba. Održivi razvoj pretpostavlja međuovisnost ekoloških, društvenih i gospodarskih sastavnica društva, te promiče jednakost i pravednost kroz afirmiranje glasa javnosti i ideje globalnog građanstva.

Da bi se društvo nastavilo razvijati na dosadašnji način, potrebno je pridavati više pažnje prirodi i okolišu. Na koji je način to moguće najbolje postići, više je pitanje mišljenja negoli činjenica. Ideja održivog razvoja pokušava združiti najbolje aspekte različitih stajališta, te uskladiti razvoj čovječanstva sa zaštitom prirode.

Iako se održivi razvoj odnosi na integraciju okoliša, društva i gospodarstva, gospodarstvo (ili u ovom kontekstu je primjereniji izraz privreda) – i, kao rezultat toga razvijeno društvo – postoje unutar šireg konteksta okoliša. Sreća, zadovoljstvo i blagostanje ne potječu samo od financijskog napretka. Prijatelji i obitelji, kultura, religija i etika važne su sastavnice društva koje se ne zasnivaju isključivo na razmjeni roba i usluga, već pridonose općoj kvaliteti življenja. Društvo, s druge strane, u potpunosti egzistira u kontekstu okoliša. Osnovne ljudske potrebe – zrak, hrana i voda – dolaze iz okoliša, jednako kao i energija i prirodni resursi za kućanstvo, promet i ostale proizvode o kojima ljudi ovise. Stoga se zaštita okoliša nalazi u samoj srži ideje održivog razvoja.

Jedan od važnih pojmova održivog razvoja jest “kapacitet okoliša”. Ekološkim rječnikom rečeno, kapacitet nekog ekosustava jest količina populacija ili zajednica koja može neograničeno živjeti od dostupnih resursa i funkcija tog ekosustava. Življenje unutar granica ekosustava ovisi o tri čimbenika:

- količini dostupnih resursa u ekosustavu;
- brojnosti njegovih zajednica, te
- količini dostupnih resursa konzumiranih od strane svake pojedine jedinice unutar zajednice.

U kontekstu ideje održivosti, kapacitet okoliša je količina populacija koje mogu neograničeno živjeti od dostupnih resursa i njegovih funkcija koje su u službi postojećih prirodnih, društvenih i ljudskih bogatstava.

U svrhu provođenja koncepcije održivog razvoja, sve su prisutniji naponi međunarodne zajednice i pojedinih zemalja. *Summit* za Zemlju u Rijju 1992. godine rezultirao je globalnim

planom djelovanja za održivi razvoj pod nazivom Agenda 21. Deset godina kasnije, svjetski je *summit* u Johannesburgu osigurao mogućnost poduzimanja konkretnih koraka i postavljanja kvantitativno odredivih ciljeva za uspješnije provođenje Agende 21.

Iako suradnja na međunarodnoj razini određuje okvir djelovanja, veliki dio aktivnosti ipak trebaju provoditi pojedine zemlje na lokalnoj razini, neovisno o tome je li riječ o zemljama u razvoju, u tranziciji ili razvijenim zemljama. Za razvijene zemlje i zemlje u razvoju definirane su preporuke po pitanjima **strategije održivog razvoja** na različitim područjima djelovanja, kao što su primjerice čist zrak i voda, opskrba vodom i energijom, korištenje zemljišta, kućanstvo, postupanje s otpadom, promet i zdravstvo.

Hrvatska, kao i ostale zemlje u regiji ima različite mogućnosti, no istovremeno i različite prepreke u ostvarivanju održivog razvoja. Proces tranzicije otvara mogućnosti uspostavljanja institucionalnog sustava i određivanja ekološki prihvatljivog zakonskog okvira koji promiče procese sudjelovanja u donošenju odluka. Pored rečenog, proces gospodarskog restrukturiranja kroz kojeg prolaze zemlje u tranziciji ima za cilj stvoriti zdravo gospodarstvo, smanjiti udio neodrživih subvencija i smanjiti količinu otpada sirovina. Istovremeno su zemlje poput Hrvatske izložene opasnostima i izazovima kao što su pogubni utjecaj **globalizacije na tradicionalni način življenja, porast potrošnje, ovisnost o vanjskim tržištima i sve izraženija socijalna nestabilnost.**

Nevladine udruge igraju veliku ulogu u promicanju programa održivog razvoja na međunarodnoj i nacionalnoj razini. Aktivističke skupine su ključni pokretači pregovora među vladama, počevši od problematike postupanja s **opasnim otpadom do globalne zabrane korištenja pješačkih mina.** Lokalne i nacionalne grupe izravno provode i **pilot projekte u svrhu zornog prikazivanja prakse održivog razvoja.** Rezultati takvih pilot projekata često se uzimaju u obzir pri definiranju nacionalnih strategija održivog razvoja pojedinih zemalja. Nevladine udruge igraju također važnu ulogu pri uključivanju svih zainteresiranih subjekata i omogućavanju njihove suradnje, kao što su primjerice poslovni sektor, mediji i sveučilišta.

Uloga nevladinih udruga u zemljama Srednje i Istočne Europe (CEE), u podizanju svijesti o održivom razvoju je veoma važna. Potrebno je uvijek iznova pokazivati i dokazivati da ekološki i ekonomski razvoj ne isključuju jedan drugoga. Poruka koju je potrebno odaslati jest da zemlje regije imaju priliku stvoriti moderno i uspješno društvo koje svoju prirodu može očuvati netaknutom.

Uloga države u poticanju održivog razvoja nije u dodjeli poticaja proizvođačima odnosno samo u sferi socijalnog gospodarstva. Često se te teme zamjenjuju. Poticaji moraju biti stimulans za bolju i održiviju proizvodnju a ne zamjena za socijalnu pomoć.

DRŽAVNI POTICAJI U POLJOPRIVREDI
-PRORAČUN ZA 2011.

1 € = 7,3 HRK

SEKTOR	IZNOS HRK	€
GOSPODARSTVO		
poticanje zadrugarstva	2.000.000	273.973
poticanje klastera	5.063.900	693.685
poticanje poduzetništva	2.200.000	301.370

POLJOPRIVREDA	4.617.672.152	632.557.829
savjetodavna služba	40.000.000	5.479.452
poticaji i tržišne intervencije	2.774.929.017	380.127.263
RURALNI RAZVOJ	654.440.667	89.649.406
razvoj sela	40.000.000	5.479.452
zaštićene pasmine	25.000.000	3.424.658
potpora dohotku	130.000.000	17.808.219
investicijska potpora	310.000.000	42.465.753

Državni poticaji u poljoprivredi su najskuplji i naj nerentabilniji način pomaganja životu na selu i zapravo u konačnici šteti ljudima koji žive od poljoprivrede kao i ostalim građanima čijim se novcima sufinanciraju poljoprivredne djelatnosti. Sustav koji je loše osmišljen, naša je sadašnjost.

Sljedećih godina, ulaskom u EU događat će se velike promjene u sustavu poticaja u RH. Prethodna tablica je prikazana kao orijentir skrbi društva prema poljoprivredi i ruralnom razvoju. Za poljoprivredu se izdvajaju veliki iznosi poreznih obveznika a trgovci uvoze poljoprivredne proizvode. I Francuska i Njemačka uvoze poljoprivredne proizvode ali ne u sezoni nego samo po potrebi izvan sezone vlastite proizvodnje dok je kod nas situacija da se u bilo koje vrijeme može uvoziti što na kratki rok snižava cijenu proizvoda ako se ne računa koliko je novaca poreznih obveznika uloženo u proizvod koji se na kraju ciklusa nemože prodati. Ukupna koncepcija proizvodnje i trgovanja ne pogoduje ni Državi ni narodu nego pojedincima.

4. RURALNI RAZVOJ

4.1. FINANCIRANJE VLASTITOG MODELA RAZVOJA

Cilj svakoga područja je ostvariti vlastiti model razvoja primjeren vlastitim područnim posebnostima. Zato jedinica lokalne samouprave mora odrediti vlastiti put razvoja, osmišljavajući vlastiti projekt ukupnoga razvoja, čija je glavna sastavnica gospodarski razvojni projekt. (Ova dionica upravo je sastavnica takvog projekta). U njemu se prvo moraju odrediti djelatnosti primjerene vlastitom području, koje će se zatim i poticati. Djelatnosti se odabiru u skladu s klimatskim i pedološkim uvjetima konkretnoga područja, njegovom trenutnom i mogućom prometnom povezanošću, infrastrukturuom i raspoloživom energijom, demografskim osobinama pučanstva, te svakako u skladu s tradicijama, tradicijskim proizvodima i proizvodnim navikama pučanstva.

Kada je to utvrđeno, svakom razvojnom činitelju bitno je lakše odrediti čime će se baviti, kao ulagač, poduzetnik, gospodarstvenik, poljoprivrednik, obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, udruga proizvođača, ili zadruga. Naime, što proizvoditi, čime se baviti, koji posao pokrenuti, kada izgleda da se već sve proizvodi, da već svega ima previše, da se sve teže plasira vlastiti proizvod ili usluga, a još teže naplati, ključna su pitanja svakoga gospodarskoga subjekta.

Jasno je da je najlakše uspjeti onomu tko je originalan. Ali, kako biti originalan i onda, kada nemamo potpuno novi proizvod?

U odabiru djelatnosti, kao i u ukupnom razvoju golemu, nezamjenjivu ulogu imaju inovacije (nove kombinacije proizvodnih činitelja). Najbolje inovacije su otvaranja novih tržišta.

Nadahnuće za novi razvoj također mogu biti stare djelatnosti obavljene na nov način. One tako postaju djelatnosti okrenute budućnosti.

Da bi što više novostvorene vrijednosti ostajalo na području na kojemu su proizvođači sirovina ili poluproizvoda, potrebno je upravo na tom području utemeljiti razvojni gospodarski subjekt. On će apsorbirati višak radne snage iz okolice, puniti proračun jedinice lokalne samouprave, ali i omogućiti pratećim subjektima da bezbolno popunjavaju proračun za sve zajedničke potrebe.

Putem promidžbenoga djelovanja razvojnoga gospodarskoga subjekta, jedinica lokalne samouprave, njezini gospodarski subjekti mogu uspješno ostvarivati velik dio svojih odnosa s javnošću i regionalni marketing. Naime, taj gospodarski subjekt može često nastupati u sredstvima javnoga priopćavanja, te postati motor razvoja i pomoć u razvoju svih osnivača.

Veliki problem je financiranje djelatnosti razvojnih gospodarskih subjekata (naročito kod zadruga koje se često preporučaju kao razvojni gospodarski subjekti). Ovo se osobito odnosi na one zadruge, koje zaista žele slijediti načela zadrugarstva. Drugim riječima znači zadruge, koje su prave zajednice primarnih proizvođača, koje njihove proizvode objedinjuju i pretvaraju u tržišni oblik na različite načine, ali tako da zadruzi i zadrugarima ostvaruju što veću dobit. U svrhu standardizacije proizvoda svojih zadrugara, one ujedno moraju svojim zadrugarima osigurati na vrijeme, po što povoljnijim uvjetima dovoljne količine ujednačenoga

sjemena, ujednačena sredstva zaštite i prihrane visoke kakvoće, a prije svega dovoljne količine potrebitoga znanja. Sve će to osigurati da proizvodi dopijevaju upravo tada i takvi, da zadružni „pogoni“ mogu doraditi proizvode u najprofitniji oblik.

Inozemna sredstva, koja stoje na raspolaganju, uglavnom su u obliku kredita. Država ih uzima, a zatim ih plasira u obliku bespovratnih sredstava (grantova) ili u obliku iznimno povoljnih namjenskih kredita. Izvori inozemnih kredita su Svjetska banka (WB), Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD), Europska investicijska banka (EIB) te u posljednje vrijeme prepristupni fondovi Europske unije.

Prema nekima od ovih izvora razvojni gospodarski subjekti moraju kretati i sami. Nažalost, za samostalan nastup na inozemnom tržištu kapitala uglavnom nedostaje znanja i stručnih kadrova. Osobito se to odnosi na novoosnovana društva, te na one u područjima koja zaostaju za hrvatskim prosjecima. To se prije svega odnosi na područja posebne državne skrbi, te na brdsko planinska područja (područja s otežanim uvjetima privređivanja).

U ulozi mobilizatora inozemnih sredstava se pojavljuje država, putem za to zaduženih ministarstava.

4.2. IPARD

Predpristupni fond za razvoj koji ima više namjena, od infrastrukture do naturalne poljoprivredne proizvodnje a provodi se kroz nekoliko mjera: 101 za poljoprivrednu proizvodnju, 103 za preradu poljoprivrednih proizvoda, 201 za infrastrukturu, 302 za regionalni razvoj i agroturizam.

Mogućnosti sufinanciranja (ovdje je pisano na razini grube informacije, za detalje je potrebno konzultirati autora teksta ili agenciju za plaćanje www.apprrr.hr)

- 50% od ukupne vrijednosti dozvoljenih ulaganja (do 75% kod nekih vrsta ulaganja)
- min. ukupna vrijednost ulaganja/projektu: 13.500 EUR (100.000 kn)
- max. ukupna vrijednost ulaganja/korisniku kroz vrijeme trajanja IPARD-a: 900.000 EUR (6.570.000,00 kn), osim u sektoru proizvodnje kokošjih jaja gdje gornja granica može iznositi do 2.000.000 EUR (14.600.000,00 kn), ako se ulaganje odnosi na udovoljavanje standardima Zajednice u: a) skladištenju gnojiva/rukovanju, i b) uzgojnim sustavima koji poštuju uvjete određene u Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati farme i uvjetima za zaštitu životinja na farmama („Narodne novine“ br. 136/05; 101/07)

Dozvoljeno je maksimalno pet prihvatljivih ulaganja po korisniku unutar vremenskog okvira IPARD-a. Prijava za sljedeće ulaganje može se podnijeti tek nakon izvršenog konačnog plaćanja prethodne.

Ulaganjima se generalno stimulira proizvodnja koja skrbi o dobrobiti životinja i okolišu, tako da se radi o dobro pripremljenim projektima koji unaprijed imaju pripremljene potrebne projekte i certifikate o zaštiti okoliša, kvalifikacijama zaposlenika, kvaliteti tvrtke... Za sva ulaganja preko 10.000 € potrebno je prikupiti 3 ponude putem javnog natječaja i ako se ne odabire najjeftinija potrebno je obrazložiti zašto. Preporučamo za ovakve projekte koristiti profesionalnog konzultanta. Popis konzultanata postoji na stranicama www.hamag.hr, www.mps.hr. U Hrvatskoj postoji 100-tinjak certificiranih konzultanata za izradu IPARD

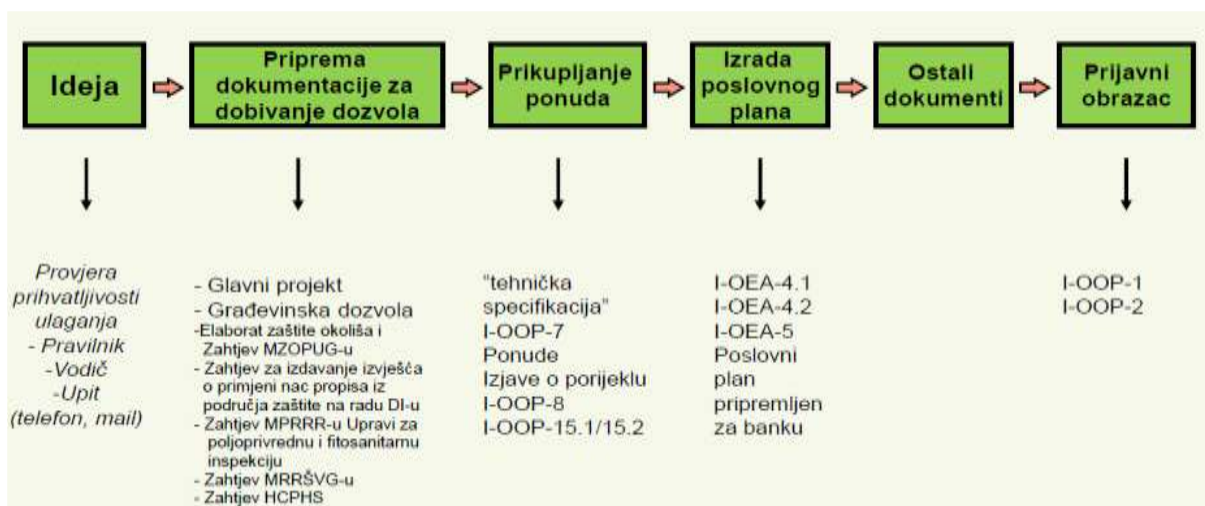
projekata i 50-ak za provedbu pa je dobro unaprijed se interesirati. Za informaciju se može javiti i autorima ovog teksta.

U slijedećoj tabeli su prikazane financijske alokacije po godinama i namjenama. Prikazane godine su godine raspisa i uglavnom su još u fazi aplikacija ili korištenja.

IPA – FINANCIJSKE ALOKACIJE (2007- 2010/ M€)					
		2007	2008	2009	2010
1	Pomoć u tranziciji i jačanju institucija	47,6	45,4	45,6	39,5
2	Prekogranična suradnja	9,7	14,7	15,9	16,2
3	Regionalni razvoj	44,6	47,6	49,7	56,8
4	Razvoj ljudskih potencijala	11,1	12,7	14,2	15,7
5	Ruralni razvoj	25,5	25,6	25,8	26,0
UKUPNO		138,5	146,0	151,2	154,2

IPARD je mjera koja se osim za financiranje koristi i za prilagodbu zakonodavstvu EU, dakle je “školska” mjera koja poduzetnike privodi načinu razmišljanja EU legislative, pravne i ekonomske stečevine. Proces je kompliciran i dugotrajan ali rezultira beneficijama u financiranju projekta.

Slijedeći prikaz daje slijed potrebnih operacija. Malom poduzetniku će biti vrlo teško zadovoljiti sve te korake pa opet spominjemo potrebu angažiranja profesionalnih konzultanata.

Konzultantske službe su u nekim područjima sufinancirane od lokalne uprave. U VSŽ postoji više registriranih certificiranih konzultanata ovlaštenih za izradu projekata i investicijskih programa.

REZULTATI PROVEDENIH IPARD NATJEČAJA

NATJEČAJ	Broj zaprimljenih prijava	Traženi iznos ulaganja (HRK)	Traženi iznos potpore (HRK)	Broj odobrenih prijava	Odobreni iznos ulaganja (HRK)	Odobreni iznos potpore (HRK)	% odobrenih prijava	% odobrene potpore
1.	37	153.010.541,83	78.053.524,71	18	71.201.725,17	36.714.282,58	48,65%	47,03%
2.	13	59.512.796,17	30.262.146,48	10	43.874.420,04	21.988.501,29	76,92%	72,66%
3.*	26	104.273.699,94	51.099.557,75	16	86.651.098,39	41.901.890,42	61,54%	82,00%
3*. bez puževa	21	103.911.658,80	50.934.914,51	16	86.651.098,39	41.901.890,42	76,19%	82,27%

* Stanje nakon obavljene administrativne kontrole

Korištenje IPARD natječaja bi moglo biti uspješnije. Napominjemo opet potrebu korištenja profesionalnih konzultanata čija usluga se subvencionira iz IPARD sredstava.

4.3. PREGLED UVJETA HBOR I JAMSTVA HAMAG

NOVOSTI U POTICANJU PODUZETNIŠTVA UVJETOVANE PROMJENAMA USTROJA HAMAGa I HBORa

PROMJENE U HAMAG-u

Hamag se prilagođava potrebama poduzetnika na način da tendira postati one-stop-shop za zainteresirane investitore. Dakle, mjesto kroz koje će prolaziti sve informacije i gdje će se moći ostvarivati svi kontakti s zainteresiranima. Razmjena poslovnih ideja i financijskih,

operativnih mogućnosti. U jednoj instituciji se namjerava izvesti „burza“ ideja i kapitala. Hamag je državna tvrtka pa ima olakšanu komunikaciju s državnim tijelima i zamišljena je kao prečac između poduzetnika i lokalne samouprave, projektnih ideja i financiranja projekata.

Hamag će ustrojiti sistem osobnih investicijskih menađera po projektima. Time će se individualizirati odnos institucije prema poduzetniku. U tom procesu će se koristiti konzultanti kojih je popis dostupan na www.hamag.hr. Autor ovog teksta je također na toj listi.

Jamstveni model će se također promijeniti iznosom i pristupom. Potencijal se povećava na 2 mrd.kuna. Povećavaju se sredstva za plaćanje po aktiviranim jamstvima. Uvodi se jamstvo na prvi poziv čime se osnažuje pozicija MSP prema financijskim institucijama.

Uvode se novi jamstveni programi i pismo namjere kao instrument koji će olakšati dobivanje jamstva. Jamstveni programi se usklađuju s poslovnim bankama i HBORom. Procedura će se pojednostaviti. Hamag tendira postati akceleratorom razvoja malog i srednjeg poduzetništva (MSP).

NOVI PODUZETNICI

Posebna pažnja će se posvetiti novim (start up) i ženama poduzetnicama. Najviši iznos jamstva do 80% do iznosa od 1.500.000 kn. Kratkotrajna imovina (obrtna sredstva) do 30 %. U ovim slučajevima se posebno vidi korisnost PISMA NAMJERE za jamstvo koje izdaje Hamag čime se pojeftinjuje i ubrzava proces donošenja odluke o investiranju.

POLJOPRIVREDNICI

Pomoć pri realizaciji IPARD programa (V. Komponenta). Dopušten udio kratkotrajne imovine od 30 % iznosa kredita. Kod IPARD a do 15 %. Kod IPARDa nema bitnijih promjena jer se nije mjenjao IPARD pravilnik.

LIKVIDNOST

Hamag otvara mogućnost financiranja proizvodnje od pripreme do naplate, premoštenje rokova naplate, kreditiranje kupaca, financiranje pripreme ponude u uslužnim djelatnostima. Mogućnost refinanciranja postojećih kredita. Najviši iznos jamstva je u visini 50 % glavnice, max do 400.000,00 kn za poduzetnike koji posluju do 24 mjeseca a za one koji posluju preko 24 mjeseca do 2.500.000,00 kn. Najviši iznos jamstva za refinanciranje je 4. mil. Kn ako se koristi za refinanciranje postojećih kredita uz povoljnije uvjete od postojećih.

RAST

Ciljna skupina su pravne osobe koje posluju duže od 24 mjeseca i žene poduzetnice. Ulaganjua u dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu do 30 % ukupnog kredita. Iznos jamstva je 50 % glavnice kredita a najviše do 7.500.000,00 HRK

FINANCIJSKI LEASING

Hamag će izdavati jamstva za financijski leasing za MSP koja posluju duže od 24 mjeseca. Namjena je za kupnju strojeva, opreme i vozila. Vlastito učešće mora biti do 20 %.

INOVACIJE

Poseban program za stimulaciju inovatora do 5.000.000,00 kn do 50 % iznosa kredita i 30 % kratkotrajnih sredstava.

ČINIDBENA JAMSTVA

HAMAG izdaje činidbena jamstva subjektima malog gospodarstva čiji je cilj realizacija prethodno ugovorenog projekta ili ispunjavanje uvjeta za raspisane natječaje za realizaciju projekata. Jamstva se nude i za ozbiljnost ponude, povrat avansa, kvalitetu izvršenih poslova. Iznos jamstva je do 3.500.000,00 kn za ozbiljnost ponude, 7.500.000 za povrat avansa (max 5% od vrijednosti projekta) 7.500.000 za dobro izvršenje ugovorenog posla (max do 10 % ugovorenog iznosa), do 7.500.000 kn za kvalitetu izvedenih radova (do 10 % ugovorenog iznosa).

BESPOVRATNE POTPORE U 2012.

Nove tehnologije

22.500.000 kn za pojedinačne potpore od 50-250.000 kn za mikro i 150-700.000 kn za MSP
Namjena: nabava strojeva, opreme, ulaganje u znanja, edukacija.

Zadružno poduzetništvo

2.000.000 kn ukupno. Iznos potpore 25-200.000 kn

Ulaganje u opremu (osim pogonskih strojeva) nabava patenata, licenci, posebnih znanja i vještina, know-how, intelektualne usluge vanjskih savjetnika.

Pozicioniranjem na tržištu do uspjeha

Ukupno 5.000.000 kn. Iznos potpore od 15-80.000 kn.

Namjena: korištenje vanjskih usluga pri istraživanju tržišta. Dizajnerska rješenja, stvaranje imena proizvoda, kreiranje ambalaže, troškovi najma prostora, opremanje izložbenog prostora, izrada prospekata i kataloga.

Poduzetnik početnik

Ukupno 3.000.000 kn

Potpora od 20-100.000 kn za korištenje vanjskih usluga pri istraživanju tržišta. Dizajnerska rješenja, stvaranje imena proizvoda, kreiranje ambalaže, troškovi najma prostora, opremanje izložbenog prostora, izrada prospekata i kataloga, WEB stranica.

CERTIFICIRANJE KONZULTANATA

Mreža konzultanata = organizirano tržište konzultantskih usluga = osigurana kvaliteta

Provedba certifikacije konzultanata ima dvije faze provedbe:

Po Hamagovom programu i po CABBSu koji je završio.

Hamag ima dvije razine verifikacije konzultanata:

- certifikacija
- sufinanciranje usluga putem vaučera

ULOGA HAMAGA U RAZVOJNIM NASTOJANJIMA

Hamag sudjeluje u 8 projekata financiranih iz prepristupnih fondova EU, Ulaskom HR u EU Hamag će biti zadužen za provedbu projekata financiranih iz sredstava EU, strukturnih fondova, definiranih operativnim programom REGIONALNA KONKURENTNOST.

4.4. PODUZETNIČKI IMPULS MINISTARSTVA PODUZETNIŠTVA I OBRTA

Program unapređenja politike i mjera poticanja razvoja malog gospodarstva kojeg provode MiPO i HAMAG.

Poduzetničkim impulsom provode se promjene u cilju kontinuirane procjene poslovnog okruženja i njegovog unapređenja. Uz druge sustavne poticajne mjere prema gospodarstvu iz proračuna se prema malom gospodarstvu preraspoređuje u 2012. 5 mrd kuna.

Malo i srednje poduzetništvo u Hrvatskoj čini 99,5 % ukupnog gospodarstva. Udio u BDP-u malih je 33,8 a srednjih 19 %, ukupno preko 50 %. U udjelu u zapošljavanju mali imaju 44,8 a srednji 18,3 %. Po udjelu u izvozu mali i srednji su podjednaki a ukupno čine 41 % ukupnog Hrvatskog izvoza.

Zašto naše poduzetništvo zaostaje i koje su prepreke:

- administrativne prepreke – dugotrajni i skupi postupci pokretanja i likvidacije
- neučinkovitost pravosuđa
- dugotrajni procesi utvrđivanja i registracije vlasništva
- slaba usmjerenost poduzetničkom obrazovanju
- loša percepcija poduzetništva – kao karijere
- nerazvijenost neformalnih oblika financiranja – za pokretanje pothvata
- velika neujednačenost između regija
- pristup povoljnijim financijskim sredstvima
- nedovoljna povezanost i uzajamnost u marketingu proizvoda (klasterizacija i zadrugarstvo)
- mala produktivnost i slaba povezanost s ino tržištima
- slaba likvidnost i dugi rokovi plaćanja koji poskupljuju proizvod i čine ga nekonkurentnim

Poduzetnički impuls je naziv grupe mjera koje Ministarstvo poduzetništva i obrta namjerava poduzeti u cilju povećanja konkurentnosti, financiranja i jzdavanja jamstava, obrazovanja poduzetnika, usmjeravanje prema korištenju EU fondova. Za poticanje konkurentnosti izdvojiti će se 115 mil. kuna kroz 15 projekata.

1. Za poboljšanje financiranja i jamstva – 113,4 mil. kuna za ubrzavanje procesa i subvenciju kamata.

Subvencije kamata za malo i srednje poduzetništvo za što je stvoren kreditni potencijal od 1,5 milijardi kuna a neiskorišteno je još 800 mil. kroz dva programa:

- Lokalni projekti malog gospodarstva (LPR-MG)
- Lokalni projekti razvoja – mikrokreditiranje (LPR-MK)

Kreditni programi HBORa, kunski krediti bez valutne klauzule s kamatnom stopom od 1-3 %.

Alternativni izvori financiranja – Fondovi za gospodarsku suradnju.

Povećanje jamstvenog fonda HAMAGa

2. Za obrazovanje za poduzetništvo 18 mil.kn kroz 7 projekata.

Želi se poticati i promicati stvaranje poduzetničke kulture mladih, razvijati pozitivan odnos prema cjeloživotnom učenju u poduzetništvu. Učenje za kompetencije se provodi kroz 7 projekata:

- obrazovanje za poduzetništvo
- cjeloživotno obrazovanje za obrtništvo
- stipendiranje učenika u obrtničkim zanimanjima
- potpore za naukovanje u obrtničkim zanimanjima
- obrazovanje za stjecanje informatičkih kompetencija
- opremanje praktikuma u školama
- sufinanciranje opremanja majstorskih škola s novim tehnologijama

3. Za unapređenje poduzetničke infrastrukture 56,5 mil.kn kroz 2 projekta (izgradnja poduzetničkih zona i za aktivnosti poduzetničkih potpornih institucija.

Želi se unaprijediti i ojačati poduzetničku infrastrukturu kroz:

- sufinanciranje izgradnje poduzetničkih zona (očekuje se privlačenje 50 investicija za 500 radnih mjesta i održanja postojeće zaposlenosti
- poticaji za djelatnosti poduzetničkih potpornih institucija

4. EU programi i projekti

Operativni program za regionalnu konkurentnost IPA III c

Cilj je povećati konkurentnost više od 500 malih i srednjih poduzetnika kroz direktnu tehničku pomoć.

- u provedbi je 6 projekata i 1 grant u vrijednosti 15,9 mil.€,
- započinju 4 nova projekta i jedne grant sheme u vrijednosti 10,9 mil. €

Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje Jugoistočne Europe-SEECEL

Izgradnja modernog centra za trening i smještaj. Makroregionalni centar za poduzetničko učenje za zemlje iz regije: Albanija, BiH, Crna Gora, Kosovo, Makedonija, Srbija i Turska. Članice EU koje iskažu interes će se samofinancirati.

CIP-EIP program

Program je namjenjen malom i srednjem poduzetništvu za olakšavanje pristupa zajmovima kroz financijske institucije EU, poticanje inovacija, naročito u EKO sektoru. Uspostavit će se mreža centara za poduzetništvo i inovacije.

Dunavska strategija

Program u kojem sudjeluje 8 država, članica EU i 6 nečlanica Unije i Podunavlja: Njemačka, Austrija, Češka, Slovačka, Slovenija, Mađarska, Bugarska, Rumunjska, Hrvatska, Srbija, BiH, Crna Gora, Ukrajina i Moldavija.

Proračun PODUZETNIČKOG IMPULSA za 2012. se sastoji od 2 dijela a iznosi:

Za programska područja	376.505.960,00 kn,
- konkurentno poduzetništvo	115.000.000,00
- povoljno financiranje i jamstva	113.336.495,00
- obrazovanje za poduzetništvo	19.000.000,00
- unapređenje poduzetničke infrastrukture	56.340.000,00

- EU projekti i programi	61.624.353,00
- Institucionalna podrška razvoju	11.205.122,00

Za Hrvatsku agenciju za malo gospodarstvo **53.840.000,00 kn.**

- jamstva za malo gospodarstvo	20.000.000,00
- projekt „Nove tehnologije“	22.500.000,00
- projekt „Zadružno poduzetništvo“	2.000.000,00
- projekt „Pozicioniranje na tržištu“	5.000.000,00
- projekt „Poduzetnik početnik“	3.000.000,00
- izobrazba i razvoj mreže konzultanata	1.340.000,00

PRILOG 2. DIJELU PROJEKTA – popis Zakona donešenih od rujna. 2009.

1. Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označavanju i pakiranju tvari i smjesa, kojom se izmjenjuju, dopunjuju i ukidaju Direktiva 67/548/EEZ i Direktiva 1999/45/EZ i izmjenjuje i dopunjuje Uredba (EZ) br. 1907/2006
Narodne novine br.: 50 02.05.2012.
2. Zakon o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
Narodne novine br.: 50 02.05.2012.
3. Zakon o poljoprivrednoj savjetodavnoj službi
Narodne novine br.: 50 02.05.2012.
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj poljoprivrednoj komori
Narodne novine br.: 50 02.05.2012.
5. Zakon o izmjenama Zakona o prostornom uređenju i gradnji
Narodne novine br.: 50 02.05.2012.
6. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o grobljima
Narodne novine br.: 50 02.05.2012.
7. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti
Narodne novine br.: 50 02.05.2012.
8. Zakon o državnim službenicima (Pročišćeni tekst)
Narodne novine br.: 49 27.04.2012.
9. Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 648/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. godine o deterdžentima
Narodne novine br.: 34 21.03.2012.
10. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima
Narodne novine br.: 34 21.03.2012.
11. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina
Narodne novine br.: 34 21.03.2012.
12. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o izvlaštenju
Narodne novine br.: 34 21.03.2012.
13. Zakon o izmjenama Zakona o carinskoj službi
Narodne novine br.: 34 21.03.2012.
14. Zakon o socijalnoj skrbi
Narodne novine br.: 33 16.03.2012.
15. Napatuk za dosljednu provedbu Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj
Narodne novine br.: 33 16.03.2012.
16. Zakon o Poreznoj upravi
Narodne novine br.: 25 28.02.2012.
17. Zakon o Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija
Narodne novine br.: 25 28.02.2012.
18. Zakon o prestanku važenja Zakona o Financijskoj policiji
Narodne novine br.: 25 28.02.2012.
19. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske
Narodne novine br.: 25 28.02.2012.
20. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma
Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

21. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanoga gospodarskom krizom

Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

22. Zakon o izmjenama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

23. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti

Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

24. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara

Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

25. Zakon o dopuni Stečajnog zakona

Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

26. Zakon o izmjeni Zakona o šumama

Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

27. Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2012. godinu

Narodne novine br.: 25 28.02.2012.

28. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2012. godinu

Narodne novine br.: 24 27.02.2012.

29. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave

Narodne novine br.: 22 23.02.2012.

30. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost

Narodne novine br.: 22 23.02.2012.

31. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak

Narodne novine br.: 22 23.02.2012.

32. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit

Narodne novine br.: 22 23.02.2012.

33. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima

Narodne novine br.: 22 23.02.2012.

34. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

Narodne novine br.: 22 23.02.2012.

35. Izvješće o pravnoj snazi, prirodi i učincima ustavnih zakona za provedbu Ustava Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 20 20.02.2012.

36. Pravilnik o popisu obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi

Narodne novine br.: 19 17.02.2012.

37. Uredba o Uredu za zakonodavstvo

Narodne novine br.: 17 10.02.2012.

38. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 16 08.02.2012.

39. Zakon o izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

Narodne novine br.: 16 08.02.2012.

40. Zakon o izmjenama Zakona o prosvjetnoj inspekciji

Narodne novine br.: 16 08.02.2012.

41. Zakon o izmjenama Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru

Narodne novine br.: 12 26.01.2012.

42. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga

Narodne novine br.: 12 26.01.2012.

43. Zakon o izmjenama Zakona o sprječavanju sukoba interesa
Narodne novine br.: 12 26.01.2012.
44. Zakon o izmjeni Zakona o Državnoj agenciji za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka
Narodne novine br.: 12 26.01.2012.
45. Zakon o izmjenama Ovršnog zakona
Narodne novine br.: 12 26.01.2012.
46. Zakon o dopuni Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosti
Narodne novine br.: 12 26.01.2012.
47. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti
Narodne novine br.: 12 26.01.2012.
48. Zakon o naknadi za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama
Narodne novine br.: 12 26.01.2012.
49. Odluka o razrješenju i izboru članova Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
Narodne novine br.: 11 25.01.2012.
50. Uredba o nadzoru nad provedbom Zakona o javnoj nabavi
Narodne novine br.: 10 23.01.2012.
51. Uredba o izmjenama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
Narodne novine br.: 5 12.01.2012.
52. Uredba o dopuni Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga
Narodne novine br.: 154 29.12.2011.
53. Uredba o izmjeni i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti
Narodne novine br.: 154 29.12.2011.
54. Uredba o dopuni Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika
Narodne novine br.: 154 29.12.2011.
55. Uredba o izmjenama Ovršnog zakona
Narodne novine br.: 154 29.12.2011.
56. Zakon o trgovačkim društvima (pročišćeni tekst)
Narodne novine br.: 152 27.12.2011.
57. Odluka o izboru predsjednice, potpredsjednika i članova Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
58. Zakon o Vladi Republike Hrvatske
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
59. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
60. Zakon o sustavu državne uprave
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
61. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
62. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
63. Zakon o izmjeni Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
64. Zakon o izmjeni Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba
Narodne novine br.: 150 22.12.2011.
65. Zakon o izmjenama Ovršnog zakona

Narodne novine br.: 150 22.12.2011.

66. Zakon o izmjeni Zakona o javnim ovršiteljima

Narodne novine br.: 150 22.12.2011.

67. Zakon o parničnom postupku (pročišćeni tekst)

Narodne novine br.: 148 20.12.2011.

68. Rješenje kojim se utvrđuje da Credo banka d.d., iz Splita, u prisilnoj likvidaciji zbog svoje financijske situacije ne može niti će uskoro moći isplatiti dospjele depozite određene Zakonom o osiguranju depozita

Narodne novine br.: 136 28.11.2011.

69. Pravilnik o izmjenama Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnose na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi ribolovu i akvakulturi

Narodne novine br.: 134 23.11.2011.

70. Odluka o osnivanju Povjerenstva za rješavanje o žalbama prema Zakonu o obeštećenju radnika trgovačkog društva Salonit d.d. u stečaju Vranjic

Narodne novine br.: 132 18.11.2011.

71. Zakon o strancima

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

72. Zakon o zaštiti zraka

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

73. Zakon o umjetničkom obrazovanju

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

74. Zakon o izmjenama Zakona o sudovima

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

75. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o Državnom sudbenom vijeću

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

76. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

77. Zakon o izmjeni Zakona o područjima i sjedištima državnih odvjetništava

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

78. Zakon o izmjeni Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

79. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti osobnih podataka

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

80. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

81. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru državne granice

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

82. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkoj trgovini

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

83. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

84. Zakon o dopuni Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

85. Zakon o prestanku važenja Zakona o naknadi za pružanje usluga u pokretnim elektroničkim komunikacijskim mrežama

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

86. Zakon o prestanku važenja Zakona o igralištima za golf

Narodne novine br.: 130 16.11.2011.

87. Uredba o izmjenama Tarife upravnih pristojbi iz Zakona o upravnim pristojbama

Narodne novine br.: 126 09.11.2011.

88. Kazneni zakon

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

89. Zakon o pučkom pravobranitelju

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

90. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

91. Zakon o rokovima ispunjenja novčanih obveza

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

92. Zakon o javnoovršiteljskim pristojbama

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

93. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog humanitarnog prava

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

94. Zakon o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

95. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim pristojbama

Narodne novine br.: 125 07.11.2011.

96. Zakon o ništetnosti određenih pravnih akata pravosudnih tijela bivše JNA, bivše SFRJ i Republike Srbije

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

97. Zakon o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

98. Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

99. Zakon o djelatnosti socijalnog rada

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

100. Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

101. Zakon o dopuni Zakona o medicinskoj oplodnji

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

102. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o krvi i krvnim pripravcima

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

103. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lijekovima

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

104. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o medicinskim proizvodima

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

105. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

106. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uskladištenju i skladišnici za žitarice i industrijsko bilje

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

107. Zakon o dopunama Zakona o zaštiti biljnih sorti

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

108. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o športu

Narodne novine br.: 124 04.11.2011.

109. Uredba o izmjenama Uredbe o Uredu za zakonodavstvo
Narodne novine br.: 124 04.11.2011.
110. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrstama i visini naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima
Narodne novine br.: 124 04.11.2011.
111. Zakon o kaznenom postupku (pročišćeni tekst)
Narodne novine br.: 121 28.10.2011.
112. Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (pročišćeni tekst)
Narodne novine br.: 120 26.10.2011.
113. Odluka o izmjeni Odluke o ispravama i službenim obrascima čiji su sadržaj, oblik, način zaštite i obvezna primjena propisani zakonima i drugim propisima
Narodne novine br.: 119 21.10.2011.
114. Pravilnik o radu liječničkih povjerenstava u postupku za ostvarivanje prava po Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
Narodne novine br.: 116 14.10.2011.
115. Zakon o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskoga sabora
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
116. Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
117. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
118. Zakon o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
119. Zakon o dopuni Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
120. Zakon o izmjeni Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
121. Zakon o dopuni Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
122. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o porezu na dohodak
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
123. Zakon o izmjeni Zakona o tržištu plina
Narodne novine br.: 114 07.10.2011.
124. Pravilnik o sadržaju obvezne evidencije i izvješća, načina prikupljanja, obrade i pohrane statističkih podataka iz područja primjene Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji
Narodne novine br.: 105 14.09.2011.
125. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tehničkim uvjetima i postupku prilagodbe Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima
Narodne novine br.: 99 31.08.2011.
126. Odluka o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije
Narodne novine br.: 93 10.08.2011.
127. Uredba o izmjeni Zakona o tržištu plina
Narodne novine br.: 91 03.08.2011.
128. Zakon o procjeni učinaka propisa
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.

129. Zakon o javnoj nabavi
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
130. Zakon o zakladi "Kultura nova"
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
131. Zakon o udomiteljstvu
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
132. Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
133. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i gradnji
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
134. Zakon o izmjenama i dopunama Zakon o sudskom registru
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
135. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prikupljanju podataka po osiguranicima o doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
136. Zakon o dopuni Zakona o Umirovljeničkom fondu
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
137. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
138. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim unijama
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
139. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona i elektroničkim komunikacijama
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
140. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o audiovizualnim djelatnostima
Narodne novine br.: 90 02.08.2011.
141. Zakon o cestama
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
142. Zakon o obeštećenju radnika trgovačkog društva Salonit d.d. u stečaju Vranjic
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
143. Zakon o sudovima za mladež
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
144. Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
145. Zakon o izmjenama i dopunama Zakon o područjima i sjedištima sudova
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
146. Zakon o izmjenama i dopunama Zakon o medijima
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
147. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim medijima
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
148. Zakon o dopunama Zakona o suzbijanju zlouporabe droge
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
149. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
150. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zračnom prometu
Narodne novine br.: 84 20.07.2011.
151. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći

Narodne novine br.: 81 14.07.2011.

152. Zakon o Registru vijeća, koordinacija vijeća i predstavnika nacionalnih manjina

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

153. Zakon o Državnom uredu za reviziju

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

154. Zakon o uslugama

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

155. Zakon o nadzoru robe s dvojnomo namjenom

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

156. Zakon o uređivanju imovinskopravnih odnosa u svrhu izgradnje infrastrukturnih građevina

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

157. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

158. Zakon o dopuni Zakona o osnivanju Sveučilišta u Dubrovniku

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

159. Zakon o izmjeni Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima

Narodne novine br.: 80 13.07.2011.

160. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama

Narodne novine br.: 77 07.07.2011.

161. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sigurnosti prometa na cestama

Narodne novine br.: 74 01.07.2011.

162. Zakon o dopuni Zakona o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj

Narodne novine br.: 74 01.07.2011.

163. Rješenje kojim se obustavlja postupak izdavanja suglasnosti na usklađenje poslovanja s odredbama Zakona o tržištu kapitala, društva za upravljanje investicijskim fondovima Hypo Alpe-Adria-Invest d.d. iz Zagreba

Narodne novine br.: 73 29.06.2011.

164. Odluka o utvrđivanju Nacrta ustavnog zakona o izmjeni i dopunama Ustava Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 70 21.06.2011.

165. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu

Narodne novine br.: 63 08.06.2011.

166. Zakon o dopuni Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju

Narodne novine br.: 63 08.06.2011.

167. Zakon o zabrani i sprječavanju obavljanja neregistrirane djelatnosti

Narodne novine br.: 61 03.06.2011.

168. Zakon o uređenju prava i obveza brodogradilišta u postupku restrukturiranja

Narodne novine br.: 61 03.06.2011.

169. Zakon o prosvjetnoj inspekciji

Narodne novine br.: 61 03.06.2011.

170. Zakon o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika

Narodne novine br.: 61 03.06.2011.

171. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu

Narodne novine br.: 61 03.06.2011.

172. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi

Narodne novine br.: 61 03.06.2011.

173. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
174. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih aktivnosti izborne promidžbe
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
175. Zakon o izmjeni Obiteljskog zakona
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
176. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
177. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poticanju ulaganja
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
178. Zakon o izmjenama Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
179. Zakon o izmjenama Zakona o Agenciji za regulaciju tržišta željezničkih usluga
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
180. Zakon o izmjenama Zakona o žičarama za prijevoz osoba
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
181. Zakon o izmjenama Zakona o poštanskim uslugama
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
182. Zakon o izmjenama Zakona o obavljanju geodetske djelatnosti
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
183. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o šumskom reprodukcijском materijalu
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
184. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
Narodne novine br.: 61 03.06.2011.
185. Naredba o izmjeni Naredbe o vrsti, obliku i načinu postavljanja državnih ovjernih oznaka koje se rabe kod ovjeravanja zakonitih mjerila, oznake za označivanje mjerila, oznaka koje rabe ovlašteni servisi te ovjernih isprava
Narodne novine br.: 58 27.05.2011.
186. Rješenje kojim se utvrđuje da je društvo MOL Hungarian Oil and Gas Pulic Limited Company, Budimpešta, Mađarska, manipuliralo tržištem protivno zabrani iz članka 465. Zakona o tržištu kapitala
Narodne novine br.: 58 27.05.2011.
187. Zakon o nezastarijevanju kaznenih djela ratnog profiterstva i kaznenih djela iz procesa pretvorbe i privatizacije
Narodne novine br.: 57 25.05.2011.
188. Zakon o socijalnoj skrbi
Narodne novine br.: 57 25.05.2011.
189. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sestrinstvu
Narodne novine br.: 57 25.05.2011.
190. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
Narodne novine br.: 57 25.05.2011.
191. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću
Narodne novine br.: 57 25.05.2011.
192. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu
Narodne novine br.: 57 25.05.2011.
193. Zakon o dopuni Kaznenog zakona
Narodne novine br.: 57 25.05.2011.
194. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku

Narodne novine br.: 57 25.05.2011.

195. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi

Narodne novine br.: 57 25.05.2011.

196. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode

Narodne novine br.: 57 25.05.2011.

197. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o primjeni Statuta Međunarodnog kaznenog suda i progonu za kaznena djela protiv međunarodnog ratnog i humanitarnog prava

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

198. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

199. Zakon o izmjenama Zakona o javno-privatnom partnerstvu

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

200. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju i gradnji

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

201. Zakon o izmjenama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

202. Zakon o izmjeni Zakona o hrani

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

203. Zakon o izmjenama Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

204. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o biljnom zdravstvu

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

205. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vinu

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

206. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o veterinarstvu

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

207. Zakon izmjeni i dopuni Zakona o morskom ribarstvu

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

208. Zakon o izmjenama Zakona o inspekciji cestovnog prometa i cesta

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

209. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o Financijskom inspektoratu Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

210. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Financijskoj policiji

Narodne novine br.: 55 18.05.2011.

211. Pravilnik o uporabi popravljenih ili pripremljenih ugrađenih zakonitih mjerila prije ovjeravanja

Narodne novine br.: 54 13.05.2011.

212. Odluka o ispravama i službenim obrascima čiji su sadržaj, oblik, način zaštite i obvezna primjena propisani zakonima i drugim propisima

Narodne novine br.: 50 03.05.2011.

213. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnim službenicima

Narodne novine br.: 49 29.04.2011.

214. Zakon o izmjenama Zakona o Državnom inspektoratu

Narodne novine br.: 49 29.04.2011.

215. Zakon o izmjenama Zakona o carinskoj službi

Narodne novine br.: 49 29.04.2011.

216. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
217. Zakon o izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
218. Zakon o izmjeni Zakona o upravnim pristojbama u području prava intelektualnog vlasništva
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
219. Zakon o izmjenama Zakona o zastupanju u području prava industrijskog vlasništva
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
220. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o industrijskom dizajnu
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
221. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentu
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
222. Zakon o izmjenama Zakona o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
223. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
224. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o žigu
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
225. Zakon o izmjenama Zakona o državnim potporama
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
226. Zakon o izmjenama Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
227. Zakon o izmjenama Zakona o komunalnom gospodarstvu
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
228. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o rudarstvu
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
229. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kemikalijama
Narodne novine br.: 49 29.04.2011.
230. Zakon o posebnoj mjeri naplate poreznog duga uzrokovanog gospodarskom krizom
Narodne novine br.: 45 20.04.2011.
231. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela
Narodne novine br.: 45 20.04.2011.
232. Zakon o izmjenama Zakona o izvlaštenju
Narodne novine br.: 45 20.04.2011.
233. Zakon o izmjenama Zakona o obnovi
Narodne novine br.: 45 20.04.2011.
234. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija
Narodne novine br.: 45 20.04.2011.
235. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija
Narodne novine br.: 45 20.04.2011.
236. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi
Narodne novine br.: 44 18.04.2011.
237. Uredba o provedbi Zakona o jamstvenom fondu za poticaj gospodarskom razvitku

Narodne novine br.: 41 07.04.2011.

238. Naputak o načinu rada Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama u provedbi Zakona o subvencioniranju i državnom jamstvu stambenih kredita

Narodne novine br.: 38 01.04.2011.

239. Naredba o dopuni Naredbe o ovjernim razdobljima za pojedina zakonita mjerila i načinu njihove primjene i o umjernim razdobljima za etalone koji se upotrebljavaju za ovjeravanje zakonitih mjerila

Narodne novine br.: 38 01.04.2011.

240. Kriteriji za određivanje visine naknade iz članka 19. stavka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", broj 172/03. i 144/10)

Narodne novine br.: 38 01.04.2011.

241. Izvješće o ustavnopravno neprihvatljivim učincima pročišćenih tekstova Ustava Republike Hrvatske, ustavnih zakona, zakona, drugih propisa i općih akata broj: U-X-1435/2011 od 23. ožujka 2011.

Narodne novine br.: 37 30.03.2011.

242. Zakon o policiji

Narodne novine br.: 34 23.03.2011.

243. Zakon o Registru zaposlenih u javnom sektoru

Narodne novine br.: 34 23.03.2011.

244. Zakon o zadrugama

Narodne novine br.: 34 23.03.2011.

245. Zakon o jamstvenom fondu za poticaj gospodarskom razvitku

Narodne novine br.: 34 23.03.2011.

246. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima

Narodne novine br.: 34 23.03.2011.

247. Zakon o izmjenama i dopunama Zakon o rodiljnim i roditeljskim potporama

Narodne novine br.: 34 23.03.2011.

248. Odluka o troškovima mirenja pred Centrom za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, u sporovima u vezi s primjenom Zakona o potrošačkom kreditiranju, Zakona o platnom prometu i Zakona o kreditnim institucijama

Narodne novine br.: 32 18.03.2011.

249. Zakon o pronalaženju, obilježavanju i održavanju grobova žrtava komunističkih zločina nakon Drugog svjetskog rata

Narodne novine br.: 31 16.03.2011.

250. Zakon o subvencioniranju i državnom jamstvu stambenih kredita

Narodne novine br.: 31 16.03.2011.

251. Zakon o posebnom porezu na kavu

Narodne novine br.: 31 16.03.2011.

252. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe za provedbu Carinskog zakona

Narodne novine br.: 29 09.03.2011.

253. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Narodne novine br.: 27 03.03.2011.

254. Zakon o izmjenama Zakona o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela

Narodne novine br.: 27 03.03.2011.

255. Zakon o sprječavanju sukoba interesa

Narodne novine br.: 26 02.03.2011.

256. Zakon o dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz

Narodne novine br.: 26 02.03.2011.

257. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe

Narodne novine br.: 24 23.02.2011.

258. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na promet nekretnina
Narodne novine br.: 22 18.02.2011.
259. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda
Narodne novine br.: 22 18.02.2011.
260. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti
Narodne novine br.: 22 18.02.2011.
261. Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije za 2011. godinu
Narodne novine br.: 22 18.02.2011.
262. Zakon o mirenju
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
263. Zakon o Nacionalnom preventivnom mehanizmu za sprečavanje mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
264. Zakon o izmjenama Zakona o zaštiti svjedoka
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
265. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o odvjetništvu
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
266. Zakon o izmjeni Zakona o izvršavanju kazne zatvora
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
267. Zakon o izmjenama i dopunama Općeg poreznog zakona
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
268. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
269. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
270. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o prijevozu u linijskom i povremenom obalnom pomorskom prometu
Narodne novine br.: 18 09.02.2011.
271. Zakon o dopuni Zakona o tržištu električne energije
Narodne novine br.: 14 01.02.2011.
272. Zakon o dopunama Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika
Narodne novine br.: 14 01.02.2011.
273. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zračnim lukama
Narodne novine br.: 14 01.02.2011.
274. Pravilnik o dopuni Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi
Narodne novine br.: 4 10.01.2011.
275. Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.
276. Zakon o upravljanju državnom imovinom
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.
277. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.
278. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.
279. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju

*Narodne novine br.: 145
24.12.2010.*

280. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o državnom odvjetništvu
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.

281. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.

282. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o primaljstvu
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.

283. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Zakladi "Hrvatska za djecu"
Narodne novine br.: 145 24.12.2010.

284. Zakon o područjima i sjedištima sudova
Narodne novine br.: 144 22.12.2010.

285. Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava
Narodne novine br.: 144 22.12.2010.

286. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama
Narodne novine br.: 144 22.12.2010.

287. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim tvarima
Narodne novine br.: 144 22.12.2010.

288. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi
Narodne novine br.: 144 22.12.2010.

289. Izvješće o nejednakoj težini biračkog glasa u izbornim jedinicama određenima člancima 2. do 11. Zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora ("Narodne novine" broj 116/99.)
Narodne novine br.: 142 17.12.2010.

290. Izvješće o primjeni članka 5. Ustavnog zakona za provedbu Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", broj 121/10.)
Narodne novine br.: 142 17.12.2010.

291. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2011. godinu
Narodne novine br.: 140 14.12.2010.

292. Ovršni zakon
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

293. Zakon o javnim ovršiteljima
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

294. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

295. Zakon o elektroničkom novcu
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

296. Zakon o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

297. Zakon o provedbi (EZ) BR.689/2008 Europskog parlamenta i vijeća o izvozu i uvozu opasnih kemikalija
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

298. Zakon o prestanku važenja Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

299. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti
Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

300. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

301. Zakon o izmjenama Zakona o obeštećenju radnika profesionalno izloženih azbestu

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

302. Zakon o izmjenama Zakona o obveznom zdravstvenom nadzoru radnika profesionalno izloženih azbestu

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

303. Zakon o izmjeni Zakona o uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu radnika profesionalno izloženih azbestu

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

304. Zakon o odgodi usklađivanja mirovina u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. godine

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

305. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o privatnoj zaštiti

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

306. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o općoj sigurnosti proizvoda

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

307. Zakon o izmjenama Zakona o pučkim otvorenim učilištima

Narodne novine br.: 139 10.12.2010.

308. Zakon o Hrvatskoj radioteleviziji

Narodne novine br.: 137 08.12.2010.

309. Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi

Narodne novine br.: 131 24.11.2010.

310. Zakon o mirovinskom osiguranju (pročišćeni tekst)

Narodne novine br.: 130 22.11.2010.

311. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o tehničkim uvjetima i postupku prilagodbe Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

Narodne novine br.: 130 22.11.2010.

312. Zakon o humanitarnoj pomoći

Narodne novine br.: 128 17.11.2010.

313. Zakon o izmjeni Zakona o postupanju i uvjetima gradnje radi poticanja ulaganja

*Narodne novine br.: 128
17.11.2010.*

314. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Poreznoj upravi

Narodne novine br.: 128 17.11.2010.

315. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o patentu

Narodne novine br.: 128 17.11.2010.

316. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Pravosudnoj akademiji

Narodne novine br.: 127 16.11.2010.

317. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj poljoprivrednoj komori

Narodne novine br.: 127 16.11.2010.

318. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o energiji

Narodne novine br.: 127 16.11.2010.

319. Zakon o dopuni Zakona o zaštiti i spašavanju

Narodne novine br.: 127 16.11.2010.

320. Zakon o prestanku rada Agencije za promicanje izvoza i ulaganja

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

321. Zakon o prestanku važenja Zakona o Fondu za regionalni razvoj Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

322. Zakon o prestanku važenja Zakona o Fondu za razvoj i zapošljavanje

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

323. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

324. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

325. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o športu

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

326. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

327. Zakon o izmjenama Zakona o šumama

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

328. Zakon o izmjenama Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

329. Naputak u svezi primjene pojedinih odredbi Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Narodne novine", broj 152/08 i 21/10) koje se odnose na raspolaganje poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 124 08.11.2010.

330. Zakon o sudovima (pročišćeni tekst)

Narodne novine br.: 122 03.11.2010.

331. Ustavni zakon za provedbu Ustava Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 121 28.10.2010.

332. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju

Narodne novine br.: 121 28.10.2010.

333. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti

Narodne novine br.: 121 28.10.2010.

334. Naputak o načinu provedbe popisa za osobe iz članaka 25. do 28. Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine

Narodne novine br.: 120 27.10.2010.

335. Zakon o Državnom sudbenom vijeću

Narodne novine br.: 116 13.10.2010.

336. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Narodne novine br.: 116 13.10.2010.

337. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu

Narodne novine br.: 116 13.10.2010.

338. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Narodne novine br.: 116 13.10.2010.

339. Zakon o dopunama Stečajnog zakona

Narodne novine br.: 116 13.10.2010.

340. Zakon o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskoga sabora

Narodne novine br.: 115 07.10.2010.

341. Ispravak Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu

Narodne novine br.: 112 29.09.2010.

342. Popis normizacijskih dokumenata u području primjene Zakona o elektroničkom potpisu i Pravilnika o

izradi elektroničkog potpisa, uporabi sredstva za izradu elektroničkog potpisa, općim i posebnim uvjetima poslovanja za davatelje usluga izdavanja vremenskog žiga i certifikata u poslovanju davatelja usluga certificiranja u Republici Hrvatskoj

Narodne novine br.: 107 13.09.2010.

343. Pravilnik o vrstama i visini naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

Narodne novine br.: 105 06.09.2010.

344. Ispravak Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

Narodne novine br.: 105 06.09.2010.

345. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2010. godinu

Narodne novine br.: 103 31.08.2010.

346. Rješenje kojim se kreditnoj instituciji Podravska banka d.d., Koprivnica izdaje na neodređeno vrijeme prethodna suglasnost o udovoljavanju uvjetima za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i s njima povezanih pomoćnih usluga iz članka 5. stavak 1. točka 1. - 7. i stavak 2. točka 1. - 7. Zakona o tržištu kapitala

Narodne novine br.: 98 13.08.2010.

347. Pravilnik o tehničkim uvjetima i postupku prilagodbe Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

Narodne novine br.: 96 06.08.2010.

348. Zakon o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

349. Zakon o zaštiti od požara

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

350. Zakon o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

351. Zakon o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

352. Zakon o izborima zastupnika iz Republike Hrvatske u Europski parlament

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

353. Zakon o pravu državljana drugih država članica Europske unije u izborima za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

354. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

355. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Nacionalnoj zakladi za znanosti, visoko školstvo i tehnološki razvoj Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

356. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa u obnašanju javnih dužnosti

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

357. Zakon o izmjeni Zakona o mjenici

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

358. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, civilne zaštite te državnih službenika i namještenika u mirovnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu

Narodne novine br.: 92 24.07.2010.

359. Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama Europske unije

Narodne novine br.: 91 23.07.2010.

360. Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima

Narodne novine br.: 91 23.07.2010.

361. Zakon o zaštiti od neionizirajućeg zračenja
Narodne novine br.: 91 23.07.2010.
362. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskom registru
Narodne novine br.: 91 23.07.2010.
363. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima i dužnostima zastupnika u Hrvatskom saboru
Narodne novine br.: 91 23.07.2010.
364. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o postupku primopredaje vlasti
Narodne novine br.: 91 23.07.2010.
365. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu
Narodne novine br.: 91 23.07.2010.
366. Odluka o ne davanju vjerodostojnog tumačenja članka 41. stavka 1. i članka 42. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima
Narodne novine br.: 90 21.07.2010.
367. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o azilu
Narodne novine br.: 88 14.07.2010.
368. Zakon o izmjenama Zakona o potpori za očuvanje radnih mjesta
Narodne novine br.: 88 14.07.2010.
369. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
Narodne novine br.: 88 14.07.2010.
370. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o članarinama u turističkim zajednicama
Narodne novine br.: 88 14.07.2010.
371. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju usluga u turizmu
Narodne novine br.: 88 14.07.2010.
372. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti
Narodne novine br.: 88 14.07.2010.
373. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sanitarnoj inspekciji
Narodne novine br.: 88 14.07.2010.
374. Odluka o razrješenju i izboru člana Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
Narodne novine br.: 81 30.06.2010.
375. Ustavni zakon o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina
Narodne novine br.: 80 28.06.2010.
376. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak
Narodne novine br.: 80 28.06.2010.
377. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit
Narodne novine br.: 80 28.06.2010.
378. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o igralištima za golf
Narodne novine br.: 80 28.06.2010.
379. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vatrogastvu
Narodne novine br.: 80 28.06.2010.
380. Zakon o izmjeni Zakona o šumama
Narodne novine br.: 80 28.06.2010.
381. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi
Narodne novine br.: 78 23.06.2010.
382. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o javnim cestama
Narodne novine br.: 73 14.06.2010.

383. Zakon o Hrvatskom Crvenom križu

Narodne novine br.: 71 10.06.2010.

384. Zakon o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju

Narodne novine br.: 71 10.06.2010.

385. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti

Narodne novine br.: 71 10.06.2010.

386. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstveno osiguranju

Narodne novine br.: 71 10.06.2010.

387. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju

Narodne novine br.: 71 10.06.2010.

388. Uredba o izmjeni Tarife Zakona o upravnim pristojbama

Narodne novine br.: 69 07.06.2010.

389. Ispravak Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi

Narodne novine br.: 65 26.05.2010.

390. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju

Narodne novine br.: 60 13.05.2010.

391. Izvješće o uočenoj pojavi propuštanja zakonskog uređenja ustrojstva i djelokruga Ureda predsjednika Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 60 13.05.2010.

392. Ispravak Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji

Narodne novine br.: 60 13.05.2010.

393. Zakon o morskom ribarstvu

Narodne novine br.: 56 07.05.2010.

394. Zakon o izmjenama Zakona o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke

Narodne novine br.: 56 07.05.2010.

395. Zakon o izmjenama Zakona o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke

Narodne novine br.: 56 07.05.2010.

396. Zakon o izmjeni i dopunama Carinskog zakona

Narodne novine br.: 56 07.05.2010.

397. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima

Narodne novine br.: 56 07.05.2010.

398. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o biocidnim pripravcima

Narodne novine br.: 56 07.05.2010.

399. Odluka o imenovanju člana Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora

Narodne novine br.: 53 30.04.2010.

400. Rješenje kojim je društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom Icam d.o.o., Zagreb, usklađeno s odredbom članka 5. stavka 1. točke 4. i 5. Zakona o tržištu kapitala

Narodne novine br.: 51 26.04.2010.

401. Ispravak Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj

Narodne novine br.: 46 16.04.2010.

402. Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi

Narodne novine br.: 44 14.04.2010.

403. Zakon o izmjenama Zakona o predmetima opće uporabe

Narodne novine br.: 43 09.04.2010.

404. Odluka o izboru člana Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
Narodne novine br.: 40 02.04.2010.
405. Odluka o razrješenju člana Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
Narodne novine br.: 40 02.04.2010.
406. Rješenje kojim je društvo za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom ICF Invest društvo s ograničenom odgovornošću za upravljanje investicijskim fondovima, Zagreb, usklađeno s odredbom članka 5. stavka 1. točke 4. Zakona o tržištu kapitala u odnosu na pružanje investicijske usluge upravljanje portfeljem
Narodne novine br.: 40 02.04.2010.
407. Zakon o poticanju prodaje stanova
Narodne novine br.: 38 31.03.2010.
408. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privatnoj zaštiti
Narodne novine br.: 31 10.03.2010.
409. Plan zakonodavnih aktivnosti za završetak pregovora o punopravnom članstvu Republike Hrvatske u Europskoj uniji
Narodne novine br.: 30 05.03.2010.
410. Zakon o radiološkoj i nuklearnoj sigurnosti
Narodne novine br.: 28 03.03.2010.
411. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
Narodne novine br.: 28 03.03.2010.
412. Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu
Narodne novine br.: 27 02.03.2010.
413. Zakon o Agenciji za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
Narodne novine br.: 24 22.02.2010.
414. Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave
Narodne novine br.: 21 15.02.2010.
415. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje
Narodne novine br.: 21 15.02.2010.
416. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove
Narodne novine br.: 21 15.02.2010.
417. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu
Narodne novine br.: 21 15.02.2010.
418. Zakon o prestanku važenja Zakona o privatizaciji Hrvatske elektroprivrede d.d.
Narodne novine br.: 21 15.02.2010.
419. Zakon o upravnim sporovima
Narodne novine br.: 20 12.02.2010.
420. Zakon o jamstvenom fondu za gospodarski oporavak i razvitak
Narodne novine br.: 20 12.02.2010.
421. Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti
Narodne novine br.: 20 12.02.2010.
422. Zakon o izmjeni Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda
Narodne novine br.: 20 12.02.2010.
423. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim pristojbama
Narodne novine br.: 20 12.02.2010.
424. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o proizvodnji, distribuciji i opskrbi toplinskom energijom
Narodne novine br.: 20 12.02.2010.

425. Odluka o izboru člana Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
Narodne novine br.: 20 12.02.2010.
426. Ispravak Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji
Narodne novine br.: 14 29.01.2010.
427. Rješenje kojim se utvrđuje da su ispunjeni zakonski uvjeti za nastavak trajanja roka ponude za preuzimanje društva Željezara Split d.d., Kaštel Sućurac
Narodne novine br.: 9 18.01.2010.
428. Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama što se odnosi na plinsko ulje obojano plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi
Narodne novine br.: 1 02.01.2010.
429. Uredba o dopuni Zakona o plaćama sudaca i drugih pravosudnih dužnosnika
Narodne novine br.: 155 28.12.2009.
430. Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti
Narodne novine br.: 155 28.12.2009.
431. Zakon o elektroničkim medijima
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
432. Zakon o probaciji
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
433. Zakon o izvršavanju sankcija izrečenih maloljetnicima za kaznena djela i prekršaje
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
434. Zakon o Pravosudnoj akademiji
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
435. Zakon o vodama
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
436. Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
437. Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
438. Zakon o strukturnoj potpori i uređenju tržišta u ribarstvu
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
439. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
440. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
441. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom odvjetništvu
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
442. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
443. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj potpori poljoprivredi ruralnom razvoju
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
444. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju depozita
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
445. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
446. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o javnim cestama
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.

447. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
448. Zakon o izmjenama Zakona o obrani
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
449. Uredba o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju
Narodne novine br.: 153 21.12.2009.
450. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2010. godinu
Narodne novine br.: 151 17.12.2009.
451. Zakon o radu
Narodne novine br.: 149 15.12.2009.
452. Zakon o poljoprivredi
Narodne novine br.: 149 15.12.2009.
453. Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda
Narodne novine br.: 149 15.12.2009.
454. Zakon o izmjenama Zakona o "Nagradi Ivan Filipović"
Narodne novine br.: 149 15.12.2009.
455. Zakon o dopunama Zakona o uvjetima za stjecanje prava na starosnu mirovinu radnika profesionalno izloženih azbestu
Narodne novine br.: 149 15.12.2009.
456. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga
Narodne novine br.: 149 15.12.2009.
457. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o Uredu za zakonodavstvo
Narodne novine br.: 140 25.11.2009.
458. Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata
Narodne novine br.: 140 25.11.2009.
459. Zakon o područjima i sjedištima prekršajnih sudova
Narodne novine br.: 137 13.11.2009.
460. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji
Narodne novine br.: 137 13.11.2009.
461. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji
Narodne novine br.: 137 13.11.2009.
462. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o medicinskoj oplodnji
Narodne novine br.: 137 13.11.2009.
463. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima
Narodne novine br.: 137 13.11.2009.
464. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima
Narodne novine br.: 137 13.11.2009.
465. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prometu
Narodne novine br.: 134 09.11.2009.
466. Naredba o izmjeni Naredbe o vrsti, obliku i načinu postavljanja državnih ovjernih oznaka koje se rabe kod ovjeravanja zakonitih mjerila, oznaka za označivanje mjerila, oznaka koje rabe ovlašteni servisi te ovjernih isprava
Narodne novine br.: 134 09.11.2009.
467. Zakon o platnom prometu
Narodne novine br.: 133 05.11.2009.

468. Zakon o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija

Narodne novine br.: 124 16.10.2009.

469. Zakon o sigurnosnoj zaštiti pomorskih brodova i luka

Narodne novine br.: 124 16.10.2009.

470. Zakon o kombiniranom prometu

Narodne novine br.: 124 16.10.2009.

471. Zakon o izmjenama Zakona o javnim cestama

Narodne novine br.: 124 16.10.2009.

472. Zakon o izmjenama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu

Narodne novine br.: 124 16.10.2009.

473. Zakon o izmjenama Zakona o osnovici plaće u javnim službama

Narodne novine br.: 124 16.10.2009.

474. Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske

Narodne novine br.: 124 16.10.2009.

475. Zakon o ovlasti Vlade Republike Hrvatske da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskoga sabora

Narodne novine br.: 121 07.10.2009.

476. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stomatološkoj djelatnosti

Narodne novine br.: 120 05.10.2009.

477. Zakon o posebnom porezu na primitke od samostalne djelatnosti i ostale primitke

Narodne novine br.: 119 01.10.2009.

478. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda

Narodne novine br.: 119 01.10.2009.

479. Naredba o vrsti, obliku i načinu postavljanja državnih ovjernih oznaka koje se rabe kod ovjeravanja zakonitih mjerila, oznaka za označivanja mjerila, oznaka koje rabe ovlašteni servisi te ovjernih isprava

Narodne novine br.: 113 21.09.2009.

480. Uredba o izmjeni Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Narodne novine br.: 107 09.09.2009.